

Nordlig ekspedition: Kinas arktiske aktiviteter og ambitioner

Rush Doshi, Alexis Dale-Huang og Gaoqi Zhang

Brookings Institution, april 2021

Indhold

Sammenfatning – tolv baggrundsemner	3
I. Introduktion	7
II. Kinas arktiske udvikling og institutioner	9
III. Kinas to meninger om Arktis	11
Ambitioner: At blive en “polar stormagt”	11
Opfattelser: “Kinas nye strategiske grænser”	13
Militær: “Nye kommandohøjdepunkter inden for militær strategi”	14
Videnskab: “Taleret”	18
Diplomati: Kina som en “nær-arktisk stat”	20
IV. Case studies i tvang og indflydelse	22
Sverige: “Til vores fjender har vi haglgeværer”	22
Norge: “De må betale prisen for deres arrogance”	24
Island: “De er syge” og “svage”	26
Tvang gennem handel: Vurdering af Arktis’ afhængighed af Kina	28
V. Kinas diplomatiske aktiviteter	32
Besøg på højt plan og Arktisk Råd	32
Diplomatiske bestræbelser ledet af Kina	35
VI. Kinas militære aktiviteter	37
PLAN-besøg og konstruktion af isbryder	37
Aktiviteter med dobbeltfunktion	39
VII. Kinas videnskabelige aktiviteter	41
Forskningsekspeditioner til Arktis	41
Arktiske forskningsbaser	43
Arktiske forskningsinitiativer og drøftelser	43
VIII. Kinas økonomiske aktiviteter	45
Den Polare Silkevej	45
Infrastruktur og dobbelttydige bekymringer	47

Kinas råvareinvesteringer.....	48
IX. Konklusion	54
Om forfatterne	55
Anerkendelser	55
Noter.....	56

Sammenfatning – tolv baggrundsemner

Denne rapport udforsker Kinas interne diskurs om Arktis samt deres aktiviteter og ambitioner i hele regionen. Den konkluderer, at Kina ind imellem lader til at have to forskellige meninger om Arktis: en ekstern mening, der er rettet mod et udenlandsk publikum, og en mere kynisk og intern mening, der fremhæver et konkurrencemoment og Beijings arktiske ambitioner. Ved at undersøge Kinas politiske, militære, videnskabelige og økonomiske aktiviteter – samt landets tvangsforanstaltninger over for arktiske lande – viser rapporten også alvoren i Kinas ambitioner om at blive en “polar stormagt”.¹ Kina har i de sidste to årtier sendt højtstående personer til regionen 33 gange, har involveret sig i eller tilsluttet sig de fleste større arktiske institutioner, undersøgt en snes videnskabelige faciliteter i arktiske stater, forfulgt en række plausible økonomiske projekter med tvetydig anvendelse, udvidet sin flåde af isbrydere og sågar sendt sine flådefartøjer ind i regionen. De otte selvstændige arktiske stater – Canada, Danmark, Finland, Island, Norge, Rusland, Sverige og USA – udøver stor indflydelse på Arktis og dets strategisk værdifulde beliggenhed. Kina stræber efter at være blandt dem.

1. **Kina stræber efter at blive en “polar stormagt” men underspiller målsætningen udadtil.** Taler af præsident Xi Jinping og højtstående kinesiske embedsmænd med ansvar for arktisk politik viser med tydelighed, at Kinas højeste mål for det arktiske område er at gøre Kina til en “polar stormagt” inden 2030. På trods af målsætningens fremtrædende rolle i disse tekster afslører Kinas officielle dokumenter, herunder hvidbøger, det sjældent eller aldrig, hvilket antyder et ønske om at forme den eksterne opfattelse af deres ambitioner i Arktis, især efterhånden som landets arktiske aktiviteter bliver genstand for større international opmærksomhed.
2. **Kina beskriver Arktis som en af verdens “nye strategiske grænser” og som genstand for rivalisering og udvinding.**² Kina ser Arktis – sammen med Antarktis, havbunden og rummet – som ikke-kontrollerede eller underkontrollerede territorier. Mens nogle af landets eksterne diskurser understreger behovet for at begrænse konkurrencen i disse områder, er der flere andre, som anskuer tingene mere kynisk og fremhæver et behov for at ruste sig til konkurrence om området og ressourcerne. Eksempelvis kaldte en leder i Kinas Polar Research Institute denne form for offentlige rum for “de mest eftertragtede ressourceskatte”. Kinas nationale sikkerhedslov skaber det juridiske grundlag for at beskytte Kinas rettigheder på tværs af dem, og topembedsmænd fra det kinesiske kommunistiske parti CCP har foreslået, at Kinas andel af disse ressourcer skal svare til landets andel af den globale befolkning.³
3. **Kinesiske militærdokumenter behandler Arktis som et område med fremtidig militær konkurrence.** Selvom flere kinesiske dokumenter udadtil underspiller risikoen for militær konkurrence i Arktis, hvilket sandsynligvis vil være skadeligt for den kinesiske målsætning, giver militære dokumenter udtryk for det modsatte perspektiv. De bemærker, at “den store magtarena i stigende grad vil fokusere på kampen om og kontrollen over globale offentlige rum”, f.eks. Arktis og Antarktis, og anfører, at Kina “ikke kan udelukke muligheden for magtanvendelse” i det forestående “kapløb om nye strategiske områder.”⁴ Kinesiske diplomater beskriver også regionen

som de “nye kommandohøjdepunkter” for global militær konkurrence, mens eksperter antyder, at kontrol over den giver mulighed for at få de “tre kontinenter og to oceaners geografiske fordel” over den nordlige halvkugle.⁵

4. **Kinesiske dokumenter gør det klart, at deres investeringer i polarforskning skal understøtte deres indflydelse og strategiske position i Arktis.** Selvom kommunikationen udadtil antyder Kinas ønske om at fortsætte sin videnskabelige forskning til egen fordel og med henblik på global velfærd, er Kinas topforskere og højstående medlemmer af CCP bevidste om, at forskningen også er motiveret af “taleret”, dyrkelse af Kinas “identitet” som arktisk stat samt sikring af ressourcer og strategisk adgang.⁶ Kinas polarekspeditioner og forskellige forskningsstationer hjælper Beijing med ressourceudvinding, med adgang til Arktis og med at høste erfaringer i at operere i det arktiske klima.

5. **Kina støtter de eksisterende arktiske forvaltningsmekanismer offentligt men beklager dem indadtil.** Flere kinesiske dokumenter viser frustration over arktiske mekanismer og bekymring for, om landet vil blive udelukket fra regionens ressourcer. Officielle dokumenter antyder forsigtigt, at regionens betydning går videre end “de oprindelige inter-arktiske stater”, mens forskere engang frygtede, at de arktiske stater ville oprette en ganske vist usandsynlig “regional 8-lands polaralliance” eller institutionalisere Arktisk Råd på måder, der “styrker deres dominerende position” på Kinas bekostning.⁷ Dokumenterne understreger Kinas stræben efter “identitetsdiplomati”, nemlig at benævne Kina som en “nær-arktisk stat”, fordi den påvirkes af klimaforandringerne.⁸ De indikerer også en interesse i at fremme alternative kinesiske forvaltningsprincipper – i nogle tilfælde for at supplere og i andre tilfælde for at gå uden om Arktisk Råd – herunder en “Polar Silkevej” og Kinas “samfund med en fælles fremtid for menneskeheden”, selvom der ofte mangler specifikke oplysninger.⁹

6. **Imødekommelse af Kinas arktiske ambitioner skaber sjældent varig goodwill.** Norge var det første land, der tillod Kina at bygge en arktisk forskningsstation, og Sverige var de første i verden til at give Kina mulighed for at bygge sin egen hundrede procent kinesisk ejede satellitfacilitet. Begge initiativer, som dengang blev rost til skyerne fra kinesisk side, beskyttede ikke nogen af landene mod senere økonomiske tvangsforanstaltninger og hård fordømmelse fra Kina. I begge tilfælde straffede Kina disse lande, ikke blot for deres regerings handlinger, men også for deres civile samfunds selvstændige handlinger, som ville give den kinesiske systemkritiker Liu Xiaobo Nobels Fredspris og undersøge Kinas bortførelse af den svenske statsborger Gui Minhai. Både Norge og Sveriges bestræbelser på at vende strømmingen – hvor Sverige holdt relativt lav profil i forhold til overdragelsen af deres statsborger, og hvor Norge ihærdigt bakkede op om Kinas forsøg på at opnå observatørstatus i Arktisk Råd – blev kun mødt af restriktioner over for norsk fiskeeksport og farverige trusler om tvangsforanstaltninger mod Sverige.

7. **Arktisk afhængighed af handel med Kina er ofte overdrevet, og handelsstrømmene er mindre end for andre lande.** Nogen i Arktis og resten af verden frygter kinesisk økonomisk statsmandskunst, men regionens afhængighed af Kina er bemærkelsesværdigt lille. For de fem mindste arktiske økonomier – Sverige, Norge, Danmark, Finland og Island – tegner Kina sig i gennemsnit kun for 4,0 % af eksporten, *mindre* end USA (6,2 %) og *langt mindre* end NATO og EU ekskl. USA (70,3 %).¹⁰
8. **Kina har investeret betydeligt i arktisk diplomati for at øge sin regionale indflydelse.** Kina har 33 gange i løbet af de sidste 20 år sendt højtstående personligheder – såsom præsidenten, premierministeren, udenrigsministeren og forsvarsministeren – afsted for at besøge andre arktiske lande end USA og Rusland. Beijing drev kraftig lobbyvirksomhed for at blive observatør i det Arktiske Råd, fik en stærk tilstedeværelse i mange andre regionale Track II-fora og iværksatte sin egen diplomatiske indsats og et regionalt Track II-initiativ, herunder et Arktisk Forum for Kina og Rusland og et arktisk forskningscenter for Kina og de nordiske lande, for at styrke forbindelsen til regeringer og subnationale aktører.
9. **Kinas militære Arktis-profil er øget, og landets forskningsindsats giver også strategiske fordele.** Kina har sendt søfartøjer til Arktis ved to lejligheder, herunder til Alaska og senere til Danmark, Sverige og Finland på goodwill-besøg. Landet har bygget sin første indenlandsk producerede isbryder, har planer om flere kraftige konventionelle isbrydere og overvejer også at investere i isbrydere med kernekraft.
10. **Kinas forskningsaktiviteter i Arktis giver landet større operationel erfaring og adgang.** Kina har sendt 10 videnskabelige ekspeditioner ind i regionen på isbryderen *Xuelong* med omkring 100 besætningsmedlemmer, som embedsmænd anerkender giver dem nyttige operationelle og navigationsmæssige erfaringer. Kina har også etableret forsknings- og satellitfaciliteter i Norge, Island og Sverige og arbejder på at opføre yderligere faciliteter i Canada og Grønland. Faciliteten i Norge kan huse mere end en snes personer og levere genforsyninger. Endelig har Kina anvendt Arktis som testområde for nye kapaciteter, hvad enten det drejer sig om satellitdækning, fastvingefly, selvstændige undervandsglidere, bøjler og endda en “ubemandet istation”, der er sat op til forskningsformål.

11. Kinas investeringer i infrastruktur i Arktis virker ind imellem tvetydige.

Flere kinesiske infrastrukturprojekter med lille økonomisk gevinst har rejst bekymring over den strategiske motivation og de tvetydige anvendelsesmuligheder. Det drejer sig bl.a. om en tidligere kinesisk propagandaembedsmand, der har forsøgt at opkøbe 250 kvadratkilometer jord i Island for at opføre en golfbane og en flyveplads i et område, hvor der ikke kan spilles golf, og efterfølgende at opkøbe 200 kvadratkilometer af den norske øgruppe Svalbard. Kinesiske virksomheder har også forsøgt at købe en gammel flådebase i Grønland, bygge tre lufthavne i Grønland, bygge Skandinaviens største havn i Sverige, erhverve (med succes) en svensk ubådsbase, forbinde Finland og det større arktiske område med Kina via jernbane og at gøre det samme med en større havn og jernbane i Arkhangelsk i Rusland.

12. **Kinas råvareinvesteringer i Arktis har en blandet baggrundshistorie.** På trods af nogle vigtige succeser er mange kinesiske investeringer slået fejl. En stor kinesisk virksomhed forlod eksempelvis en canadisk zinkmine, nægtede at betale kreditorerne og lod de lokale myndigheder betale for oprydningen efter en miljøkatastrofe. En anden virksomhed var skuffet over sin investering og sagsøgte efterfølgende med den begrundelse, at de havde betalt overpris. I Grønland forlod et kinesisk konglomerat en jernmine, da de kom i juridiske vanskeligheder i Kina. I Island trak en kinesisk virksomhed sig ud af et partnerskab for arktiske undersøgelser på grund af dårlige indledende ressourceoverslag.

I. Introduktion

Fra sidelinjen ved et større politisk kinesisk møde i 2010, som ofte omtales som “Two Sessions”, kom den kinesiske flådeadmiral Yin Zhuo med et par bemærkelsesværdigt åbenhjertige udtalelser om Kinas arktiske ambitioner.

“Jeg har ved flere lejligheder sagt, at Kinas befolkning udgør en femtedel af verdens befolkning, så kan vi ikke få en femtedel af interesserne i Antarktis og Arktis?”, spurgte Yin. Når alt kommer til alt, “er dette menneskehedens fælles arv, så alle har en andel”, forklarede han og citerede et begreb i international lovgivning, der finder anvendelse på forskellige dele af vores fælles globale fællesgoder, herunder Antarktis, månen og havbunden. I Yins forestillinger ville Kinas andel være lukrativ. Arktis og Antarktis er “meget rige på forskellige ressourcer”, og deres “sejlruter vil også være vigtige i fremtiden”. For at gøre krav på disse interesser, advarede Yin, ville Kina være nødt til at kæmpe hårdt: Hvis man ikke forsvarer det, ikke kæmper for det, så har man ikke noget at skulle have sagt ... Vi kan ikke overlade det hele til andre; det kinesiske folk har rettigheder der.”¹¹

Yin Zhuos mening om, at Kina har “rettigheder” til måske en femtedel af Arktis, kunne tilbagevises som bemærkninger fremsat af en af Kinas pensionerede militærhøge, der undertiden er kendt for at overskride sine grænser. Men Yin Zhuo – søn af en veteran, der deltog i Den Lange March, og højtstående militær politisk kommissær – fremsatte disse kommentarer som medlem af Det Kinesiske Folks Politisk Rådgivende Konference, som var en del af “Two Sessions”. Hans kommentarer indgik i et interview med statsmedierne, som – selv i dag – offentliggøres på et af Kinas statsråds hovedwebsteder. Selv hvis Yin overtrådte sine grænser, kommer hans syn på Arktis også til udtryk i kinesiske tekster.

Denne rapport udforsker Kinas interne diskurs om Arktis samt landets diplomatiske, militære, videnskabelige og økonomiske tiltag i hele regionen. Den noterer sig, at Kina ind imellem lader til at have to forskellige meninger om Arktis: én mening, der er rettet mod et udenlandsk publikum, og som fremhæver forskning og samarbejde, og en intern, ofte kynisk mening, der fremhæver Arktis som et grænseland for ressourceudnyttelse og konkurrence mellem stormagterne, hvor videnskab og diplomati ofte tjener til understøttelse af Beijings militære og økonomiske ambitioner.

Med hensyn til Kinas arktiske adfærd understreger rapporten Kinas forsøg på at presse arktiske lande og noterer sig de fleste staters begrænsede afhængighed af handel med Kina i forhold til handel med Europa og USA. Den følger også Kinas diplomatiske investeringer, hvilket afspejles i snesevis af besøg på højt niveau og bestræbelser på at slutte sig til og oprette arktiske multilaterale instanser. Den udforsker Kinas militære indsats, både lejlighedsvis afsendelse af overfladefartøjer til Arktis samt test af platforme med dobbelt anvendelse, og bestræbelserne på at få adgang til Arktis. Den ser nøje på Kinas videnskabelige aktiviteter og bemærker de måder, hvorpå de øger Kinas diplomatiske indflydelse, hjælper Kina med at dyrke en arktisk identitet og nogle gange kan være nyttige til at sikre ressourcer og strategisk adgang. Endelig indeholder rapporten en oversigt over Kinas økonomiske investeringer og landets stræben efter en “Polar Silkevej”.

Arktis har ofte været centrum for stormagtspolitik, hvilket Kinas politiske personligheder fortsat understreger.¹² Mange af de lande, øer og kystlinjer, der var så vigtige under 2. Verdenskrig og Den Kolde Krig, er stadig geostrategisk vigtige i dag, hvor Kina nu navigerer i dem efter større indflydelse. Under 2. Verdenskrig overvejede Tyskland at besætte Island og etablerede rent faktisk hemmelige faciliteter i Grønland og på den norske øgruppe Svalbard. De allierede besatte dem alle tre, og Grønland og Island husede fortsat NATO-baser under Den Kolde Krig, mens Svalbard holdt sig fri af militære anlæg for at berolige Sovjetunionen. I mellemtiden var hele området afgørende for amerikanske og sovjetiske satellitter, de interkontinentale ballistiske missiler, som begge supermagter ville sende over området i tilfælde af en atomkonflikt, og de atomubåde, de sendte afsted under havet.

I dag, hvor nye økonomiske og strategiske muligheder følger opvarmningen af Arktis, søger Kina selv arktisk indflydelse. Landet har etableret forskningsstationer på Svalbard (sammen med andre lande) samt i Island, søgt efter flere i Canada og Grønland, bygget satellitfaciliteter i Sverige, sendt over 10 ekspeditioner til området og har øget sin økonomiske og politiske indflydelse betydeligt i hele området. De otte selvstændige arktiske stater – Canada, Danmark, Finland, Island, Norge, Rusland, Sverige og USA – udøver stor indflydelse på Arktis og dets strategisk værdifulde beliggenhed. Kina ønsker at være med i jagten på en position som “polar stormagt”.

II. Kinas arktiske udvikling og institutioner

Kinas ankomst til Arktis kan forekomme pludselig men er blevet nøje efterstræbt siden 1980'erne, omtrent samtidig med Beijings forsøg på at forfølge sine interesser i Antarktis. Som et direkte resultat betragtes Kinas polarkapaciteter – på trods af manglende polar nærhed – som nogle af verdens stærkeste og i tråd med den status som stormagt, landet efterstræber.¹³ I en tale om Kinas langsigtede planlægning af den arktiske strategi, som blev holdt af direktøren for State Oceanic Administration, Liu Cigui, i 2014, var Kinas arktiske indsats delt op i tre hovedperioder.¹⁴

- Den første fra 1980-2000 var “den indledende forberedelsesfase”. I denne periode, som startede efter Deng Xiaopings reform og åbning, begyndte Kina at sende de første forskere til polerne, købte en isbryder fra Ukraine, byggede nogle af sine første stationer og tilsluttede sig relevante multilaterale traktater.
- Den anden fra 2000-2015 var “udviklingsfasen”. I denne periode øgede Kina sin polarkapacitet betydeligt ved at bygge flere stationer ved polerne, bygge sin første indenlandske isbryder, lancere flere ekspeditioner, investere i polare fastvingefly og autonome platforme og øgede sin politiske rolle i området markant, da de sluttede sig til Arktisk Råd som observatør.
- Tredje fase strækker sig fra 2015-2030 og er de “polare stormagters fase”. CCP's ledere som præsident Xi Jinping og ledende polarpersonligheder som Liu Cigui siger, at Kina står på “kanten af en ny historisk fase med opbygning som polar stormagt [极地强国].”¹⁵ Begrebet omfatter sandsynligvis men går også videre end rå magt, og denne æra går ud på at skabe en mere markant kinesisk tilstedeværelse i Arktis, herunder endnu flere ekspeditioner, flere stationer, nye fastvingefly og isbrydere, flere autonome kapaciteter, en “polar undersøgelsesflåde”, flere teknologiske investeringer, en Polar Silkevej, større bestræbelser på at beskytte Kinas rettigheder og interesser i polarområdet og flere militære installationer i regionen.¹⁶

Flere dele af partiet og staten vil spille en rolle i udførelsen af disse tiltag – herunder Udenrigsministeriet og Folkets Befrielseshær (PLA). Blandt de vigtigste er det organ, der engang hed State Oceanic Administration (SOA), reorganiseret og nu under Kinas Ministerium for Naturressourcer. Inden for denne struktur ligger det meste af Kinas polare infrastruktur og ekspertise, herunder Polar Research Institute of China (PRIC), der blev etableret i 1989 for at koordinere og overvåge Kinas arktiske og antarktiske forskning under SOA, senere opgraderet til et institut og derefter et center for at afspejle den stigende betydning.¹⁷

PRIC, der er kendt som “forretningscentrum” for Kinas polarekspeditioner, administrerer isbryderen *Xuelong* ud over forskellige kinesiske polarstationer i Arktis og på Antarktis.¹⁸ De er ikke kun involverede i forskning i Arktis; de har også et strategisk formål. I 2009 etablerede PRIC en afdeling for strategiske undersøgelser, som “påtager sig ansvaret for opsporing og analyse af polare omstændigheder og forskning i strategiske spørgsmål inden for polar politik, økonomi, videnskab og teknologi samt sikkerhed”.¹⁹ Det forventes, at de “rådgiver i forbindelse med nationale beslutninger, der vedrører polarområderne, og opbygger et omdømme som en indflydelsesrig tænketank i forhold til polarstrategiske undersøgelser”.²⁰

Andre organer spiller også en rolle i arktisk politik. Den kinesiske rådgivningsinstans Advisory Committee for Polar Research [中国极地考察咨询委员会] “har til opgave at rådgive den kinesiske regering og bureaukratiet i polarspørgsmål, organisere akademiske konferencer med polartema og evaluere Kinas polarprogram og resultater.”²¹ Den kinesiske Arktis- og Antarktisadministration (CAA) [国家海洋局极地考察办公室] overvåger Kinas polarekspeditioner og medlemskab af regionale organisationer.²²

III. Kinas to meninger om Arktis

I eksterne diskurser om polarområderne synes Kina at vægte forskning og samarbejde. I sine interne diskurser – det vil sige i indenlandsk orienterede medier, regeringsrapporter, kommentarer fra arktiske embedsmænd og forskere, akademiske diskurser og ledertaler – har Beijing også tendens til at fokusere på strategiske overvejelser. Disse temaer fremgår tydeligt på trods af omformuleringen af Kinas interne og arktiske diskurser, som nogle eksperter har observeret. Som Linda Jakobson og Jingchao Peng bemærkede i en rapport fra 2012 om Kinas arktiske ambitioner:

“Før 2011 var det almindeligt, at kinesiske analytikere luftede assertive og endda krigeriske synspunkter. Siden slutningen af 2011, efter Arktisk Råds anden udsættelse af beslutningerne om permanente observatøransøgninger [herunder fra Kina], er kinesiske Arktis-eksperter blevet mere afdæmpede i det offentlige rum. Bekymringen for, at alt for proaktive udsagn risikerer at krænke arktiske stater og dermed underminere Kinas position i Arktis i dag, tegner kinesiske analysers ansigt udadtil.”²³

I de følgende afsnit udforskes fremtrædende temaer fra Kinas interne diskurs. De fokuserer på, hvordan Kina ser sig selv som en kommende polar stormagt, hvordan landet ser Arktis som en ny strategisk grænse, landets syn på Arktis’ militære værdi, deres tro på behovet for arktisk videnskab til at sikre sig geopolitisk indflydelse og deres syn på regionens handelsværdi.

Ambitioner: At blive en “polar stormagt”

Kina ser ikke blot sig selv som et land med interesser i Arktis men også som et land, der er på vej til at blive en “polar stormagt” i perioden fra 2015 til 2030. Denne opfattelse, som dette afsnit viser er central for Kinas arktiske politik, er blevet påberåbt af Xi Jinping og er endda blevet diskret knyttet til forskellige kinesiske femårsplaner men virker ikke desto mindre til at være en bevidst diskurs fra Kinas mere internationale kommunikation om Arktis, herunder hvidbøger, pressekonferencer og propagandamateriale. For eksempel nævner Kinas Arktiske Hvidbog 2018 absolut intet om denne opfattelse, selvom det helt klart ligger i centrum af Kinas arktiske strategi.²⁴ Der er nogle tegn på, at denne hvidbog har været længe undervejs, måske netop på grund af bekymringer over, hvordan Kinas arktiske ambitioner kan opfattes i udlandet.

Trods udeladelsen af denne opfattelse på kinesisk fra tekster rettet mod udlandet står det klart, at højtstående kinesiske personligheder længe har understreget Kinas ønske om at blive en “polar stormagt”. Som Anne-Marie Brady bemærker i sin bog om Kinas polare ambitioner, var det “i 2005, at Kinas førende polarforsker for første gang offentligt nævnte Kinas håb om at blive en ‘polar stormagt’”.²⁵ Med tiden har flere vigtige, højtstående embedsmænd gentaget denne opfattelse, hvilket indikerer emnets voksende betydning.

- I 2011 udtalte vicedirektør fra State Oceanic Administration, Chen Lianzeng, at Kinas 12. femårsplan “gradvist skulle realisere transformationen [af Kina] fra et stort polarland til en polar stormagt”.²⁶
- I 2012 erklærede præsident Hu Jintao, at det var Kinas mål at blive en “maritim magt”, som også involverede polare anliggender.²⁷
- Som Anne-Marie Brady bemærker i 2013, udtalte højtstående kinesiske embedsmænd “for første gang, at Kinas mål om at blive en polar stormagt var en vigtig del af Beijings maritime strategi”.²⁸
- I 2014 sagde direktøren for State Oceanic Administration, Liu Caigui, at det at blive en “polar stormagt” ville være en del af Kinas 13. femårsplan og understregede også, at “det at opbygge Kina til at blive en polar stormagt er en vigtig del af at opbygge Kina som en maritim stormagt”.²⁹
- I 2014 gav Xi Jinping Kinas vigtigste polartale og forpligtede Kina til at blive en “polar stormagt”. Som Brady bemærker, var talen “et signal til hele det kinesiske politiske system om, at polare anliggender var rykket længere op på den politiske dagsorden.”³⁰

Xi holdt sin tale på Kinas isbryder *Xuelong*, mens den lå i dok i Hobart, Australien. Den tegner konteksten for oprindelsen og målet for Kinas polare ambitioner. Ifølge kommentarer til hans tale havde Xi understreget, at “dette er en afgørende periode, hvor vores land bevæger sig fra at være et stort polarland til at være en polar stormagt”.³¹ Et afsnit understregede “den meget skiftende internationale situation, der fordrer, at vi strenger os an i forhold til vores polare indsats.”³² Hvad angår forandringerne, bemærker forfatteren, at “Arktis’ geopolitik og dets økonomiske relationer til andre regioner i verden undergår betydelige forandringer”, og at andre lande indførte deres egne “strategiske foranstaltninger” for at udvide deres indflydelse på polerne.³³ “Under disse forhold,” argumenterer de, “havde Kina straks brug for at ... træde ind i rækken af polare stormagter” med fornyet fokus på videnskab, økonomi og forsvar af Kinas polarrettigheder.³⁴ Han understregede også, at “polare anliggender har en unik rolle i vores marine udviklingsstrategi, og processen med at blive en polar stormagt hænger tæt sammen med Kinas proces med at blive en maritim stormagt”.³⁵

Embedsmænd fra State Oceanic Administration har gentagne gange opfordret deres personale til at granske denne tale.³⁶ Som direktøren for State Oceanic Administration, Liu Cigui, udtrykker det: “Vi må nøje granske ånden i præsident Xi Jinpings vigtige instrukser og fortsætte med at yde nye og større bidrag til opbygningen af en polar stormagt og en maritim stormagt.”³⁷ Liu understregede de betydelige miljømæssige og geopolitiske forandringer i Arktis og fremhævede Kinas behov for at “styrke strategisk forskning, afklare strategiske mål, formulere nationale polare politikker og langsigtede udviklingsplaner samt forbedre de polare arbejdsmekanismer”, mens der fokuseres på målet om at blive “en maritim og polar magtenhed” i løbet af perioden for den 13. femårsplan.³⁸ Andre har forbundet dette mål med Kinas 12. femårsplan. Det står herefter klart, at Kinas ambition om at blive en polar stormagt går mindst ti år tilbage, er kommet til udtryk i langsigtede planlægningsdokumenter og er blevet optrappet omkring 2014, da Xi for første gang advokerede for det. Og alligevel er det udeladt i Kinas mest fremtrædende tekster rettet mod udlandet.

Opfattelser: “Kinas nye strategiske grænser”

Allerede i 2011 begyndte kinesiske kilder at referere til polarområderne som “nye strategiske grænser” [战略新疆域] eller ganske enkelt en “ny grænse” [新疆域], hvor mange kinesiske eksperter bemærkede, at sådanne grænser er ved at blive konkurrenceområder mellem de større magtlande.³⁹ Begrebet “nye strategiske grænser” – et angiveligt ikke-kontrolleret eller underkontrolleret område, der er genstand for udnyttelse og konkurrence – henviser generelt til, hvad andre pålidelige tekster engang kaldte for internationale offentlige rum: polerne, dybhavet, rummet og Cyberspace. Xi fremhævede sætningen i en tale i januar 2017 i Genève, hvor han understregede, at landene må “omdanne dybhavet, polarområderne, det ydre rum og internettet til et nyt grænseland for samarbejde alle parter imellem frem for en kamparena”.⁴⁰

Xi's sprogbrug var rettet mod et FN-publikum, og det blev målt og vejlet på behørig vis. Men Kina synes undertiden at have to meninger om dette begreb, og i den interne kommunikation fremgår det meget tydeligere, at landet også ser disse som en form for kamparena for konkurrence og udnyttelse, selvom de tilskynder andre til ikke at gøre det. Det er usandsynligt, at disse linjer er målrettet et nationalt publikum. Mange af teksterne er ikke af folkelig karakter men nærmere beregnet til at koordinere bureaukratiet.

Idéen om, at Arktis udgør en “ny grænse” - ligesom det er tilfældet med andre centrale arktiske begreber i Kina - opstod først omkring 2011 og blev derefter ophøjet. I 2015 havde Kinas National Security Law fremhævet Kinas interesser i de “nye grænser” og opstillet de domæner, der medtog dem i det, der forekom at være første gang, kinesisk lovgivning har nævnt Arktis i sikkerhedssammenhænge – generelt med det formål at skabe et juridisk grundlag for at beskytte Kinas rettigheder der.⁴¹ Som en ledende kinesisk lovgiver sagde i en drøftelse af, hvorfor “grænserne” var omfattet af den nationale sikkerhedslov: “Enhver regering vil stå fast og sikre, at der ikke efterlades plads til uenighed, kompromis eller indblanding, når det gælder beskyttelse af deres kerneinteresser”.⁴²

Et par måneder senere udgav en gruppe fremtrædende kinesiske universiteter og tænketanke, der studerer Arktis, deres første “udviklingsrapport for det arktiske område” [北极地区发展报告], som anførte, at “... polarområdet er blevet en vigtig del af Kinas ‘nye strategiske grænse.’”⁴³ Desuden står det klart, at Kina ønsker at være med til at fastsætte regler for dem. I Kinas 13. femårsplan blev det f.eks. fremført, at Kina “vil spille en aktiv rolle i formuleringen af internationale regler for områder som internettet, dybhavet, polarområderne og rummet”.⁴⁴ Som Wang Chuanxing, polarekspert på Tongji University, bemærkede: “Polarområderne sammen med oceanerne, internettet og rumudforskningen er blevet de nye strategiske områder, som Kina søger at udvikle i fremtiden.”⁴⁵

Opfattelsen er nu en vigtig del af Kinas arktiske diskurs, men idéerne bag – nemlig at Kina vil sikre sig disse områder, beskytte deres interesser i dem og udnytte dem – har bestået i mange år og findes i andre kinesiske dokumenter. De følgende afsnit undersøger dette perspektiv mere detaljeret.

Militær: “Nye kommandohøjdepunkter inden for militær strategi”

Selvom Kinas dokumenter udadtil beskriver Arktis som en del af de “nye grænser” eller det “globale offentlige rum”, der bør være underlagt lovgivning frem for konkurrence, fremgår det generelt tydeligt af Kinas interne, officielle militære tekster, at disse områder er genstand for geopolitisk – og endda militær – konkurrence.

Kina har en lang række militære publikationer af varierende autoritativ karakter, så det kan nogle gange være uklart, hvor man skal begynde. En af de mest autoritative tekster i denne henseende er deres “Science of Military Strategy” fra 2013. Professor M. Taylor Fravel fra Massachusetts Institute of Technology beskriver denne tekst som “en vigtig kilde til forståelse af, hvordan Kinas tankegang omkring militærstrategi er under forandring”.⁴⁶ Selvom teksten ikke er en officiel forklaring på militærstrategi eller operationel doktrin, “formidler den synspunkter fra strateger på Academy of Military Science, en organisation, der huser nogle af PLA's største militære tænkere, hvoraf nogle spiller en langt mere direkte rolle i udviklingen af Kinas militære strategi end deres modstykker” i Vesten, og at det derfor “udgør spydspidsen af PLA's professionelle militærlitteratur om undersøgelser af krig”.⁴⁷

Denne nøgletekst er ganske klar i sine synspunkter vedrørende konkurrence i det, der i sidste ende vil blive benævnt de “nye grænser” og det, den i stedet kalder det “globale offentlige rum” såsom Arktis og Antarktis, dybhavet, rummet og Cyperspace. En gennemgang af den er umagen værd.

For det første viser teksten, at konkurrencen i Arktis sandsynligvis vil være en kamp om strategiske lokaliteter:

“I moderne tider har internationale geopolitiske kampe længe manifesteret sig som konflikter om magt over hav og land. Kernen i denne kamp er kampen om strategiske steder, strategiske ressourcer og strategiske kanaler ... Samtidig vil de nye geopolitiske kampe om kontrol over havene, polarområderne, rummet, internettet og andre globale offentlige rum blive voldsomme og vil helt sikkert få stor og vidtrækkende indvirkning på stormagternes militære strategier.”⁴⁸

For det andet understreger teksten nogle steder betydningen af militære instrumenter og forlods anbringelse af militær for at sikre sig adgang til Arktis.

“Konkurrencen om nye strategiske områder er blevet en vigtig tendens i den militære udvikling i alle lande. Den menneskelige udviklingsproces er i en vis forstand den proces, hvor man hele tiden udvider fra land til hav, luft og andre rum. I øjeblikket fremskynder hvert land udvidelsen af deres interesser og handlinger til internationale offentlige rum, f.eks. det ydre rum, internettet, dybhavet og polarområderne. Internationalt offentligt rum er blevet et hotspot for strategisk konkurrence mellem landene. Nogle i-lande udnytter egne fordele i forsøget på at monopolisere og kontrollere internationale offentlige rum og skabe forhindringer for dem, der kommer senere, når de vil ind og bruge dem. I kapløbet om nye strategiske områder er militær forberedelse og forlods anbringelse ikke kun vigtigt i forhold til at sikre et lands frie brug af internationale offentlige rum. Det er også en vigtig foranstaltning i kampen om de nye kommandohøjdepunkter inden for militær strategi, og det har høstet stor opmærksomhed fra de større lande i verden.”⁴⁹

For det tredje knytter dokumentet den kinesiske nations “store foryngelse” til udvidelsen af Kinas interesser, herunder til Arktis og andre globale offentlige rum. “Det er nationale strategiske mål for første halvdel af det 21. århundrede at opbygge et rigt samfund på en inkluderende måde og realisere den store foryngelse af den kinesiske nation. En sikker, stabil og kontinuerlig udvidelse af de nationale interesser er de grundlæggende betingelser for og vigtige måder at nå dette mål på,” står der.

For det fjerde bemærker den, at vestlige lande ind imellem begrænser udvidelsen af Kinas interesser, hvilket fordrer, at Kina bevarer muligheden for militær magtanvendelse.

“Efterhånden som bredden og dybden i udvidelsen af mit lands nationale interesser fortsat øges, vil begrænsningerne i internationale regler og regulativer under ledelse af Vesten blive mere og mere fremtrædende; det globale og regionale geopolitiske pres vil også øges, og – fordi interessekonflikter kan være vanskelige at forene, og fordi interesser uden for landet står over for store trusler – kan vi ikke udelukke muligheden for at anvende magt på en fleksibel måde.”⁵⁰

I de næste par linjer knytter teksten denne tankegang sammen med konkurrencen om globale offentlige rum som Arktis, som igen vil kræve militær kapacitet:

“I den endelige analyse handler magtspillet om konkurrence for at optimere nationale interesser. I fremtiden vil denne konkurrence i stigende grad fokusere på kampen om og kontrollen over globale offentlige rum såsom verdenshavene, polarområderne, rummet og internettet. I den forbindelse skal vores militær udvide sin militære strategiske vision og inden for et meget bredere område yde en stærk strategisk støtte til at beskytte nationale interesser.”⁵¹

For det femte henviser dokumenterne til globale offentlige rum som Arktis som områder, der kunne bruges til at true Kina. Selvom dette afsnit ikke specifikt omhandler det, er det underforstået, at interkontinentale ballistiske missiler fra Kina til USA og omvendt sandsynligvis vil krydse det arktiske luftrum. Dokumentet knytter også globale offentlige rum som polerne til Kinas egne sikkerhedsinteresser og understreger behovet for at kunne bevare en vis militær indflydelse der, efterhånden som konkurrencen intensiveres:

“Eget nationalt luftrum er tæt forbundet til det globale offentlige rum. Det uundgåelige resultat af den økonomiske globalisering og den teknologiske udvikling er, at et lands sikkerheds- og udviklingsinteresser bevæger sig ud over det traditionelle territoriale område, territorialfarvande og luftrum og fortsætter ud i de globale offentlige rum som verdenshavene, rummet, polarområderne og internettet. Den brede anvendelse af langtrækkende rekognoscering og hurtig varsling, hurtig og langtrækkende udsendelse af styrker og langtrækkende præcisionsangreb gør det også nødvendigt at opretholde sikkerheden i det statslige rum med militær kapacitet til at udføre offensive og defensive konfrontationer i globale offentlige rum. Med grundlæggende stabile statslige rum i forskellige lande er verden på vej ind i en tidsalder, der er præget af konkurrence om at udvikle, udnytte og kontrollere de globale offentlige rum ... Det globale offentlige rum er menneskehedens fælles aktiv, og det er forbundet med menneskehedens fælles skæbne i fremtiden. Udvikling, udnyttelse og beskyttelse af det globale offentlige rum og forebyggelse af angreb på den nationale suverænitet fra det globale offentlige rum er i stigende grad blevet vigtige faktorer i landenes strategiske planlægning.”⁵²

Disse uddrag fokuserer ikke udelukkende på Arktis, men de nævner udtrykkeligt polerne. De følelser, der er indeholdt i dem, findes også i nogle mindre autoritative værker af kinesiske embedsmænd, eksperter og analytikere, der også understreger Arktis' strategiske værdi.

For eksempel bemærkede den tidligere kinesiske ambassadør i Norge, Tang Guoqiang: “Det arktiske område har også en vigtig militær strategisk værdi. Det arktiske område er en strategisk hjørnesteen for kontinenterne Asien, Europa og Nordamerika. Militære eksperter mener, at hvis man dominerer det arktiske område, kan man nå “kommandohøjdepunkterne” for verdens militær”.⁵³ Tangs kommentarer var i overensstemmelse med Arktis' historie som et område med strategisk og militær konkurrence. Som han forklarede:

“Under 2. Verdenskrig udgjorde visse passager i Ishavet vigtige strategiske ruter for de allierede i kampen mod Tyskland. En betydelig del af Vestens hjælpemateriel blev transporteret ind i Sovjetunionen gennem Ishavet. Under Den Kolde Krig blev Ishavet frontlinje for amerikansk-sovjetisk konfrontation, den foretrukne rute for kampfly og langtrækkende missiler i angrebene mod hinanden og den bedste testbase for atomubåde. Efter afslutningen på Den Kolde Krig lettede den militære konfrontation i Arktis.”⁵⁴

Tang argumenterede endvidere for, at Arktis nu er et vigtigt område for global politik og økonomi, og at lande i området såvel som mange udenfor kæmper om at dominere det. Han argumenterer for, at “lande nu betragter Arktis som “det nye Mellemøsten” for energiresourcer, “den nye livline” for den globale økonomi og “det nye kommandohøjdepunkt” for globale militærstyrker. De har øget de videnskabelige, politiske, økonomiske og militære investeringer i deres stræben efter at dominere de fremtidige arktiske forhold.”⁵⁵

Andre, især Kinas Arktis-eksperter og militære strateger, der skriver fuldtids om disse emner, fremsætter lignende argumenter. Guo Peiqing fra Kinas Ocean University bemærkede i en drøftelse om strategisk geografi, at “hvis man kontrollerer det arktiske område, vil man kunne opnå den geografiske fordel fra “tre kontinenter og to have” og kontrollere de større lande på den nordlige halvkugle.”⁵⁶ Li Zhenfu, ekspert fra Dalian Maritime University, erklærede, at “den, der besætter Arktis... nok vil sidde med den strategiske fordel over verden i fremtiden.”⁵⁷ I et interview i 2017 hævdede Cheng Xiao, dekan for College of Global Change og Earth System Science på Beijing Normal University, at Arktis “har store strategiske fordele for mit land, mit lands fremtidige udviklingsmuligheder ligger i Arktis, og store militære trusler kommer fra Arktis.”⁵⁸ Disse erklæringer behandler implicit Arktis som *terra nullius*, der underspiller international rets rolle for områdets fremtid.

Nogle militære eksperter har været ret åbne omkring behovet for, at Kinas militær skal operere mere regelmæssigt i Arktis. Associeret forsker Yang Zhirong fra Naval Military Academic Research Institute understregede, at People's Liberation Army Navy (PLAN) “skal lade fordelene komme til fuld udfoldelse ved en strategisk international tjeneste, sørge for våben og udstyr, flådestationer, uddannelse af mandskab, militærdiplomati og andre aspekter af arbejdet og påtage sig den historiske mission at udforske Arktis som de første.” Han argumenterede også for, at potentielle fremtidige aktiviteter kunne omfatte at sende atomubåde afsted for at udvide strategiske styrker ud over at sende tropper til Ishavet på rejse og træningstogt, der “kontinuerligt ville udvide rummet for vores flådeaktiviteter og effektivt beskytte vores økonomiske og sikkerhedsmæssige interesser i Arktis”.⁵⁹

Beijings bekymringer over det voksende amerikanske engagement og forsøg på at sætte sig imod Kinas indflydelse i Arktis er også drivkraften bag dette strategiske skift. Kina har kritiseret USA og gjort opmærksom på, hvad det ser som amerikanske bestræbelser på at skabe ustabilitet i Arktis – hvilket alt sammen miskrediterer den amerikanske Arktis-politik. Efter USA's udenrigsminister Mike Pompeos tale under det Arktiske Råds møde i 2019, som kritiserede kinesisk engagement i Arktis, understregede den kinesiske talsmand for Udenrigsministeriet, Geng Shuang, at Kina ikke “sidder med den lille kugleramme i det geopolitiske spil, og at vi [Kina] ikke involverer os i lukkede og eksklusive cirkler.”⁶⁰ Som svar på Pompeos påstand om, at Kina har styrket sin sikkerhed og militære tilstedeværelse i Arktis gennem infrastruktur og naturvidenskabelige aktiviteter i området, argumenterede forskningsassistent Chen Zinan fra Kinas Institutes of Contemporary International Relations, at “praksis har vist, at Kina ikke er en 'ballademager' i Arktis, men en 'mulighedsskaber’”, og anførte eksempler på et vellykket kinesisk samarbejde i området.⁶¹ Forsker Hu Zin fra National University of Defense Technology skrev også: “Det er ikke svært for det internationale samfund at se, hvad Kina og USA laver i Arktis, hvem der beskytter det internationale samfunds fælles interesser, og hvem der smugler og bagtaler.”⁶²

Kina synes ofte at have to meninger om militæranvendelse i Arktis. Kinesiske kilder har været kritiske over for de seneste amerikanske træk i Arktis, der ligner dem, Kina har foretaget tidligere. I en artikel fra 2019, der blev udgivet i Liberation Army Daily, hævder skribenten, at den amerikanske anvendelse af både isbryderen *Healy* og undervandsrobotter i Ishavet viser, at “accelerationen af USA's indmarch i Arktis har gjort den militære konkurrencesituation i området langt mere alvorlig. Dette er i modstrid med den generelle tendens til fred og samarbejde i det arktiske område.”⁶³ Dette skete, selvom Kina har sendt sin egen landbaserede aktionsgruppe til Arktis, indsat undervandsrobotter i området og selvfølgelig har sendt sine egne isbrydere afsted ved flere lejligheder.

Videnskab: “Taleret”

Kinesiske eksterne dokumenter viser landets interesse for Arktis og er i stor udstrækning motiveret af en ægte videnskabelig stræben. Påstanden er, at Kina er direkte påvirket af miljøforandringerne i Arktis, og derfor er landets videnskabelige indsats i Kinas interesse og bidrager også fornemt til viden til gavn for menneskeheden.

Interne tekster er undertiden mere åbne omkring, at Kinas videnskabelige forskning er vigtig i forhold til at øge Kinas regionale indflydelse på polerne og at gøre det muligt for dem at operere i området, både til militære og økonomiske formål.

Kinas diskurs om forskning i Antarktis giver ofte indsigt i, hvad landet tænker om arktiske videnskabelige bestræbelser, og begge ligger under polarforskningsindsatsen fra State Oceanic Administration. Yang Huigen, en af Kinas førende polartjenestemænd, sagde engang: “Ifølge traktaten World Antarctic Mineral Resources Management Treaty vil den andel af ressourcer, som lande kan nyde godt af, når Antarktis kan udvikles, blive bestemt af deres bidrag til de videnskabelige undersøgelser og deres aktiviteter i Antarktis”.⁶⁴ Yang var utvetydig i forhold til, hvordan det ville give Kina langsigtede fordele, når et globalt fælleseje blev konverteret til noget mere nyttemaksimerende for de enkelte nationalstater: “I øjeblikket er Antarktis det sidste

stykke af jorden, der har rigelige ressourcer. Uudnyttet, rent land. Derfor skal vi holde fast i det videnskabelige forskningsbanner, finde fodfæste i Antarktis og slå rod.”⁶⁵ Yang fremførte endvidere, at “de tre mest konkurrenceprægede ressourceskatte i verden er havbunden, månen og Antarktis. For at få større indflydelse på emner vedrørende Antarktis gør nogle små lande også alt, hvad de kan, for at etablere stationer i Antarktis og “placere deres flag” Det kan siges, at tabet af forskningsbasen i Antarktis betyder tab af plads til ressourceudvikling.”⁶⁶ På samme måde sagde en anden fremtrædende kinesisk polarforsker, der også besad en ledende stilling i SOA: “Under forudsætning af internationalt videnskabeligt forskningssamarbejde i overensstemmelse med Antarktistraktaten må vi beskytte vores nationale interesser. Evnen til at bygge flere videnskabelige forskningsstationer... styrker Kinas taleret i internationale Antarktissammenhænge.”⁶⁷

Arktis er ikke så åben som Antarktis, hvilket kinesiske embedsmænd godt er klar over, men tanken om, at videnskaben kan bane vejen for at etablere et grundlag for indflydelse, er klar – en opfattelse, som andre magter til tider har delt. Guo Peiqing fra Ocean University of China hævder, at et lands videnskabelige forskningsaktivitet i Arktis “direkte bestemmer dets ’taleret’ [话语权] i Arktis-sammenhænge.”⁶⁸ Embedsmænd kommer med tilsvarende bemærkninger. Under et besøg på isbryderen *Xuelong* i Chile understregede Wan Gan, daværende næstformand for Det Kinesiske Folks Politisk Rådgivende Konference, også, at “det at gennemføre videnskabelige undersøgelser i de ’nye grænser’... såsom polarområder... bidrager til Kinas forvandling fra et stort maritimt land til en maritim stormagt.”⁶⁹ På et møde i The China Advisory Committee for Polar Research (CAPR), der blev nedsat i 1994 med godkendelse fra Ministeriet for Videnskab og Teknologi og en del af SOA, erklærede daværende vicedirektør i SOA, Chen Lianzeng: “Udvalgets medlemmer mener, at Kinas videnskabelige polarundersøgelser og polarvirksomhed er et vindue, der afspejler den nationale magt og viser billedet af en stormagt, og det er af stor betydning [for Kina].”⁷⁰

Ekspeditioner hjælper også med praktiske spørgsmål. SOA pralede af, at nogle af dets videnskabelige ekspeditioner i Arktis tillod Kina at “opnå navigationsteknikker og erfaringer i det komplicerede og frosne miljø i Arktis... og indhente førstehåndsoplysninger om sine sejlruiter,” hvilket viser den kommercielle motivation bag de videnskabelige bestræbelser.⁷¹ På samme måde bemærkede vicedirektør i SOA, Lin Shanqing, i et 2017-interview, at Kinas videnskabelige ekspeditioner, herunder den femte arktiske ekspedition, der krydsede Nordøstpasset, ikke blot tillod Kina at få “en stor mængde førstehåndsoplysninger til mit land om arktiske klimaforandringer men lagde også grunden for, at mit land kunne udforske og udnytte de arktiske vandveje og deltage i den bæredygtige udvikling af den arktiske økonomi.”⁷²

Kinesiske Arktis-faciliteter beskrives undertiden også eksplicit som en fremrykning af Kinas økonomiske interesser. Da Kina for eksempel søgte en arktisk facilitet i Canada, der skulle supplere eksisterende faciliteter i Island, Norge og Sverige, sagde en polarvidenskabsmand og geolog tilknyttet projektet, at den foreslåede placering “ville være et godt sted”, fordi det var et område rigt på energi. “Vi er ikke kun interesserede i videnskab men også i de tekniske markeder som olie og gas,” sagde han.⁷³

Kina ville næppe være den første stormagt, der forfølger strategiske og økonomiske interesser under påskud af international videnskabelig forskning, men ofte har lande i området tidligere afvist deres skepsis over for Kinas motivationer, når nogle af landets interne tekster er helt tydelige i forhold til landets bevæggrunde. Ofte nedtones disse bevæggrunde i Kinas eksterne kommunikation.

Diplomati: Kina som en “nær-arktisk stat”

Xi Jinping erklærede engang, at Asiens problemer skulle løses af asiatiske lande.⁷⁴ Alligevel har Beijing længe anvendt en anden logik i Arktis, idet han understreger, at lande som Kina fortjener at få en stemme.

For ti år siden begyndte Kina at benævne sig selv en “nær-arktisk stat” [近北极国家]. Grunden dertil blev, i hvert fald af navn, fremført af viceudenrigsminister Zhang Ming ved Arctic Circle Assembly i 2015, hvor han fremførte, at “den foranderlige natur og ressourcudforskning af Arktis direkte har indflydelse på Kinas klima, miljø, landbrug, skibsfart, handel samt sociale og økonomiske udvikling.”⁷⁵ Begrebet nåede sit højeste i 2018, da Kina udgav sin Arktiske Hvidbog, hvor der stod, at Kina var en “nær-arktisk stat”, fordi landet er direkte påvirket af de naturlige forhold i området.

Kinas bevæggrunde for at bruge udtrykket “nær-arktisk stat” er ikke blot ment som et tegn på, at Kina er påvirket af miljø- og klimafaktorer, der er relateret til Arktis. Det er også relateret til Kinas mistillid til arktiske lande, nemlig at de vil lukke Beijing ude af områdets ressourcer og muligheder. Beijing formulerer denne bekymring diplomatisk i deres Arktiske Hvidbog 2018, hvor de hævder, at “den arktiske situation nu går videre end de oprindelige inter-arktiske lande eller områdets natur og har afgørende betydning for landenes interesser uden for området... [samt for] menneskehedens fælles fremtid.”⁷⁶ Men ind imellem trækkes pointerne endnu skarpere op i den interne diskurs, herunder i den akademiske kommunikation.

Fremtrædende Arktis-eksperter i Kina advarer ofte om, at de otte arktiske lande “forsøger at institutionalisere [Arktisk] Råd for at styrke deres dominerende position i forhold til arktisk forvaltning... og gøre Arktisk Råd til en yderst eksklusiv arktisk forvaltningsmekanisme.”⁷⁷ Guo Peiqing advarede f.eks. i 2007 om, at “ting, der sker i Arktis og på Antarktis, involverer Kinas rettigheder og interesser. Under denne proces bør vi beskytte os mod, at nogle enkelte stater kaster Kina til side og privat aftaler [i egne rækker], hvilke regionale multilaterale traktatsystemer der skal gælde, og derved krænkes Kinas polarrettigheder og interesser.”⁷⁸ Han bemærkede endvidere, at “denne bekymring overhovedet ikke er urimelig, fordi russiske eksperter højlydt har krævet etablering af en “regional 8-lands polaralliance”.⁷⁹ Han og andre kinesiske lærde gjorde især indsigelse mod, at Rusland i 2007 satte sit flag på Ishavets bund: “Ruslands flaghandling retter sig mod de blinde punkter i international ret... Ud fra et juridisk synspunkt har Ruslands flaghandling ingen betydning.”⁸⁰ I sidste ende fik disse bekymringer Kina til at presse på for at blive observatør i Arktisk Råd og senere benævne sig selv en “nær-arktisk stat”.

Kinesiske forskere er særligt bekymrede for, at de arktiske lande vil arbejde sammen om at udvide deres kontinentalhylder og kræve en større del af områdets ressourcer. Som Guo Peiqing hævder: “Selv hvis det lykkes de arktiske lande at udvide deres kontinentalhylder, vil de overliggende vandområder stadig være det internationale åbne hav”, som Kina kunne tænkes at udnytte.⁸¹ “Kina har ikke noget jord i Arktis,” bemærker han, “men det er ikke uden interesser.”⁸²

Kinas frygt for at blive lukket ude fremgår tydeligt i de fleste tekster om Arktis og udtalelser fra fremtrædende embedsmænd. Som Chen Mingming, den tidligere kinesiske ambassadør i Sverige, forklarer i et interview i 2017: “Arktis er ikke som Antarktis, der ligger åben for alle lande i verden. Hvis andre lande ønsker at deltage i udforskning og udvikling af Arktis, skal de samarbejde med de omkringliggende lande, og lande i Nordeuropa ... er ideelle partnere for Kina til at finde vejen til Arktis.”⁸³

Kinesiske eksperter ser også muligheder for at fremlægge Kinas egen forvaltning i “nye grænser” som Arktis. Yang Jian og Zheng Yingqin fra Shanghai Institutes for International Studies (SIIS) har understreget, at den nuværende forvaltning af de nye grænser, såsom polerne, står over for et “underskud af konsensusbaseret forvaltning”, og at Kinas begreb om “samfund med en fælles fremtid for menneskeheden” [人类命运共同体] “udgør et nyt værdigrundlag for global forvaltning”.⁸⁴

En sådan større involvering har også uden tvivl givet Kina større indflydelse på arktiske forhold. Kinesiske dokumenter som den Arktiske Hvidbog 2018 understreger, at Kina “opretholder det nuværende forvaltningssystem for Arktis” og “repræsenterer en støt fremgang i det internationale samarbejde under Arktis”. Men kinesiske embedsmænd og eksperter har også udtrykt bekymring over Arktis’ nuværende forvaltningsstruktur og inklusion. I sin tale i BRICS Business Forum i 2018 understregede Xi, at når vi beskæftiger os med spørgsmål i polarområdet, “skal vi [det internationale samfund] lytte fuldt ud til nye vækstmarkeder og udviklingslande, afspejle deres interesser og krav og sikre deres udvikling.”⁸⁵ Uofficielle kinesiske kilder har derimod været mere eksplicite i deres kritik. Zhang Yao, direktør for Center for Maritime and Polar Region Studies hos SIIS, har argumenteret for, at det arktiske samarbejde står over for en række udfordringer, herunder manglen på effektive internationale forvaltningsmekanismer og ikke-arktiske landes manglende evne til at bruge deres stemme i kontrollen over Arktis.⁸⁶ Disse kritikpunkter afspejler kinesiske embedsmænds argumenter i udenrigspolitiske udtalelser, når de tager fat på manglerne i det nuværende amerikansk styrede internationale system og viser Kinas stærke interesse i at anvende denne kritik på den “nye grænse”.

I den Arktiske Hvidbog 2018 står der, at Kinas hovedfokus for de arktiske aktiviteter er “at udforske og forstå Arktis”. Kort efter udgivelsen af hvidbogen forklarede Udenrigsministeriet, at de mente, at udgivelsen ville hjælpe med at styre politikken for Kinas arktiske aktiviteter, give andre lande mulighed for bedre at forstå Kinas arktiske forslag og fremme et større samarbejde.⁸⁷ Men da dokumentet knytter Arktis til Kinas BRI-initiativ (Belt and Road Initiative) og understreger Kinas ret til forskning og kommercielle aktiviteter i området, er det tvivlsomt, om Kinas Arktis-strategi udelukkende er beregnet til miljøbeskyttelse og forskning.⁸⁸

IV. Case studies i tvang og indflydelse

Sverige: “Til vores fjender har vi haglgeværer”

Sverige har længe haft varme bånd til Kina og har ofte vist vilje til at imødekomme Kinas ambitioner for Arktis, rummet og teknologi. Intet af det har forhindret Beijing i at vende sig mod Sverige i de sidste to år med en propagandakampagne fyldt med provokerende trusler.

Båndene mellem Sverige og Kina startede godt. I 1950 var Sverige det første vestlige land, der anerkendte Den Kinesiske Folkerepublik, hvilket fik Mao Zedong til i begejstring for deres gestur ukarakteristisk at modtage den svenske ambassadør personligt, da han præsenterede sine kvalifikationer.⁸⁹ I årtierne derefter har Sverige været åben for kinesiske investeringer, hvilket har givet et kinesisk konsortium mulighed for at byde på konstruktionen af Skandinaviens største havn, givet en forretningsmand fra Hongkong mulighed for at købe en svensk ubådsfacilitet og viderelease den til den svenske flåde og kinesiske virksomheder mulighed for at købe tre svenske halvledervirksomheder.⁹⁰ Båndene blev endda styrket til visse områder med dobbelt anvendelse. Fra 2011 gav Sweden Space Corporation Beijing adgang til sine antenner i Sverige, Chile og Australien.⁹¹ Og i det, der viste sig at være en stor succes for Kina, var Sverige selv det første land i verden, der tilbød Kina sin første hundrede procent ejede oversøiske satellitstation, som stod færdig i 2016 – en beslutning, som kinesiske beslutningstagere sagde kunne “vise sig at være lige så politisk vigtig for Beijing som facilitetens teknologiske fordele” på grund af evnen til at skabe præcedens.⁹² For Beijing var Sverige en ideel partner, fordi landet ikke var en del af NATO, havde tradition for at være neutral og blev opfattet som værende noget uafhængigt af Washington. Og Sverige selv bestræbte sig ofte på at undgå at virke stødende. Da den svenske statsminister Stefan Löfven i 2015 blev spurgt, om Kina var et diktatur, nægtede han at svare.⁹³

Sveriges omhyggelige Kina-dyrkelse, dets relative strategiske uafhængighed af Washington og Beijing og dets vigtige arktiske geografi har ikke forhindret landet i pludselig at blive mål for kinesisk økonomisk tvang og nogle af Beijings groveste verbale trusler. Det store udbrud begyndte, da Beijing, trods relativt varme bilaterale forbindelser med Sverige, sendte agenter for at kidnappe en svensk boghandler ved navn Gui Minhai fra Thailand og bragte ham til det kinesiske fastland, hvor han blev fængslet efter en tvungen bekendelse på tv. Disse handlinger var chokerende og uden fortilfælde, men Löfven arbejdede ihærdigt på at undgå et brud. Under et besøg i Kina i 2017 sagde han, at han ville bringe Gui Minhais sag op “på en måde, der bedst tjener formålet”, og fremhævede ellers forretninger og investeringer.⁹⁴

Efter to år blev Gui kort frigivet og fik lov at bevæge sig frit rundt i Kina. Men mens han var på et tog til Beijing, ledsaget af svenske diplomater, blev han igen arresteret; denne gang af civilklædte betjente uden nogen begrundelse. Gui blev tvunget til at afgive endnu en bekendelse på tv og blev idømt fængsel i 10 år i begyndelsen af 2020. På trods af Sveriges investeringer i bilaterale forbindelser forbød Kina svenske embedsmænd at mødes med Gui eller at følge hans retssag.⁹⁵ På det tidspunkt stod det klart, at Sveriges forsøg på en mere blid tilgang til Kina var mislykkedes.

I 2019 var Kina begyndt mere åbent at true den svenske regering og medierne for overhovedet at nævne Gui Minhais sag. Disse trusler toppede, da en ikke-statslig organisation af forfattere, journalister og andre – Svenska PEN – tildelte Gui Tucholsky-prisen, hvor Sveriges kulturminister deltog i ceremonien. I et interview den 30. november med svensk radio advarede Kinas ambassadør i Sverige, Gui Congyou, svenske medier med ordene: “Til vores venner har vi fine vine. Til vores fjender har vi haglgeværer” [朋友来了有好酒,坏人来了有猎枪], hvilket rystede interviewereren.⁹⁶ Selv med de nye standarder for kinesisk diplomati var Gui Congyous udtalelser, hvoraf flere eksempler er nævnt nedenfor, chokerende:

- 14. november 2019: “Nogle mennesker i Sverige insisterede på at lyve og handle forkert i denne sag, og de lider allerede under konsekvenserne... normal udveksling og samarbejde vil blive stærkt forhindret. Du er klog nok til at vide, hvad jeg mener med 'konsekvenser'.”⁹⁷
- 14. november 2019: “Vi modsætter os endnu mere stålsat, at nogen svensk embedsmand deltager i prisceremonien. Det vil få alvorlige negative konsekvenser for vores bilaterale venskabelige samarbejde og normale udvekslinger. Vi vil helt sikkert træffe modforanstaltninger.”⁹⁸
- 14. november 2019: “Hvis de ignorerer den stærke opposition fra kinesisk side og alligevel fortsætter [med begivenheden], må vi træffe vores foranstaltninger. Nogle mennesker i Sverige skal ikke forvente at kunne føle sig godt tilpas efter at have såret det kinesiske folks følelser og kinesiske interesser... Vi beder svenske PEN om at vise en grundlæggende respekt for Kina og dets befolkning på 1,4 milliarder og stoppe de forkerte handlinger, før det er for sent. Lad os vente og se.”⁹⁹
- 5. december 2019: “Ingen kan regne med at kunne skade Kinas interesser med den ene hånd og høste et stort overskud i Kina med den anden.”¹⁰⁰
- 5. december 2019: “Vi vil ikke blot indføre begrænsninger på kulturområdet men også begrænse udvekslinger og samarbejde inden for økonomi og handel... Det vil vi informere kollegerne i jeres Udenrigsministerium om.”¹⁰¹
- 19. december 2020: “Der er ingen tvivl om, at den svenske side skal tage det fulde ansvar og bære konsekvenserne.”¹⁰²
- 17. januar 2020: “De hyppige ondsindede angreb på [CCP] og den kinesiske regering fra visse svenske medier og journalister mindede mig om et scenarie, hvor en bokser i 48 kilos vægtklassen bliver ved med at udfordre en bokser i 86 kilos vægtklassen til kamp. Bokseren på 86 kg, som af god vilje ønsker at beskytte den lettere bokser, råder ham til at forlade kamparenaen og passe sig selv, men sidstnævnte nægter at lytte og bryder endda ind over sværvægtsbokserens grænser. Hvilket valg tror du, at sværvægtsbokseren har?”¹⁰³

Gui Congyous hårde ord blev ledsaget af begrænsede handlinger. Kina forbød Sveriges kulturminister at komme ind i Kina, sagde, at andre embedsmænd fra ministeriet ikke længere ville være velkomne, og at det ville forbyde Kina-kritiske journalister adgang. Beijing fortsatte med offentligt at fordømme bestemte svenske journalister og medier. De forbød også optagelser af to svenske film i Kina.¹⁰⁴

Som svar på denne kovending har Sverige indtaget en strengere position. Deres forsvarsagentur advarede om, at Kinas satellitstation muligvis servicerer det kinesiske militær i betragtning af landets militaristiske rumprogram.¹⁰⁵ Den Svenske Rumfartsorganisation stoppede til sidst med at give Kina adgang til de svenske antenner i Sverige, Chile og Australien og bemærkede, at “den geopolitiske situation har ændret sig, siden disse kontrakter blev underskrevet i begyndelsen af 2000'erne.”¹⁰⁶ Sverige lukkede Confucius Institutes ned, ophørte søsterbyaftaler, øgede kontrollen med kinesiske udenlandske investeringer og satte effektivt en stopper for telekommunikationsgiganten Huawei.

Kinas modsvar på denne skærpede situation er stadig ventet, og Kina har fremsat adskillige trusler, bl.a. mod Sveriges Wallenberg-familie og virksomheder som Ericsson og IKEA.¹⁰⁷ Efter Huawei-forbuddet antydede Kina eksempelvis, at de kunne straffe svenske virksomheder.¹⁰⁸ Selv hvis de svarede igen, kan efterdønningerne være begrænsede. Mens kinesisk statspropaganda på engelsk understreger Sveriges behov for Kina, idet det understreges, at Kina er Sveriges største partner i Asien, men at Sverige “kun tegner sig for en lille del af Kinas udenrigshandel”, er den påståede afhængighed meget overdreven.¹⁰⁹ Kina er Sveriges ottende eller niende største handelspartner, og Sverige handler langt mere med EU og USA end med Kina. Desuden giver Sveriges medlemskab af EU en vis beskyttelse. Efter Gui Congyous trusler gav EU-embedsmænd tilsagn om “fuld solidaritet” med Sverige og foreslog arktiske lande en tættere koordinering med USA, EU og NATO, som kunne komplicere Kinas bestræbelser på tvang – især hvis de gør det klart, at enhver form for tvang af en hvilken som helst stat vil give en reaktion fra alle.¹¹⁰

Norge: “De må betale prisen for deres arrogance”

Historisk varme bånd mellem Norge og Kina beskyttede ikke Oslo mod kinesisk tvang. Norge var et af de første lande, der anerkendte den kommunistiske regering i Kina i 1950, et af de første til at etablere formelle diplomatiske forbindelser med Kina i 1954, det første land, der underskrev en kulturaftale med Kina i 1963 og det første til at give Kina permanent adgang til Arktis i 2003.¹¹¹ Som en triumf for Kinas arktiske ambitioner, der siden har været afgørende for fastholdelse af Kinas arktiske forskningsekspeditioner, gav den norske regering Kina lov til at bygge den første arktiske forskningsstation på den norske øgruppe Svalbard, der ligger så langt mod nord, at den er placeret inden for polarcirklen. Norge var også på vej til at give Kina den første europæiske frihandelsaftale (FTA). Alligevel var Norge på trods af denne positive historie i 2010 genstand for en intens tvangshandling og kritik fra Beijing.

Norges regering havde intet gjort for at fornærme Kina, men ligesom Sverige blev de gjort ansvarlige for handlinger fra landets civilsamfund. I 2010 havde Norges nobelprisudvalg besluttet at tildele Nobels Fredspris til Liu Xiaobo, en kinesisk forfatter, der var blevet fængslet for at have skrevet et pro-demokratisk manifest. Udvalget kontrolleres ikke af den norske regering, og ifølge nogle af medlemmerne forsøgte den norske regering i en hidtil uset intervention at tale dem fra at tildele prisen til Liu Xiaobo.¹¹² Hverken denne indsats eller Norges tidligere imødekommenhed over for Kinas arktiske ambitioner var imidlertid vægtige nok, og Kina tog en række eskalerende skridt mod Norge flere år efter hændelsen. Kina gjorde den norske regering ansvarlig for ikke at stoppe prisuddelingen, idet de mente, at nobelpriskomiteén, som er valgt af regeringen og påvirket af regeringen, ikke var helt uafhængig.

Efter prisen var blevet tildelt, indstævnedes Kina den norske ambassadør for at protestere mod beslutningen, standsede al regeringskontakt og annullerede en næsten færdigforhandlet frihandelsaftale, som havde været under forhandling i to år. Kina boykottede også norsk laks, og Norges direkte markedsandel på det kinesiske laksemarked faldt fra 90 % før 2010 til 30 % i midten af 2014, selvom der sandsynligvis foregik en eksport til Kina via andre ruter. Kina skærpede også sin visumpolitik for norske rejsende til Kina og forhindrede endda en tidligere statsminister i at rejse til Kina – og gjorde bevidst processen langt mere besværlig for nordmænd end for øvrige europæere.¹¹³ Da de blev spurgt, hvorfor Norge blev behandlet anderledes i forhold til deres visumpolitik, svarede en af Beijings topembedsmænd ikke direkte men sagde, at nogle lande var “af lav kvalitet” og “dårligt opdragede”.¹¹⁴ Og selvom den kinesiske avis Global Times ikke nødvendigvis er en pålidelig afspejling af den kinesiske regerings linje, syntes den at indfange regeringens holdning i en leder om Norge, der blev offentliggjort samme år: “De må betale prisen for deres arrogance,” sagde de. “Det er også sådan, Kina kan opbygge sin autoritet på den internationale scene”.¹¹⁵

Norge forsøgte at vende strømmen i forholdet, men deres indrømmelser i kølvandet på nobelprishændelsen blev ikke gengældt og blev ind imellem mødt af fortsatte kinesiske strafforanstaltninger. I årevis støttede Norge med begejstring Kinas ansøgning om observatørstatus i Arktisk Råd, dets ledere nægtede at møde Dalai Lama, og de tilsluttede sig Kinas Asia Infrastructure & Investment Bank med et træk, der gav banken større legitimitet.¹¹⁶ Året efter Kina opnåede observatørstatus i Arktisk Råd med Norges støtte, skærpede den kinesiske regering alligevel sine restriktioner for norsk laks og erklærede dem potentielt usunde.¹¹⁷ De fortsatte også med at nægte at normalisere forbindelserne til trods for, at en betingelse for deres observatørstatus var at fortsætte i en “åben og transparent dialog” med medlemslandene i Arktisk Råd.¹¹⁸ Endelig var det først år efter Norges indrømmelser, at Kina igen begyndte at normalisere forholdet til Norge.

Som Global Times formulerer det i en leder, der afspejlede normaliseringen af det bilaterale forhold: “Norge har reflekteret dybt over problemstillingen og har lært lektionen... Norge har kun 4 millioner indbyggere, men landet forsøgte i 2010 at give Kina, et land med 1,4 milliarder mennesker, en lærestreg. Det var en latterlig historie ... Det er svært for det kinesiske samfund at glemme vores vrede for seks år siden.”¹¹⁹

Island: “De er syge” og “svage”

I 2011 forsøgte den kinesiske propagandaperson, nu milliardær og forretningsmand, Huang Nubo (黄怒波) at købe 160 kvadratkilometer islandsk jord med opbakning fra den statsdrevne China Development Bank. Planen trodsede grundlæggende økonomisk logik. Huang håbede på at bygge et fritidscenter til 200 millioner dollars, som ville omfatte en golfbane, villaer og, mærkeligt nok, en privat flyveplads på en af Islands koldeste, fjerneste og mest forblæste egne. De lokale beboere hånedes forslaget om, at man kunne spille golf i så barskt og goldt et terræn, som i øvrigt også havde en rekord med landets laveste temperatur nogensinde.¹²⁰ Og Huangs virksomhed, som var etableret i Kina, havde ikke gennemført et lignende projekt i udlandet før.

Tilbuddet rystede Island, og nogle fremtrædende embedsmænd modsatte sig det. Islands indenrigsminister fandt Huangs plan mærkværdig: “Det virkede aldrig som en særlig overbevisende forretningsplan,” bemærkede han og konkluderede, at “man skal se det i et geopolitisk perspektiv og spørge ind til bevæggrundene”.¹²¹

Huang forslag kom på et tidspunkt, hvor Kinas stræben efter tætte forbindelser til Island var intensiveret. Reykjavik havde været i store vanskeligheder efter den globale finanskrisen, og Beijing syntes at udgøre en delvis løsning. I årene siden sendte Kina premierminister Wen Jiabao på et to-dages besøg, underskrev en frihandelsaftale med Reykjavik, oprettede en forskningsstation i Island og byggede landets største udenlandske ambassade. Alt dette skete på trods af, at Island havde et BNP på kun 20 milliarder dollars, hvilket antydede, at – som med Huang Nubos investering – der lå mere end økonomiske motivationer bag Kinas bejleri.

Huang påstod, at hans interesse i Island – og i Arktis – begyndte årtier tidligere, da han som universitetsstuderende delte værelse med en 26-årig islandsk udvekslingsstuderende, Hjørleifur Sveinbjörnsson. De to mistede tilsyneladende forbindelsen i tre årtier indtil i 2007, hvor Huang havde afsluttet sin niårige karriere i propagandaafdelingen og var blevet en velhavende forretningsmand. Sveinbjörnsson havde for sin del fået gode politiske forbindelser: Hans kone, Ingibjörg Sólrún Gíladóttir, var leder af Islands Socialdemokratiske Alliance og senere landets udenrigsminister. Huang besøgte Island og begyndte at opdyrke goodwill et år før sin planlagte investering. Han oprettede en Kulturfond mellem Kina og Island og donerede USD 1 million i støtte.¹²² Sveinbjörnsson blev en af Huangs stærkeste fortalere i Island, og rapporter antydede, at en stor del af den Socialdemokratiske Alliance støttede Huangs investeringsforslag, mens fremtrædende medlemmer af Det Grønne Parti generelt var imod det.¹²³

Da Huang forsøgte at bygge sit ferieresort, løb han hurtigt ind i en lov, der i de fleste tilfælde forbyder udlændinge at købe jord af Island. Han søgte først om undtagelse fra disse regler, men trods støtten fra mange medlemmer af Islands regering lykkedes det ham ikke. For at komme uden om forhindringerne foreslog hans virksomhed og lokale støtter af aftalen en interessant ordning. Syv kommuner, der omringede landet, skulle oprette en privat virksomhed og købe grunden med hjælp fra et kinesisk lån. Jorden ville derefter blive leaset til et islandsk selskab, som Huang Nubo ville kontrollere, så han kunne bygge sit kompleks.¹²⁴ Den plan faldt også til jorden på grund af regeringsbegrænsninger og et betydeligt pres fra det interne politiske system.

Da Huangs planer gik i vasken, sagde han åbent om sin vurdering af Island, at han så det som skrøbeligt efter den globale finanskrisen. “De er syge, og når de er svage, kommer der en ung og robust mand, som skræmmer dem.”¹²⁵ Om sine kommunistiske partirelationer, som havde rejst nogen bekymring, sagde han: “Jeg er stolt over at være medlem af Det Kommunistiske Parti.”¹²⁶ Huang fordømte vredt den undersøgelse, han var blevet underlagt, som “racediskrimination”, men Island havde længe været streng i forhold til udenlandske investeringer og havde spoleret planerne for en stor canadisk investor nogle år tidligere.¹²⁷ Som Indenrigsministeriet bemærkede, skilte Huangs forslag sig ud pga. størrelsen: “Der er ingen præcedens for, at et så stort område af islandsk jord er blevet underlagt udenlandsk kontrol.”¹²⁸ Og selvfølgelig var der også berettigede bekymringer om Huangs intentioner. “Jeg forstår ikke, hvorfor de bringer ord som regional sikkerhed og strategisk placering op igen,” sagde Huang.¹²⁹ Det er naturligvis også sådan, Beijing selv drøfter Arktis. Og selv hvis Huangs aktiviteter skulle have været uskyldige, rejste det faktum, at han aldrig fuldt ud kunne redegøre for sin forretningsplan, selv efter tre år, spørgsmål om intentionen bag.

Mange af dem, der samarbejdede med Huang om investeringen med det dårlige udkomme, fortsatte deres aktive indsats for Kina i Island. Huangs talsmand og repræsentant, Halldor Johansson, arbejdede også på at skabe en observationsstation for Polar Research Institute of China i Island.¹³⁰ Hans organisation, Arctic Portal, gjorde det muligt at sælge et stykke jord til faciliteten. Reinhard Reynisson, en tidligere borgmester, som deltog i bestræbelserne på at hjælpe Huang med at overvinde lovgivningen imod udenlandsk ejendomsret over jordkøb, var involveret i købet af jord til observatoriet og drev en virksomhed, der var involveret i opførelsen.¹³¹ Som den oprindelige ejer fortalte *Le Monde*: “Jeg har forsøgt at sælge i fire år, men der var ingen køber. Så en dag ankom der nogle kinesiske eksperter. De undersøgte jorden, observerede himlen, og de besluttede sig for at købe uden at diskutere prisen.”¹³² Det, der oprindeligt skulle have været en beskedne station til observation af nordlys, blev meget mere – et 4-etagers fælles kinesisk-islandsk polarforskningsobservatorium. Som Johansson udtrykte det: “De [kineserne] har dybest set betalt for det hele.”¹³³ Ved åbningen var Yang Huigen, direktør for Polar Research Institute of China og tidligere citeret i denne rapport, også til stede.¹³⁴ På trods af nogle bekymringer i Island om, at faciliteten kunne tjene kinesiske strategiske formål, herunder signalintelligens, sagde Yang alligevel, at Kina håbede på at “opføre flere bygninger og installere flere sensorer og detektorer” på stedet.¹³⁵ De forsamlede embedsmænd talte om Kinas tilstedeværelse som udelukkende af videnskabelig karakter, men som Yang og hans kolleger tidligere har antydnet, er arktisk videnskab et værktøj til geopolitik og adgang.

Tvang gennem handel: Vurdering af Arktis' afhængighed af Kina

I Arktis og rundt om i verden frygter nogen kinesisk økonomisk statsmandskunst. Beijing har til tider gjort det klart for disse stater, der står for mål, hvor stor deres økonomi er i forhold til deres, og hvor lidt bilateral indflydelse de derfor har. Men den konventionelle viden om Arktis' afhængighed af Kina er overdrevet, og Arktis' mest sårbare økonomier eksporterer faktisk mere til USA, end de gør til Kina – og betydeligt mere til Europa.

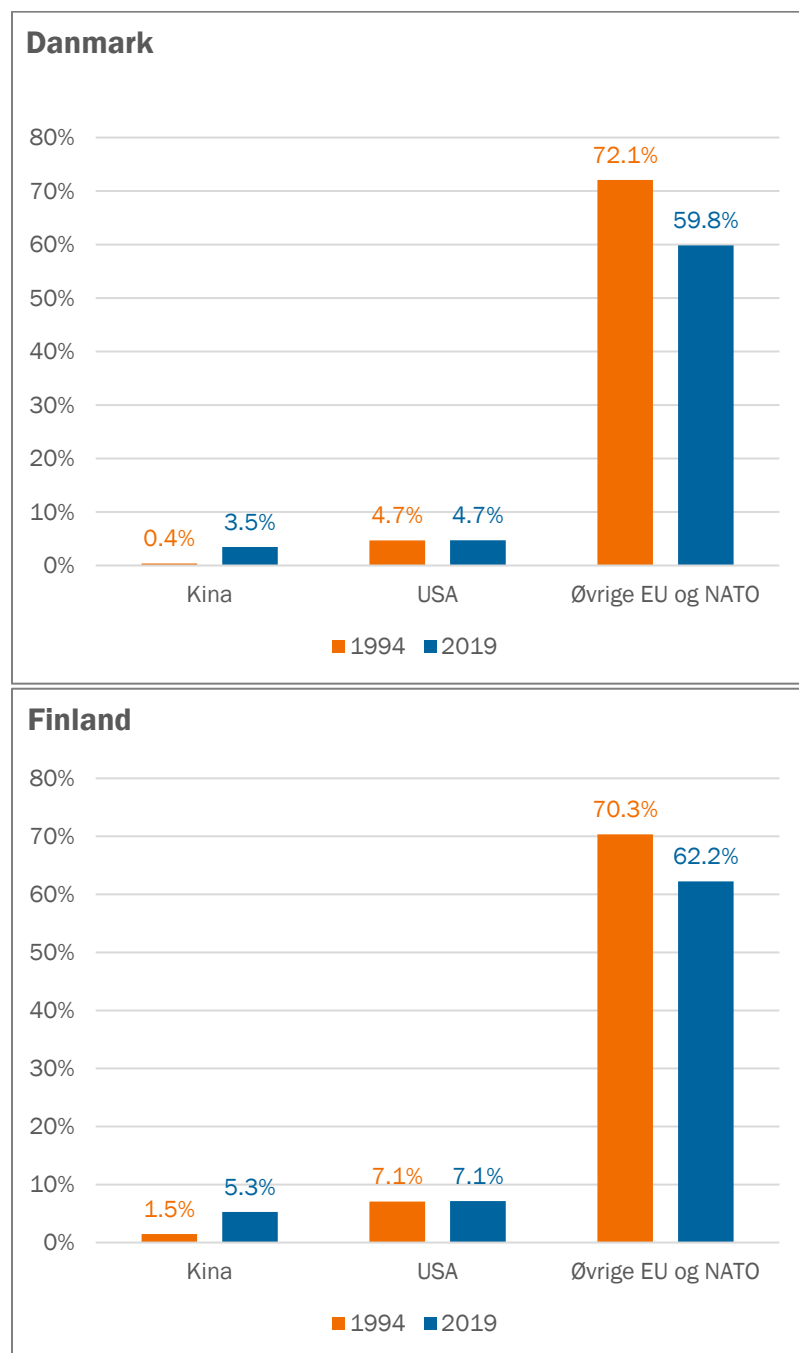
Arktis omfatter otte stater, men tre af disse – USA, Rusland og Canada – har store økonomier, der kan modstå en vis grad af kinesisk økonomisk tvang. De mindste arktiske økonomier omfatter derimod Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Disse stater, der her omtales som "De Arktiske 5", har formentlig den mindste tyngde i forhold til Kina og ville derfor teoretisk set være mest afhængige.

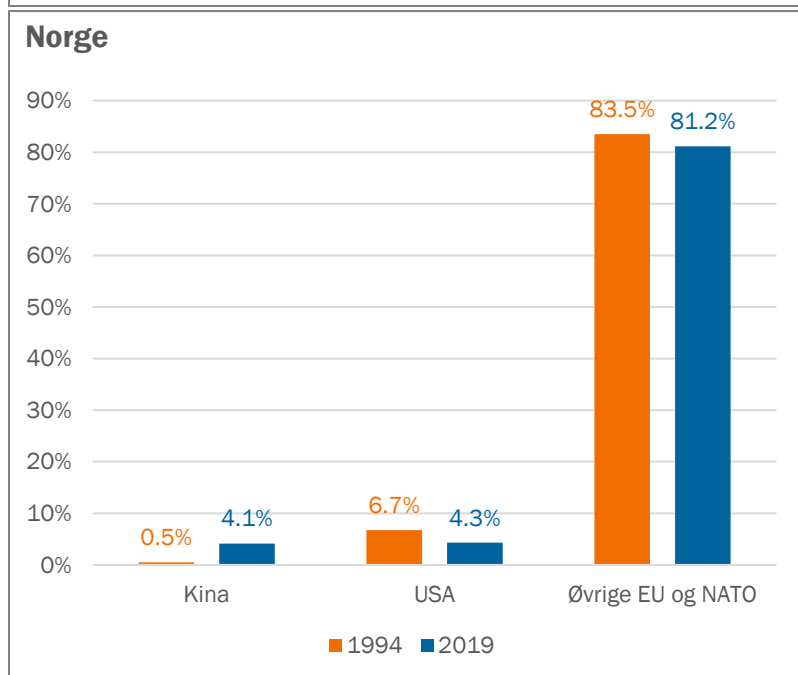
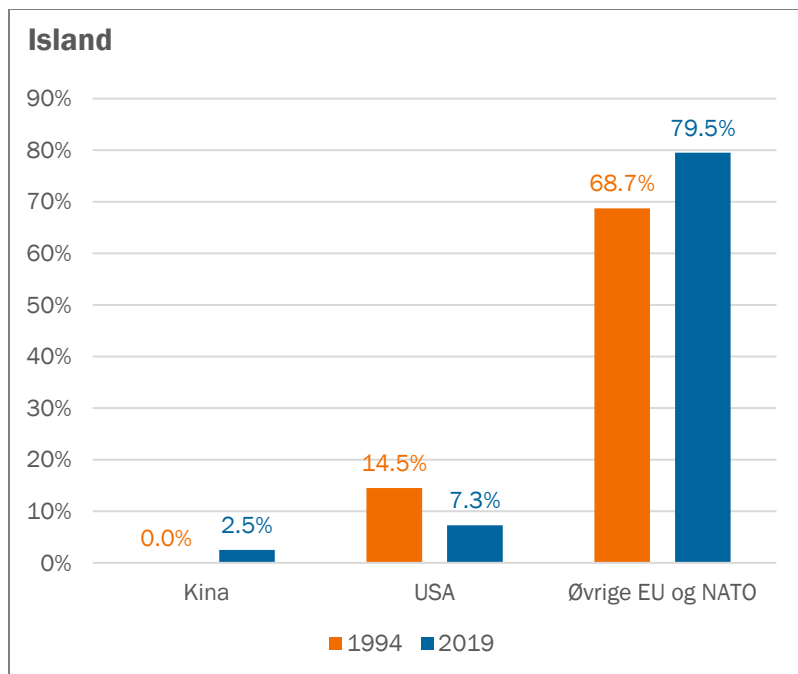
Offentligt tilgængelige handelsdata tyder imidlertid på, at denne afhængighed er begrænset.¹³⁶ Procentdelen af De Arktiske 5's eksport til Kina er langt lavere end det, der går til USA og deres europæiske allierede og partnere.

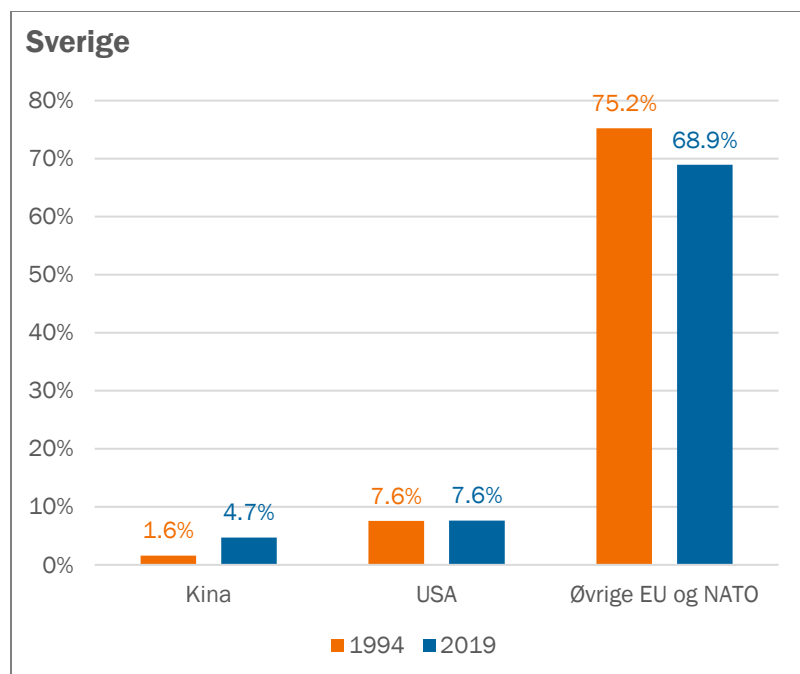
I 2019 tegnede Kina sig i gennemsnit for 4,0 % af eksporten for De Arktiske 5-lande (fra 2,5 % for Island til 5,3 % for Finland), mindre end USA (et gennemsnit på 6,2 %, fra 4,3 % for Norge til 7,6 % for Sverige) og langt mindre end de øvrige medlemsstater i NATO og/eller EU tilsammen (i gennemsnit 70,3 %, fra 59,8 % for Danmark til 81,2 % for Norge).¹³⁷

Desuden er det særligt interessant, at De Arktiske 5's eksportafhængighed af USA og EU-/NATO-lande ekskl. USA stort set ikke har ændret sig i 25 år. I 1994 tegnede Kina sig f.eks. for gennemsnitligt 0,8 % af De Arktiske 5's eksport (fra 0,02 % for Island til 1,6 % for Sverige). Kinas andel er femdoblet siden da.¹³⁸ USA tegnede sig i 1994 for gennemsnitligt 8,1 % af De Arktiske 5's eksport (fra 4,7 % for Danmark til 14,5 % for Island), hvilket er en smule højere end i dag. Endnu vigtigere står de nuværende EU- og NATO-medlemmer, som i 1992 tegnede sig for i gennemsnit 74,0 % af De Arktiske 5's eksport (fra 68,7 % for Island til 83,5 % for Norge).¹³⁹

Det viser, at mens Kina måske nok har en betydelig bilateral vægtning over de arktiske lande, så er den vægtning faktisk ret beskeden, når man kigger på de arktiske landes handel med andre stater. Hvis EU-/NATO-landene reagerer på kinesisk statsmandskab i fællesskab, vil Kinas indflydelse desuden helt grundlæggende falde til nul.

Figur 1: Eksportafhængighed for “De Arktiske 5”, 1994 vs. 2019

Andre EU- og NATO-lande omfatter alle nuværende medlemmer af begge organisationer, undtagen eksportlandet og USA: Albanien, Østrig, Belgien, Bulgarien, Canada, Kroatien, Cypern, Tjekkiet, Estland, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Irland, Italien, Letland, Litauen, Luxembourg, Malta, Montenegro, Holland, Nordmakedonien, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Tyrkiet og Storbritannien samt de fire øvrige medlemmer af De Arktiske 5. Kilde: UN Comtrade Database¹⁴⁰

V. Kinas diplomatiske aktiviteter

Kina er blevet mere aktiv i arktiske institutioner med hensyn til at legitimere deres rolle som regional magt og opbygge grundlaget for fremtidig kinesisk deltagelse i arktiske anliggender. Kina beskriver sig selv som en “nær-arktisk stat” – en formulering, de selv har valgt, og som ikke har officiel genklang i området og i diplomatiske institutioner. For at retfærdiggøre sin regionale rolle har landet konsekvent understreget, hvordan skiftende forhold i Arktis “har en direkte indvirkning på Kinas klimasystem” samt “Kinas økonomiske interesser inden for landbrug, skovbrug, fiskeri og have.”¹⁴¹ Beijing har derfor i de seneste år øget sin deltagelse i regionale arktiske drøftelser og Track II-begivenheder, sendt adskillige højtstående CCP-embedsmænd til regionen og integreret Arktis i deres mest betydningsfulde udenrigspolitiske projekter, f.eks. projektet Belt and Road Initiative.

Kinesiske kilder peger ofte på landets lange historie af diplomatisk engagement med arktiske stater og institutioner som en måde at retfærdiggøre Kinas regionale tilstedeværelse på. Både officielle og uofficielle kinesiske kilder fremhæver ofte Kinas underskrivelse af Spitsbergentraktaten (Svalbardtraktaten) i 1925 som starten på landets arktiske bestræbelser.¹⁴² Traktaten gav Kina mulighed for at begynde at sende fartøjer til fiskeri og kommercielle aktiviteter til regionen, men den er også blevet omtalt som et af de primære dokumenter, der tillader Kinas nuværende forskningsaktiviteter og kommercielle aktiviteter i Arktis.¹⁴³ Efter 1925 var de kinesiske aktiviteter i Arktis begrænsede i flere årtier. Som Assistant Research Fellow Liu Jin fra China Institute of International Studies (CIIS) hævder: “Efter 1925 har Kina ikke foretaget nogen væsentlige aktiviteter i Arktis i mere end 60 år.”¹⁴⁴

Besøg på højt plan og Arktisk Råd

Årtier senere blev Kina efterhånden mere aktiv i det arktiske diplomati. Liu Jin bemærker, at “mens en mere reformvenlig og åben politik voksede frem mere generelt, og den arktiske regions afsecuriteringsproces udfoldede sig efter Den Kolde Krig, fornyede Kina sit fokus på Arktis” og sendte en observatøransøgning til Arktisk Råd i 2007.¹⁴⁵ Kinas oprindelige ansøgning blev afvist i 2009, “hovedsagelig på grund af interne diskussioner mellem de otte medlemstaters regeringer om, hvordan de kunne sikre, at nye observatører, herunder store enheder som Kina, Japan og EU, kunne deltage som observatører uden at ændre selve organisationens karakter.”¹⁴⁶

Mange kinesiske eksperter mente, at manglende deltagelse i dette forum var stort set det samme som at blive udelukket fra området. Beijing ønskede også at få mulighed for at forme forvaltningsmekanismerne i Arktis. Selv Rusland blev betragtet som uvillig til at hjælpe Kina med at udvide sin profil i Arktis – for ikke at nævne områdets øvrige stater.¹⁴⁷ Som Marc Lanteigne skriver: “På trods af styrkelsen af de kinesisk-russiske økonomiske og diplomatiske forbindelser var Vladimir Putins regering dog bekymret for, at Kinas engagement i Rådet ville få en negativ indflydelse på den russiske Arktis-politik” - en opfattelse, der også blev delt af hovedparten af de politiske kinesiske Arktis-kredse.¹⁴⁸

På trods af dette fortsatte Kina med at forfølge en aktiv engagementsstrategi med landene i Arktisk Råd mellem 2010 og 2013. En vigtig del af denne strategi var kinesiske besøg på højt niveau. Mens amerikanske embedsmænd også har brugt rejser på højt niveau til at omgås de arktiske lande, har Beijings indsats fortsat ud over det, man normalt kunne forvente i den sædvanlige flod-og-ebbe-diplomati, hvilket viste, at Arktis var en vigtig strategisk prioritet for Kinas ledere.

Alene i 2010 besøgte flere kinesiske højtstående embedsmænd medlemslande i Arktisk Råd. F.eks. besøgte den daværende næstformand, Xi Jinping, Finland og Sverige, og den daværende præsident, Hu Jintao, besøgte Canada, og tidligere medlem af politbureauet for det kinesiske kommunistiske parti, He Guoqiang, besøgte Island for at underskrive tre bilaterale økonomiske aftaler.¹⁴⁹ Med en interesse i at etablere økonomiske bånd til Grønland besøgte Hu også Danmark i 2012.

Tabel 1: Kinesiske besøg på højt plan hos De Arktiske 5 plus Canada og Grønland (2000-2020)

	Præsident	Premierminister eller vicepremierminister	Udenrigsminister eller statsrådsmedlem for udenrigsanliggender	Minister for nationalt forsvar	I alt
2000		1		1	2
2001					0
2002	1	1		1	3
2003		1			1
2004					0
2005	1		1	1	3
2006		1	1		2
2007	1		1		2
2008					0
2009		1	1		2
2010	1	2	1		4
2011			1		1

	Præsident	Premierminister eller vicepremierminister	Udenrigsminister eller statsrådsmedlem for udenrigsanliggender	Minister for nationalt forsvar	I alt
2012	1	2	2		5
2013					0
2014					0
2015				1	1
2016		1	2		3
2017	1				1
2018		1	1		2
2019					0
2020			1		1
I ALT	6	11	12	4	33

Forfatterens optælling. Kilder: Udenrigsministeriet og forskellige ambassader og konsulater i Folkerepublikken Kina, China Daily, China Internet Information Center, Global Times, People's Daily og Xinhua

Kina kombinerede disse besøg med forsøg på at skabe goodwill, hvilket nogle gange lykkedes. Da Liu Qi, medlem af politbureauet for det kinesiske kommunistiske parti, i 2010 rejste til Island som højtstående personlighed, forlyder det, at Islands daværende præsident, Ólafur Ragnar Grimsson, skulle have sagt, at "Islands regering og folk sætter stor pris på Kinas værdifulde støtte til Island i håndteringen af [den] finansielle krise."¹⁵⁰ Den tidligere kinesiske premierminister Wen Jiabaos besøg i Island i 2012 hævdes at have været starten på de to landes FTA-forhandlinger, som blev Kinas første med et europæisk land – og som førte til et aftalememorandum om "fælles maritimt og videnskabeligt samarbejde om Arktis, herunder inden for klimaforandringer og havovervågning."¹⁵¹ Observatører troede dengang, at frihandelsaftalen mellem Kina og Island ville øge Kinas regionale indflydelse og styrke landets kandidatur om observatørstatus i Arktisk Råd.¹⁵²

I maj 2013 gav Kinas højtstående besøg bonus, og Beijing blev officielt observatør i Arktisk Råd sammen med Indien, Italien, Japan, Singapore og Sydkorea. I forlængelse af nyheden udtalte talsmanden for Udenrigsministeriet, Hong Lei: “Kina værdsætter og glæder sig over Arktisk Råds beslutning om at optage Kina som officiel observatør... Rådets ovennævnte beslutninger vil hjælpe Kina med at styrke udveksling og samarbejde med relevante parter om arktiske anliggender inden for Rådets rammer, bidrage til Rådets arbejde og fremme fred, stabilitet og bæredygtig udvikling i den arktiske region.”¹⁵³ En artikel i People’s Daily efter nyheden skitserede også Kinas planer for det arktiske samarbejde, herunder en styrkelse af forståelse og forskning i Arktis, beskyttelse af det arktiske miljø og gennemførelse af bæredygtig udvikling og udnyttelse.¹⁵⁴ Forskerne Sun Kai og Wu Junhan fra Ocean University of China understregede, at ændringen viste, at “Kinas deltagelse i arktiske anliggender gik ind i en ny fase, nemlig via “identitetsdiplomati” at opnå observatørstatus i Arktisk Råd og opnåelse af den grundlæggende ret til at deltage i arktiske anliggender”.¹⁵⁵

Diplomatiske bestræbelser ledet af Kina

Under præsident Xi har Kina i høj grad bygget på Hu-administrationens bestræbelser på at blive en mere aktiv spiller i det arktiske diplomati. Mens højtstående kinesiske embedsmænd har fremsat erklæringer og udgivet dokumenter vedrørende Kinas arktiske interesser, har de også haft flere regionale drøftelser og placeret Arktis som en vigtig del af projektet Belt and Road Initiative. De er værd at nævne hver især herunder.

Kina har bestræbt sig på at forbedre de diplomatiske forbindelser med de arktiske lande og reformere det arktiske forvaltningssystem efter egen smag, siden landet tilsluttede sig Arktisk Råd som observatør. Ved at deltage i regionale drøftelser, underskrive aftaler på højt plan med arktiske lande og kritisere de nuværende forvaltningsmekanismer i Arktis promoverer Kina aktivt politikker, der støtter og tilskynder til større kinesisk deltagelse i forvaltningen af Arktis. Som Guo Peiqing hævder, er det i lyset af ændringer i den arktiske situation, at “Kinas mulighed for at lave et gennembrud i udarbejdelsen af det arktiske internationale system også er ved at tage form”.¹⁵⁶

Kina har i de seneste år bidraget til at etablere og deltage i flere regionale drøftelser om arktiske spørgsmål. Kina og Rusland har begge deltaget i det årlige China-Russia Arctic Forum [中俄北极论坛], hvor Ocean University of China sammen med St. Petersburg State University har været medsponsor siden 2012. Denne drøftelse er blevet en institutionaliseret udvekslingsplatform mellem de to landes eksperter og omfatter indgående drøftelser og udveksling af samarbejde i det arktiske område.¹⁵⁷ Kina etablerede også CNARC (China-Nordic Arctic Research Centre) i 2013 for at fremme bevidstheden om og forståelsen af arktiske spørgsmål og koordinere forskningen mellem medlemsinstitutioner i hele regionen.¹⁵⁸ Forskere som Marc Lanteigne mener, at disse Track II-initiativer er blevet brugt af Kina “som et middel til yderligere informationsindsamling og som et middel til at udvide relationerne til under- og ikke-statslige aktører.”¹⁵⁹ Disse Track II-initiativer gør det muligt for Beijing at omgås nogle af begrænsningerne i Arktisk Råd. Og kinesisk engagement i Polar Code (et regelsæt vedtaget af den internationale søfartsorganisation for skibe, der opererer i polarfarvande) og det centralarktiske oceans fiskeriforbud (et fiskeriforbud, som ni stater og EU har aftalt) sker undertiden gennem disse fora. Sammen giver disse bestræbelser Kina mulighed for at styrke sin identitet som regional partner.¹⁶⁰ Derudover begyndte Kina, Japan og Sydkorea i 2016 også at holde årlige drøftelser om arktiske spørgsmål “for at fremme udveksling af politikker, praksisser og erfaringer vedrørende internationalt samarbejde i Arktis, videnskabelig forskning og handelssamarbejde”, selvom der ikke er kommet meget konkret ud af dem.¹⁶¹

Kina har også indgået aftaler på højt plan med flere arktiske lande. I 2015 underskrev Kinas National Development and Reform Commission (NDRC) et aftalememorandum om et samarbejde om Nordsørutten (NSR) med Ruslands Udviklingsministerium i det russiske Fjernøsten.¹⁶² I april 2017 underskrev Kina og Finland en fælles erklæring, der fremmer samarbejdet på områder som søfartsindustri og miljøbeskyttelse.¹⁶³ Desuden er Kina og Norge i gang med at forhandle om en frihandelsaftale, selv efter seks års iskoldt diplomati, som opstod i forbindelse med, at den norske nobelpriskomite tildelte Liu Xiaobo en nobelpris.¹⁶⁴

VI. Kinas militære aktiviteter

Kinas militære adfærd i Arktis tyder på, at der ligger strategiske motivationer bag nogle af deres aktiviteter i Arktis. Disse interesser er sandsynligvis langsigtede, især fordi en arktisk militær konflikt i den nærmeste fremtid er usandsynlig. Efter primært at have fokuseret på videnskabelige forskningsaktiviteter i de seneste årtier øger Beijing sine investeringer i regionale militære kapaciteter, der forbedrer deres status som “nær-arktisk stat” og beskytter deres voksende sikkerhedsinteresser og kommercielle interesser i Arktis.

En del af Beijings interesse er naturligvis relateret til miljøforandringer i Arktis, især isen, der smelter, hvilket har øget Kinas appetit på at udforske og udnytte Arktis’ strategiske og kommercielle fordele. Mange kinesiske kilder har udtrykt interesse for at udforske regionens strategiske vandveje, især dem, der ville være til gavn for Kinas skibsfart. Ved at bruge Nordsørutene langs den russiske og norske kyst kunne Kina “reducere den tid, det tager at flytte handelsvarer fra Kina og ud til europæiske markeder ‘til det halve’.”¹⁶⁵ Den centralarktiske rute, som også interesserer kinesiske eksperter, kunne åbnes langt tidligere.¹⁶⁶ Kinesiske Arktis-eksperter har også udtrykt bekymring over den øgede sikkerhedskonkurrence i Arktis, især mellem arktiske lande som USA og Rusland.¹⁶⁷ Og selvom kinesiske kilder har hævdet, at kinesiske aktiviteter i Arktis udelukkende har et videnskabeligt og miljøbeskyttende formål, er deres adfærd i Arktis imidlertid mere kompleks. Udsendelsen af Folkets Befrielseshærs flådeskib til området, etableringen af kinesiske satellitmodtagestationer, anvendelsen af nye militære teknologier i området og den mulige stræben efter adgang til Arktis tyder alt sammen på, at der ligger strategiske motivationer bag Kinas adfærd. Denne udvikling signalerer Kinas interesse i potentielt at bruge militæret til at beskytte sine kommercielle interesser og videnskabelige forskningsmuligheder. Begge legitimerer Kinas behov for at være involveret i Arktis.

PLAN-besøg og konstruktion af isbryder

Det kinesiske militær er blevet mere og mere overbevist om sin egen arktiske kapacitet, som det ses i Folkets Befrielseshærs flådes beslutning om at sende fartøjer til både USA og de arktiske lande. I september 2015 sendte PLAN fartøjer til amerikanske farvande ud for Alaskas kyst. Gruppen, der blev betragtet som den “første indtrængen nogensinde fra den kinesiske flåde i det arktiske område”, omfattede “tre overfladekampskibe, et amfibiekrigsskib og et olietankskib” og havde netop afsluttet en fælles militær øvelse ud for den russiske stillehavskyst og det japanske hav.¹⁶⁸

Nogle få uger efter den kinesiske flåde kom ind i Alaskas farvande, besøgte PLAN’s flåde-taskforce 152 også flere arktiske lande, herunder Danmark, Sverige og Finland, på goodwillbesøg. Flåden, som omfattede “missildestroyeren *Jinan*, missilfregatten *Yiyang* og det store forsyningskib *Qiandaohu*”, demonstrerede Kinas øgede flådekapacitet og interesser i Arktis.¹⁶⁹

Derudover har Kina investeret i konstruktionen af en isbryderflåde. Udviklingen og anvendelsen af *Xuelong 2*, Kinas første indenlandsk byggede isbryder, i 2018 demonstrerer Kinas vedholdende interesse i arktisk tilstedeværelse.¹⁷⁰ Kina har gennemført mere end 10 arktiske ekspeditioner med disse isbrydere, hvor de ikke blot kunne teste og demonstrere effektiviteten af deres teknologi men også kunne styrke deres position som en “nær-arktisk stat”.¹⁷¹ Der er også visse tegn på, at Kina overvejer at investere i isbrydere med kernekraft, og der er en vis sandsynlighed for, at civil konstruktionserfaring og -hjælp til dette projekt kan overføres til militære fartøjer. For eksempel offentliggjorde China National Nuclear Corporation (CNNC) et udbud om levering af tjenesteydelser på Kinas første atomkraftdrevne isbryder og gik i detaljer med skibets formål og krav. Shanghai Jiaotong University, som har et ingeniørstudie i flåde- og atomteknik, vandt tilsyneladende kontrakten.¹⁷² Andre har antydnet, at isbryderen vil blive bygget på Kinas Jiangnan-skibsværft, som også byggede *Xuelong 2*. I mellemtiden fortsætter Kina med at investere i konventionelle, tunge isbrydere, mens Kina bestemmer sig for at forfølge denne kapacitet.

Tabel 2: Kinas isbryderflåde

	Lanceringsdato	Oprindelse	Organisation	Arktiske ekspeditioner	Noter
<i>Xuelong</i> [雪龙]	1994	Ukraine	PRIC	1-9	Bruges på de fleste forskningsekspeditioner til Arktis
<i>Xuelong 2</i> [雪龙 2]	2018	Kina	PRIC	11	Kinas første nationalt byggede isbryder
<i>Haibing 722</i> (Type 272) [海冰 722 破冰船]	2015	Kina	PLAN	Ingen	Bruges til isundersøgelser, isbrydning og eftersøgnings- og redningsoperationer
<i>Haibing 723</i> (Type 272) [海冰 722]	2015	Kina	PLAN	Ingen	Bruges til isundersøgelser, isbrydning og eftersøgnings-

	Lanceringsdato	Oprindelse	Organisation	Arktiske ekspeditioner	Noter
破冰船]					og redningsoperationer
<i>Haibing 723</i> (Type 210) [海冰 723]	1982	Kina	PLAN	Ingen	
<i>Haibing 721</i> (Type 071) [海冰 721]	1969	Kina	PLAN	Ingen	I øjeblikket som reserve
<i>Haibing 722</i> (Type 071) [海冰 722]	1972	Kina	PLAN	Ingen	Taget ud af brug i 2013
<i>Haibing 519</i> (Type 071) [海冰 519]	1980'erne	Kina	PLAN	Ingen	Aktiv i øjeblikket

Kilder: CCTV, det kinesiske militær, *The National Interest*, Wikipedia og Xinhua¹⁷³

Aktiviteter med dobbeltfunktion

Samtidig med at Kina har fundet muligheder for at samarbejde med andre arktiske stater om forskning og miljøbeskyttelse, har Kina også brugt disse aftaler til at teste sine nye militære teknologier i det arktiske miljø. Flere angiveligt civile aktiviteter kan have militære undertoner. I 2007 blev Kinas BDS-system (BeiDou Navigation Test Satellite System) f.eks. lanceret og "kunne modtages i polarområder".¹⁷⁴ I 2014 brugte Kina BDS-systemet til at komme deres fartøj *Xuelong* til undsætning, mens det arbejdede på at redde et russisk forskningsfartøj i Antarktis. Som Anne-Marie Brady skriver: "En kinesisk militærsatellit, som er en del af BeiDou-systemet og kredser om polarområdet, blev brugt til at identificere isforholdene og guide *Xuelongs* passage gennem isflagerne. SOA og PLA koordinerede i fællesskab *Xuelongs* vellykkede udsejling gennem isforhindringerne."¹⁷⁵ I 2015 lancerede Kina et forsøg på at bygge en satellitstation i Sverige. I 2017 forsøgte Kina at gøre det samme i Grønland. Desuden påbegyndte Kinas første polarobservationssatellit Ice Pathfinder (BNU-1) sin første arktiske observationsmission i juni 2020 efter kredsløbtest i 2019. Ifølge kinesiske statsmedier

forventes satellitten at “opnå fuld dækning af Arktis på syv dage”, understøtte kinesiske ekspeditioner i Arktis og reducere afhængigheden af udenlandske satellitter til indsamling af data.¹⁷⁶

Kina har også testet en række forskellige aktiver med dobbeltfunktion i området, der går ud over den rutinemæssige afsendelse af deres vigtigste isbryder, *Xuelong*, til området for at opnå brugbare færdigheder i at operere i det arktiske klima. For eksempel udviklede og anvendte Kina i 2008 også “undervandsrobotter”, som kunne hjælpe med at forudsige ændringer i havisen, under en af deres Arktis-ekspeditioner.¹⁷⁷ I 2012 anvendte Kina for første gang bøjer i Arktis til at observere samspillet mellem luft og hav i Norskehavet.¹⁷⁸ Under *Xuelong*-ekspeditionen til Antarktis i 2015-2016 testede Kina også *Xueying-601*, et “fastvingefly designet specifikt til polarflyvninger” i både Antarktis og Arktis.¹⁷⁹ I november 2015 afslørede Kina sin første halvt nedsænkede boreplatform, Viking Dragon, der var egnet til arktiske forhold. Viking Dragon blev bygget til Norge af CIMC Raffles Offshoring Engineering Co., Ltd.¹⁸⁰ Kina indsatte den selvstyrende Haiyi-undervandsglider og etablerede Kinas første “ubemandede isstation i regionen” under sin niende ekspedition i 2018.¹⁸¹ Landet debuterede med sit oceanografiske forskningsfartøj *Xiangyanghong 01* [向阳红 01] på den næste ekspedition det følgende år.¹⁸²

Endelig har Kina, som rapporten diskuterer mere indgående andetsteds, også vist interesse for at etablere videnskabelige og andre faciliteter i regionen, som kan hjælpe landet med at fastholde adgangen til Arktis. Kinas Yellow River Station på den norske øgruppe Svalbard kan huse over 25 personer, og der har været relativt små uoverensstemmelser mellem Kina og Norge om Beijings brug af denne facilitet. Nogle få år efter den blev bygget, prøvede milliardæren og forretningsmanden Huang Nubo, tidligere propagandaembedsmand, at opkøbe jord i Island til opførelse af et ferieresort og en flyveplads. Da det ikke lykkedes, vendte han sig mod Svalbard og til sidst Norge — allesammen projekter, der ikke gav økonomisk mening, men som ville have overdraget hidtil uhørt store jordlodder til en statsforbunden virksomhed.¹⁸³ I Sverige byggede Kina sin første hundrede procent kinesisk ejede fjernsensorbaserede satellitdatamodtagestation, der dækkede Europa og Arktis.¹⁸⁴ I Island byggede Kina senere en stor arktisk station, som meget vel kan blive udvidet.¹⁸⁵ I Grønland forsøgte det kinesiske mineselskab General Nice Group at købe en forladt flådebase. Danske embedsmænd var bange for at bringe landets forhold til USA i fare og afviste i sidste ende General Nice Groups tilbud.¹⁸⁶ Det forlyder, at Kina diskret etablerede en satellitstation i Grønland blot et år senere.¹⁸⁷

VII. Kinas videnskabelige aktiviteter

Videnskabelig forskning er en central del af Kinas arktiske engagement.¹⁸⁸ Kina har også styrket det videnskabelige samarbejde med de arktiske lande. Selvom disse aktiviteter angiveligt ligner “en relativt lille, indirekte og forskningsorienteret tilgang” til regionens forhold, ligger der mere bag end blot videnskab.¹⁸⁹ Forskeren Yun Sun fra Stimson Center skriver: “Kina forstår, at videnskabelig forskning ikke kun giver Kina lovlig adgang til Arktis men også fungerer som en diplomatisk kanal til at udvide samarbejdet med de enkelte arktiske stater.”¹⁹⁰ Hun konkluderer, at disse engagementer tjener “et strategisk formål med at legitimere Kinas voksende interesse og rolle”.¹⁹¹ Kinesiske kilder antyder også jævnligt dette, som tidligere afsnit i denne rapport drøfter, hvor mange argumenterer for, at et lands videnskabelige forskningsaktivitet i Arktis “direkte bestemmer dets taleret” [话语权] vedrørende arktiske forhold.”¹⁹²

Mens disse forskningsaktiviteter i Arktis har givet Kina en kanal, hvorigennem de kan kommunikere og samarbejde med arktiske lande, har de også givet Kina mulighed for at retfærdiggøre sin voksende rolle i Arktis, da det giver “behov for mere viden og en videnskabelig tilgang” at bekæmpe de fælles miljømæssige udfordringer.¹⁹³ Kina hævder ofte, at de er en “nær-arktisk stat”, som er direkte påvirket af det skiftende klima i Arktis, og har derfor udnyttet de arktiske forskningsmuligheder til at legitimere et voksende engagement i regionen og opnå større adgang, der til tider tjener dobbelttydige interesser.¹⁹⁴ Ved at sende forskningsekspeditioner afsted, teste nye kapaciteter og etablere forskningsfaciliteter får Kina de oplysninger og erfaringer på stedet, de skal bruge til at opbygge en tilstedeværelse, der gør det muligt for Kina at bevare sine interesser i regionen i fremtiden.

Forskningsekspeditioner til Arktis

Et af de mest fremtrædende eksempler på øget kinesisk videnskabelig aktivitet i Arktis har været videnskabelige forskningsekspeditioner. Siden købet af isbryderen *Xuelong* [雪龙] af Ukraine i 1993 og opgraderingen til polarforhold – og senest lanceringen af isbryderen *Xuelong 2* – har Kina sendt sine videnskabelige forskere på flere forskningsekspeditioner til regionen.¹⁹⁵ Mellem juni og september 1999 lancerede Kina sin første Arktis-ekspedition i Beringshavet og Tjuktjerhavet og har sendt mere end 50 kinesiske polarvidenskabsfolk på mission, som “fuldt ud demonstrerede de kinesiske videnskabsfolks stærke ansvarsfølelse for de globale forandringer og miljøproblemer”.¹⁹⁶ I 2003 lancerede Kina sin anden Arktis-ekspedition med canadiske forskere for at udføre “havforskning og meteorologisk forskning” sammen med vicedirektøren for National Bureau of Oceanography, Chen Lianzeng, der kommenterede, at den vellykkede rejse markerede “Kinas mere avancerede teknologi inden for arktisk ekspedition”.¹⁹⁷ I juli og august sejlede *Xuelong* gennem Nordøstpasset og det centrale Ishav på en prøvetur.¹⁹⁸ I 2016 gennemførte Kina sin første fælles Kina-Rusland-ekspedition til Arktis.¹⁹⁹ Ifølge Den Arktiske Hvidbog 2018 “har Kina ved udgangen af 2017 gennemført otte videnskabelige ekspeditioner i Ishavet. Kina har med sit forskningsfartøj og sine forskningsstationer som platform gradvist etableret et tværfunktionelt observationssystem, der dækker hav, is og sne, atmosfæren og det biologiske og geologiske system i Arktis.”²⁰⁰ En liste over alle Kinas Arktis-ekspeditioner og deres omfang er vist nedenfor:

Tabel 3: Kinesiske Arktis-ekspeditioner, 1999-2020

	Dato	Fartøj	Ekspeditionens omfang
Ekspedition 1	Juni - september 1999	<i>Xuelong</i>	124 personer
Ekspedition 2	Juli - september 2003	<i>Xuelong</i>	109 personer
Ekspedition 3	Juni - september 2008	<i>Xuelong</i>	113 personer
Ekspedition 4	Juli - september 2010	<i>Xuelong</i>	122 personer
Ekspedition 5	Juni - september 2012	<i>Xuelong</i>	118 personer
Ekspedition 6	Juli - september 2014	<i>Xuelong</i>	128 personer
Ekspedition 7	Juli - september 2016	<i>Xuelong</i>	128 personer
Ekspedition 8	Juli - oktober 2017	<i>Xuelong</i>	96 personer
Ekspedition 9	Juli - september 2018	<i>Xuelong</i>	131 personer
Ekspedition 10	August - september 2019	<i>Xiangyanghong 01</i>	78 personer
Ekspedition 11	Juli - september 2020	<i>Xuelong 2</i>	Endnu ikke offentliggjort

Kilder: *China Daily, China Internet Information Center, ChinaNews, Gate to the Poles, Global Times, South China Morning Post og Xinhua*²⁰¹

Kina har også udtrykt interesse i at udvide og teste sine forskningsteknologier i Arktis under ekspeditionerne. I Den Arktiske Hvidbog 2018 erklærede Kina, at “Kina er forpligtet til at forbedre sin kapacitet inden for arktisk ekspedition og forskning, styrke opførelsen, vedligeholdelsen og funktionaliteten af forskningsstationer, fartøjer og andre understøttende platforme i Arktis og fremme konstruktionen af isbrydere til videnskabelige formål”.²⁰² Som den militære del af denne rapport beskriver mere detaljeret, har Kina testet en række kapaciteter inden for den generelle videnskabelige forskning. Disse omfatter undervandsrobotter i 2008, forskellige bøger til overvågning af samspillet mellem luft og hav i 2012, polare fastvingefly fra 2015-2016, en selvstyrede undervandsglider og endda en ubemandet “isstation” i 2018, blandt andre kapaciteter.²⁰³

Arktiske forskningsbaser

Kinas vedholdende interesse for Arktis er også tydelig i etableringen af videnskabelige forskningsbaser i regionen. Kina byggede sit første arktiske forskningscenter, Yellow River Station [北极黄河站], i Ny-Ålesund, Norge, i 2004. Faciliteten anses i vid udstrækning for at være en af Kinas største arktiske bedrifter og omfatter et laboratorium, kontorer og sovefaciliteter til 25 personer.²⁰⁴

I 2010 byggede Kinas meteorologiske administration en jordmodtagestation til sine satellitter i Kiruna, Sverige.²⁰⁵ Desuden åbnede Kina i 2016 senere China Remote Sensing Satellite North Polar Ground Station nær Kiruna - den første kinesisk ejede satellitstation i verden. I et interview med South China Morning Post efter åbningen sagde en unavngiven kinesisk rumforsker i Beijing: "Amerikanerne har længe betragtet Vesteuropa som sin baghave og forbudt område for Kina... [Stationen] giver nu Kina en formel indgang."²⁰⁶ Kina har også samarbejdet med de arktiske lande om at fremme sin forskningsagenda og udvide sit fodaftryk i regionen. I 2012 lykkedes det Kina at forhandle sig frem til opførelsen af det fælles kinesisk-islandske Aurora-observatorium (CIAO) i Kárhóll i en fjern del af det nordlige Island.²⁰⁷ Kina åbnede stationen og omdøbte den til China-Iceland Arctic Science Observatory i 2018.²⁰⁸ Kina har også uden held efterstræbt yderligere videnskabelige stationer i Canada, hvor Yang Huigen sagde: "Det er håbet for alle videnskabsfolk i Kina, at vi i det store område af den arktiske region i Canada kan bygge et observationsanlæg – en facilitet i Canada."²⁰⁹ Nogen antyder dog, at Beijing kun søgte et samarbejde med en eksisterende canadisk facilitet, selvom Yang Huigens kommentarer er vanskelige at forene med denne fortolkning. Beijing gik tydeligvis også efter en lignende station i Grønland. Yu Yong, Research Fellow ved Polar Research Institute of China, fortalte tilsyneladende Arctic Circle Assembly i 2017, at Kina ønskede at åbne en permanent jordforskningsstation i Grønland "så hurtigt som muligt" og viste et kort med to mulige placeringer af anlægget, selvom Danmark var imod forslaget.²¹⁰ Senere samme år holdt Kina tilsyneladende en lille ceremoni i Grønland for at markere lanceringen af et projekt, der handlede om at bygge en satellitstation i Nuuk.²¹¹

Arktiske forskningsinitiativer og drøftelser

Kina har også gennem forskningsinitiativer, der involverer udenlandske regeringer og universiteter i regionen, gjort en indsats for at skabe videnskabelige forskningsmuligheder. Efter at være blevet medlem af IASC (The International Arctic Scientific Committee) i 1996, hvilket "markerede en mere aktiv deltagelse i videnskabelig forskning i Arktis", har Kina fortsat vist en aktiv interesse i arktisk forskning gennem samarbejdsbaserede forskningsinitiativer og drøftelser.²¹² Dette giver Kina mulighed for at samarbejde med og hjælpe andre lande med at lære mere om arktisk videnskab og klima men giver også Kina mulighed for at blive en mere integreret aktør i regionen uden at udgøre en betydelig sikkerhedstrussel.

Kinesiske interesser i at samarbejde med andre arktiske lande om videnskabelig forskning voksede efter etableringen af Yellow River Station i 2004. Selvom der blev samarbejdet på højt plan under arktiske ekspeditioner, har mange udvekslinger på lavere niveau fundet sted på Track-II-niveau. Kina blev det første asiatiske land, der var vært for Arctic Science Summit

Week i 2005 – en præstation, der ofte blev fremhævet som en milepæl i Kinas Arktis-forskning.²¹³ Kinesiske og canadiske videnskabsfolk har også samarbejdet via Arktis-ekspeditioner og akademiske seminarer som Dialogue on Canada-Arctic Science Cooperation.²¹⁴ I 2019 blev Kina og Rusland enige om at oprette det kinesisk-russiske Arctic Research Center, hvor direktør Alexei Sakov for The Russian Academy of Sciences Institute of Oceanology sagde: “Centret vil bringe det russisk-kinesiske videnskabelige samarbejde op i nye højder.”²¹⁵

Kina er også blevet en mere aktiv deltager i regionale arktiske forskningsinitiativer, siden landet blev medlem af Arktisk Råd. Et af de vigtigste eksempler på dette er etableringen af CNARC (China-Nordic Arctic Research Centre) i Shanghai i oktober 2013. Med støtte fra Polar Research Institute og fra SOA har CNARC til formål at fremme større forståelse af og forskning i regionen gennem Track II-møder.²¹⁶ Efter Polar Research Institutes første meddelelse om CNARC sagde institutleder Yang Huigen, at “Kinas partnerskab med arktiske lande i området vil ske naturligt, da det er en del af det voksende økonomiske samarbejde mellem lande inden for globaliseringens rammer.”²¹⁷ Kina sendte også en højtstående delegation afsted for at deltage i Arctic Circle Forum i Island i 2015. Viceudenrigsminister Zhang Ming var til stede, selvom udenrigsminister Wang Yi fremlagde sin præsentation på video, og gruppen forsøgte at “introducere Kinas praksis inden for videnskabelig forskning i Arktis, skibsfart, olie- og gasudvinding og forskning i arktiske klimaforandringer på Kinas nationale konferencer”.²¹⁸

VIII. Kinas økonomiske aktiviteter

Beijing har i stigende grad søgt at indgå aftaler om investeringer, fast ejendom og energisamarbejde med de arktiske lande, der fremmer den arktiske økonomiske velstand men også Kinas økonomiske mål og giver Kina mulighed for at styrke sin indflydelse i regionen. Nogle af disse bestræbelser har givet Kina mulighed for at blive mere aktiv i regionale anliggender, og mange har hjulpet Kina med at forbedre deres relationer til de arktiske lande, Kinas legitimitet som nær-arktisk stat og landets adgang til arktiske ressourcer og lokaliteter. Kina understreger ofte, hvordan deres egen ekspertise og erfaring ud over Belt and Road Initiative vil fremme større konnektivitet og økonomisk udvikling i regionen.²¹⁹

Den Polare Silkevej

Kina har i de senere år vist en aktiv interesse i at udforske arktiske sejlruiter til globale shippingformål – en interesse, der blev skrevet eksplicit ind i Kinas Belt and Road Initiative.

I 2013 gennemførte det kinesiske statsejede rederi China Ocean Shipping Company Limited (COSCO) sin første rejse gennem Nordøstpassagen til Europa via Ishavet med et kinesisk handelsskib og tjente dermed angiveligt virksomhedens “behov for at udvikle den nye rute og søge efter vækstpunkter for markedet.”²²⁰ Brancheeksperter mener også, at denne nye shippingrute “forventes at ændre Kinas industrielle layout... og omdefinere perspektiverne for den globale skibsfart”, da ruten tager betydeligt kortere tid, end hvis man skal passere gennem Suezkanalen.²²¹ I 2015 sendte COSCO fartøjet *Yongsheng* fra Europa til Kina gennem Nordøstpassagen og annoncerede hurtigt, at de planlagde “regelmæssige ruter gennem Ishavet til Europa”, hvor nogle kinesiske kilder kaldte den arktiske rute for “Den Gyldne Vandvej” for kinesisk-europæisk handel.²²² COSCO’s vicedirektør Yu Zenggang sagde, at denne passage “udvider Kinas muligheder og giver kunderne hurtigere levering”, og vicedirektør i SOA Lin Shanqing gentog, at “mens havisen i Ishavet fortsat trækker sig tilbage, forlænges sejlperioden igennem passagen. Med forbedret teknologi vil den nordlige rute gøre en stor forskel for verdenshandlens infrastruktur.”²²³

I juni 2017 forbandt Kina officielt BRI med Arktis ved at angive en interesse i at bygge en “blå økonomisk passage” [蓝色经济通道] i deres “vision om et maritimt samarbejde under deres Belt and Road Initiative”. I denne hvidbog står der: “Der vil også blive gjort en indsats for i fællesskab at opbygge den blå økonomiske passage mellem Kina-Oceanien-Stillehavet... Man forestiller sig også en anden blå økonomisk passage, der fører op til Europa via Ishavet.”²²⁴ Mens dette var første gang, at den arktiske kanal blev offentligt betragtet som “en af de tre store maritime kanaler” i BRI, mener nogle, at dette har gjort det muligt for Kina at “bane vejen for mulige maritime sikkerhedsoperationer og muligvis militære operationer i Arktis”.²²⁵ Den Arktiske Hvidbog 2018 forbandt igen Arktis med BRI og nævnte, at “et vigtigt samarbejdsinitiativ i Kina vil give de berørte parter mulighed for i fællesskab at bygge en ‘Polar Silkevej’ [冰上丝绸之路] og skabe øget konnektivitet og bæredygtig økonomisk og social udvikling i Arktis”.²²⁶

Denne nye strategi er tydelig i bilaterale sammenhænge mellem Kina og Rusland. I juli 2017 aftalte Rusland og Kina i fællesskab at bygge en "Silkevej over isen" for at udvide det bilaterale NSR-samarbejde på områder som handel, konstruktion af højhastighedstog og produktion.²²⁷ En "Silkevej over isen", som kan bruges på skift med den "Polare Silkevej", er blevet bredt betragtet som et højdepunkt i kinesisk-russisk samarbejde i Arktis og ville ifølge kinesiske kilder strække sig over Nordamerika, Asien og Vesteuropa, herunder både Nordvestpassagen (langs den nordamerikanske arktiske kyst) og Nordøstpasset samt en mulig centralarktisk rute, der kunne være åben endnu hurtigere.²²⁸ De kinesiske medier har også omtalt åbningen af Nordøstpasset som en vigtig drivkraft bag opførelsen af deres 'Silkevej over isen' og har understreget, at den blå økonomiske kanal mellem Arktis og Europa var "kernen i den 'Polare Silkevej'".²²⁹

Den kinesisk-russiske plan blev oprindeligt drøftet i 2015 og er blevet fremhævet af både Kina og Rusland.²³⁰ Mens planen, også kendt som den Polare Silkevej, forventes at "bryde isen" i den kinesisk-russiske relation, hævder en blåbog, der er udgivet af Social Sciences Academic Press og Ocean University of China, at initiativet repræsenterer et "nyt vækstpunkt for Kina og dets deltagelse i regionale anliggender, [som] vil styrke integrationen af eurasiske økonomier."²³¹ De to landes Yamal LNG-projekt (Yamal Liquefied Natural Gas), det "første store oversøiske projekt, der blev gennemført efter forslag fra 'Belt and Road Initiative', og kerneprojektet den 'Polare Silkevej' er blandt de mest prominente bilaterale aktiviteter langs den Polare Silkevej, hvor Kinas Silk Road Fund ejer 9,9 % af aktierne, og "markerer den vendte lykke for Kina, som længe har haft svært ved at få adgang til de russiske energiprojekter og udviklingen af arktiske naturressourcer".²³²

Selvom Rusland har været Kinas primære partner i operationaliseringen af den Polare Silkevejstrategi, har kinesiske kilder også understreget deres ønske om at "arbejde sammen med alle parter" langs Nordvest- og Nordøstpasset.²³³ Et par måneder efter Xi besøgte Finland for at påbegynde "en ny fase i de bilaterale forbindelser" i 2017, blev Finland det første nordiske land, der blev medlem af Kinas BRI.²³⁴ Kina har også promoveret BRI gennem regionale forvaltningsinstitutioner, som det sås, da et tema fra et møde i Arctic Circle i 2018 var "Kina og fremtiden for Arctic Belt and Road".²³⁵ Desuden argumenterer kinesiske eksperter som Jiang Yinan fra CIIS for, at den Polare Silkevej "er begrænset inden for de nuværende bilaterale rammer, og at det er nødvendigt at videreudvikle det multilaterale samarbejde."²³⁶ Yang Jian, vicedirektør for Shanghai Institute of International Studies, noterer sig derfor samarbejdsaspekterne ved den Polare Silkevej, idet han argumenterer for, at den er udtryk for "forskellige udviklingspolitikker, der er formuleret af de arktiske lande, relevante internationale organisationer og interessenter baseret på klimaet i Arktis og miljøforandringer samt økonomiske og sociale udviklingsbehov."²³⁷ Den Polare Silkevej er set i dette perspektiv en platform, der kan omfatte en række arktiske interesser. Spørgsmålet om, hvorvidt denne indsats kan blive et alternativ til forvaltningen af Arktis, er fortsat vigtigt.

Kinas udvikling af den Polare Silkevej understøttes af strategiske bevæggrunde. Som Lin Boqiang, der er dekan for China Institute for Studies in Energy Policy ved Xiamen University, skriver, kan den Polare Silkevej "betragtes som en del af en ambitiøs strategi til at ændre Kinas land- og søforbindelser til Europa og verden."²³⁸ Han tilføjer, at "hvis det lykkes, vil det ikke blot

bidrage til den økonomiske og sociale udvikling i det arktiske område, men det kan også ændre de globale handelsstrømme og økonomiske mønstre”.²³⁹ Kinesiske kilder har også understreget betydningen af arktiske vandveje, idet man understreger, at i de to år, der er gået, siden politikken blev annonceret, er den Polare Silkevej “med de arktiske vandveje som kerne blevet et nyt højdepunkt, der forbinder Eurasien.”²⁴⁰

Infrastruktur og dobbelttydige bekymringer

Uanset om det er i regi af en Polar Silkevej eller som individuelle initiativer, har Kina forsøgt at investere store summer i større projekter i hele Arktis, især i infrastruktur og energi.

Kinas investeringer i infrastruktur er særligt markante og har på nogle punkter givet anledning til bekymring. I 2011 forsøgte Huang Nubo f.eks. at købe 160 kvadratkilometer jord i Island med opbakning fra den statsdrevne China Development Bank for at opføre en golfbane – og en foreslået flyveplads – på nogle af Islands mest blæsende områder, hvor golf ville være en umulighed. Mange så initiativet som motiveret af et ønske om at få adgang til strategiske lokaliteter, og der blev sat en stopper for investeringen.²⁴¹ I 2014 søgte Huang derefter 200 kvadratkilometer på Svalbard; en aftale, der også faldt til jorden i betragtning af den store mængde land og investorens uklare motivationer bag.²⁴²

I 2016 forsøgte General Nice Group – et kinesisk minedrifts- og handelsfirma, der blev kontrolleret af en Hongkong-virksomhed – at købe en forladt flådebase i Grønland, som blev bygget af USA i 1942.²⁴³ “En nedbrudt base plaget af miljømæssige og administrative problemer giver helt sikkert ingen mening som aktiv for en hårdt trængt kul- og jernmineejer,” bemærkede Jichang Lulu. “Den eneste sandsynlige grund er, at General Nice forsøgte at købe basen som reaktion på en formodet eller eksplicit interesse deri for kinesiske statsinstanser.”²⁴⁴ Danmark greb ind og modsatte sig salget. I 2018 og 2019 bød kinesiske statsejede virksomheder som China Communications Construction Company på konstruktionen af to til tre lufthavne i Grønland, i vid udstrækning finansieret af kinesiske statsbanker. Det kinesiske firma var et ud af seks internationale tilbudsgivere, men muligheden for, at de ville vinde udbuddet, var nok til at give modstand fra Washington og København, hvilket stoppede tilbuddet.²⁴⁵

I 2017 købte en entreprenør fra Hongkong en svensk ubådsbase, som militæret tidligere havde solgt til civile i 2004, selvom han lovede at lease den gratis tilbage til den svenske flåde, ikke opkræve adgangs- og udgangsgebyrer og at lade den stå urørt hen – et usædvanlig generøst tilbud, men klart ugunstigt for den svenske sikkerhed.²⁴⁶ Ifølge nogle rapporter købte den svenske regering den til sidst tilbage.²⁴⁷ Andre steder i Sverige samme år bød et kinesisk konsortium på opførelsen af det, der ville blive Skandinaviens største havn, og vandt støtte fra den kommune, der skulle lægge grund til den, før regeringen blev involveret. Forskning af Jojje Olsson og Jichang Lulu antydede, at projektet havde forbindelser til Kinas regering. Ejeren og formanden for det kinesiske konsortium, Gao Jingde (高敬德), havde i årtier været medlem af Det Kinesiske Folks Politisk Rådgivende Konference og havde grundlagt Hongkong-afdelingen for The China Council for the Promotion of Peaceful Reunification of China, som har forbindelser til United Front Work Department (et kinesisk organ under det Kommunistiske Parti, der er involveret i indsamling og påvirkning af efterretningsaktiviteter i ind- og

udland).²⁴⁸ Organisationen har også forbindelser til det kinesiske militær og administrerede en overgang alle 18 jordlodder, som Kinas militær opererer på i Hongkong.²⁴⁹ Tilbuddet blev holdt hemmeligt for at undgå granskning, men da det var lækket, satte den offentlige opposition en effektiv stopper for projektet.

Kina har også forsøgt at forbinde Arktis med Kina via jernbane som en del af den Polare Silkevej. Som Kinas ambassadør i Finland, Chen Li, formulerede det: “Selvom Finland er et nordisk land, er det en af de nærmeste veje fra Kina til Europa. Derfor kan et samarbejde om konnektivitet under Belt and Road Initiative være frugtbart. Kina og Finland står også over for store samarbejdsmuligheder i forhold til den arktiske skibsfart. I fremtiden kan vi endda forudse tanken om en “Silkevej over isen” og en “Digital Silkevej”.²⁵⁰ I 2019 blev kinesiske virksomheder involveret i et jernbaneprojekt til USD 17 mia., der forbinder Finland med Estland, og som senere kunne lette forbindelserne til Eurasien – selvom projektet er blevet forsinket – og andre projekter, der kunne være en del af en Polar Silkevej, bliver også overvejet.²⁵¹

Kinas råvareinvesteringer

Kina har hurtigt udvidet sine arktiske energi- og mineinitiativer for at blive en mere engageret og indflydelsesrig økonomisk aktør i regionen. Nogle af disse projekter har været ganske vellykkede, men en gennemgang af Kinas større investeringer i regionen afslører, at mange har en mere blandet historik.

I løbet af det seneste årti er Kinas investeringer i energi og råvarer steget betydeligt, hvilket har ført til opførelse af fælles arktiske naturgasledninger, handelsaftaler med kinesiske energiselskaber og investeringer i igangværende energiprojekter i Arktis. De giver også Kina vigtige interesser i regionen, som landet kan tænkes at ville beskytte i fremtiden.

Opsvinget tog fart et par år efter den globale finanskrisen, hvor råvarepriserne var højere end i dag. I 2012 havde Sinopec f.eks. købt en andel på 49 % i den canadiske virksomhed Talisman Energys Nordsø-aktiviteter.²⁵² I begyndelsen af 2013 erhvervede China National Offshore Oil Corporation (CNOOC) derefter det canadiske energiselskab Nexen for USD 15 mia., som Marc Lanteigne argumenterer for “fastholdt kinesiske interesser i det potentielt lukrative oliesand i det nordlige Alberta, men det resulterede også i en skærpelse af lovgivningen i Ottawa om køb af oliesandaktiver af statsejede virksomheder ud fra en bekymring om, at udenlandske regeringer ville få for meget kontrol over en primært canadisk ressource.”²⁵³ Samme år underskrev China Offshore Oil Engineering Company (COOEC) og det norske entreprenørfirma Kværner en 10-årig strategisk samarbejdsaftale om global forretningsudvikling og oprettede senere joint venture-selskabet Kværner COOEC Engineering & Technology Ltd i 2014.²⁵⁴ I meddelelsen sagde COOEC-direktøren CEO Zhou Xuezhong: “COOEC anerkender Kværner som den ideelle partner i internationale projekter for dybhav og barske miljøer til understøttelse af COOEC's ambitioner nationalt og internationalt. Kværner bidrager med international ledelse, værktøjer og arbejdsmetoder, mens COOEC bidrager med et team af offshore-ingeniører.”²⁵⁵ I 2017 udtrykte Kina også interesse for at investere i Alaskas LNG-eksportprojekter. Efter Xis mellemlanding i Anchorage for at mødes med Alaskas guvernør Bill Walker besøgte guvernør Walker senere samme år Kina, hvilket førte til, at amerikanske og kinesiske virksomheder

underskrev en aftale på USD 43 mia. til udforskning af Alaskas LNG-ressourcer – selvom planen nu er sat på hold.²⁵⁶ For nylig udtrykte China National Petroleum Corp (CNPC) og CNOOC interesse i at byde på olie- og gaslommer i Grønland i 2021.²⁵⁷

Nogle af Kinas største initiativer ligger i Rusland, især i Yamal LNG-projektet. Projektet til ISD 27 mia., som er kendt som “energiperlen” i Arctic Circle og “det vigtige omdrejningspunkt for den såkaldte “Silkevej over isen”, blev igangsat i 2013 og lanceret i slutningen af 2017 og er verdens største LNG-projekt i Arktis.²⁵⁸ En artikel i People’s Daily bemærker, at projektet er “verdens største projekt inden for naturgasudvikling, fortætning, transport og salg i den arktiske region og er også det første store oversøiske energiprojekt, siden Belt and Road Initiative blev foreslået i 2013.”²⁵⁹ Projektet, der finansieres af det russiske gasselskab Novatek, det franske olie- og gasselskab Total S.A. og CNPC, forventes også at reducere transporttiden for LNG mellem Europa og Asien betydeligt.²⁶⁰ I slutningen af 2019 etablerede parterne også den østgående naturgasledning mellem Kina og Rusland, som anslås at “forsyne Kina med 5 milliarder kubikmeter russisk gas i 2020” og blev hyldet af Xi som “et skelsættende projekt for kinesisk-russisk energisamarbejde og et paradigme for dyb konvergens af begge landes interesser og et win-win-samarbejde.”²⁶¹ Ved at deltage i sådanne fælles projekter har Kina været i stand til at udbygge sit strategiske partnerskab med Rusland og sikre, at Kina har den nødvendige energiforsyning til at fremme bæredygtig udvikling derhjemme.²⁶²

Kina er også blevet mere aktiv inden for minedrift, især i Canada og Grønland. Blandt de vigtigste af disse projekter er Kinas MMG Ltd, som foretog enorme investeringer i Nunavuts Izok-korridor.²⁶³ Andre kinesiske virksomheder og statsejede virksomheder indtog minoritets- eller majoritetsposter i nogle af Canadas minegiganter. For eksempel købte Kina en zinkmine i 2008, en nikkeldmine i 2010 og en jernmine i 2012.²⁶⁴ For nylig forsøgte Kinas Shandong Gold Group at købe et canadisk mineselskab, og dets formand, Chen Yumin, erklærede, at købet ville hjælpe virksomheden med at “blive en af verdens fem største guldproducenter inden 2025”. Nogle mente, at Kina udnyttede virksomhedens lave aktiekurs, som havde været højere et år tidligere, og aftalen løber nu ind i udfordringer.²⁶⁵

I Grønland lancerede Kina Kvanefjeld-projektet, som vil udvinde uran og sjældne jordelementer i samarbejde med en australsk virksomhed, som har aktiemajoriteten, men hvor China National Nuclear Corporation vil være involveret i en del af forarbejdningen. Et andet joint venture mellem kinesiske og australske virksomheder er i gang med zinkudvinding ved Citronen Fjord i Grønland. Et tredje projekt omfatter minedriftsrettighederne for Grønlands jerndepot i Isua, som nu ejes af General Nice Group.²⁶⁶

Det er bemærkelsesværdigt, at mange kinesiske investeringer er gået i stå eller i nogle tilfælde ikke lever op til deres løfter (jf. tabel 4). I visse tilfælde har skuffede kinesiske investorer gjort regreskrav eller klaget til de arktiske regeringer om vilkårene i deres aftaler. I andre tilfælde er de kinesiske virksomheder stødt ind i finansielle eller juridiske problemer derhjemme. Nogle enheder har opsagt eller trukket sig ud af deres partnerskaber. Dette mønster tegner sig tydeligt inden for både energiudvinding og minedrift.

For det første endte mange kinesiske energiprojekter dårligt. Kort tid efter Kina blev medlem af Arktisk Råd og underskrev en frihandelsaftale med Island, tegnede CNOOC og det islandske energiselskab Eykon en kontrakt og fik licens til olie- og gasudforskning i Dreki-regionen, hvilket “markerede, at det var første gang, det kinesiske firma havde involveret sig i et projekt så langt mod nord”.²⁶⁷ CNOOC trak sig i sidste ende ud af aftalen i begyndelsen af 2018 efter begrænsede fund, selvom det på tidspunktet for den oprindelige investering fem år tidligere var blevet hyldet som “det første kinesiske firma, der fik licens til at lede efter olie i Arktis, et vigtigt skridt på vejen mod energiudforskning uden for landets grænser for verdens næststørste økonomi.”²⁶⁸ Sinopecs investering i Talisman i 2012, blandt Kinas første i regionen, endte til sidst med en voldgiftssag, hvor Sinopec flere år senere hævdede, at det havde betalt for meget med sine USD 1,5 mia. i investering i 2012 og krævede en kompensation på USD 5,5 mia.²⁶⁹ Kinas investering på næsten USD 1 mia. i energi i Alberta i 2010 faldt til en tiendedel af værdien, selvom brancheobservatører pegede på dårlig markedstimning som årsag.²⁷⁰ En aftale i 2016 for kinesiske Sunshine Kaidi New Energy Group om at investere i en biodieselfabrik i Finland blev også stillet i bero på grund af Sunshine Kaidis finansielle problemer.²⁷¹ Og forslag om, at Kina nu måtte investere USD 40 mia. i Alaska LNG, synes nu heller ikke realiserbart.²⁷²

For det andet har Kina med hensyn til minedrift undertiden opnået blandede resultater. En af Kinas første investeringer i canadiske råvarer – en zinkmine i Yukon, som blev købt af Kinas Jininicheng Molybdenum Group (JDC) – endte katastrofalt med, at minen led et tab på USD 100 mio. på et år og søgte beskyttelse fra kreditorerne, som kun modtog omkring 11 cent for hver dollar, de havde til gode, på trods af JDC's rigelige ressourcer. Desuden nægtede JDC i bund og grund at rydde op i den lukkede mine og efterlod en miljøkatastrofe, der ville koste mere end USD 35 mio. at oprense. Virksomheden erkendte sig “skyldig i fem anklagepunkter i forhold til overtrædelse af betingelserne” for sin minelicens og for “manglende overholdelse af inspektionsanvisninger for udbedring af lokationen”.²⁷³ En klummeskriver i Yukon News skabte opmærksomhed omkring sagen og argumenterede: “Det er svært at forestille sig et stort multinationalt firma inden for amerikansk eller europæisk minedrift, der risikerer at miste omdømme på de skader, der er forbundet med at lade et af deres datterselskaber efterlade et stort, uløst miljøsvineri på forsiderne”.²⁷⁴ Andre miner stødte også ind i vanskeligheder, idet WISCO's (Wuhan Iron and Steel Co.) jerninvesteringer endte med misligholdelse.²⁷⁵ Kinesiske embedsmænd fra China Mining Council har klaget til Canada over deres mineinvesteringer og har ifølge den canadiske ambassadør, de talte med, gjort gældende, at “de [canadiske] provinser ikke viste det fulde billede af minemiljøet, nemlig risici og udfordringer, og at dette førte til et forkert beslutningsgrundlag... den canadiske side [skulle] være mere grundig og imødekommende, når de præsenterede minemiljøet i forskellige regioner i Canada. Forhindringerne burde markeres tydeligere.”²⁷⁶ Kinesiske virksomheder klagede over, at de ikke kunne bringe kinesiske arbejdere til Canada og måtte forlade sig på canadisk arbejdskraft. Kinas investeringer i Grønland er af nyere dato og noget mindre problemramte. Alligevel har en af Kinas største investeringer i Grønland – General Nice Groups overtagelse af Isua-jernminen – været gået i stå i årevis, da General Nice Group oplever juridiske og finansielle vanskeligheder i Kina på grund af faldende jernpriser.

Tabel 4: Kinesiske energi- og infrastrukturprojekter i Arktis

Projekt	Type	Tidsperiode	Kinesisk finansmand/partner	Værdi i USD	Modtager	Status
Opkøb af Yukon Zinc foretaget af JDC (Jinduicheng Molybdenum Group)	Opkøb	2008	JDC (Jinduicheng Molybdenum Group)	Ukendt	Canada	Mislykket (miljøkatastrofe)
Jilin Jien Nickel Industry Company køber Canadian Royalties Inc. til nikkelformedning	Opkøb	2010-2011	Jilin Jien Nickel Industry Company	USD 800 mio.	Canada	Igangværende
Projekt med svær olie i det nordlige Alberta (Peace River Oil Partnership, PROP)	Energiudforskning	2010-nu	China Investment Corp	USD 817 mio.	Canada	Mislykket
WISCO (Wuhan Iron and Steel Co.) opkøbte jernminen Lac Otelnuk	Opkøb	2012	WISCO	USD 140 mio.	Canada	Mislykket (Standard)
Talisman North Sea Stake	Opkøb	2012	Sinopec	USD 1,5 mia.	Canada	Mislykket (voldgift)
Nexen-salg	Opkøb	2013	CNOOC	USD 15,1 mia.	Canada	Igangværende
COOEC-Kværner strategisk samarbejdsaftale	Global forretningsudvikling	2013	COOEC	Ukendt	Norge	Igangværende
CNPC og Rosneft-handler om udforskning af Ishavet	Energiudforskning	2013	CNPC	Ikke relevant	Rusland	Igangværende
Island giver Kina den første licens til at søge efter olie i Arktis	Energiudforskning	2013-2018	CNOOC	Ikke relevant	Island	Mislykket (tilbagestrækning)
Sichuan Road and Bridge Group bygger Hålogaland-broen, den næststørste i Norge og den længste i polarcirklen	Infrastruktur	2013-2018	Sichuan Road and Bridge Group	Ukendt	Norge	Fuldført
Yamal LNG-projekt	Energiudforskning	2013-nu	Export-Import Bank of China og China Development Bank	USD 12 mia.	Rusland	Igangværende
Gazprom indgår en aftale om at levere russisk gas til Kina	Energiudforskning	2014-nu	CNPC	USD 400 mia.	Rusland	Igangværende

Projekt	Type	Tidsperiode	Kinesisk finansmand/partner	Værdi i USD	Modtager	Status
Investeringer i Kvanefjeld-projektet, sjældne jordarter	Energiudforskning	2014	China Nonferrous Metal Industry (CNMI)	Ukendt	Grønland	Igangværende
Jernmalmsfelt i Isua	Opkøb	2015	General Nice Group	USD 2 mia.	Grønland	Mislykket (suspenderet)
Grønland indleder dialog med Sinohydro, China State Construction Engineering, China Harbour Engineering om opførelse af lufthavne, havne og udvikling af infrastruktur	Infrastruktur	2015	Ukendt	Endnu ikke bestemt	Grønland	Endnu ikke bestemt
Tilbud om at købe en forladt flådebase i Grønneal	Infrastruktur	2016	General Nice Group	Ikke relevant	Grønland	Mislykkedes
Køb af en ottendedel af Grønlands mineral- og energilagre	Opkøb	2016	Shenghe Resources	Ukendt	Grønland	Igangværende
Biodieselanlæg i Finland	Infrastruktur	2016	Sunshine-Kaidi New Energy Group	USD 1,1 mia.	Finland	Endnu ikke bestemt
Alaska LNG-projekt	Infrastruktur	2017	Ukendt	Ukendt	USA	Mislykkedes
Ironbark (Australien) udtrykker interesse for at arbejde med China Nonferrous Metal Mining Group om opførelse og finansiering af jern- og zinkmine i Citronen Fjord, Grønland	Energiudforskning	2017-nu	China Nonferrous Metal Mining Group	Endnu ikke bestemt	Grønland	Igangværende
China Railway International Group, China Railway Engineering Company og China Communications Construction Company vil bygge en tunnel mellem Helsinki og Tallinn	Infrastruktur	2018-nu	Ukendt	Endnu ikke bestemt	Finland	Forsinket

Projekt	Type	Tidsperiode	Kinesisk finansmand/partner	Værdi i USD	Modtager	Status
China Communications Construction Company (CCCC) afgiver tilbud på at bygge lufthavne i Grønland	Infrastruktur	2018	CCCC	Ukendt	Grønland	Mislykkedes
CGN køber 75 % af svensk vindmøllepark fra Australiens Macquarie Group og GE Energy Financial Services	Opkøb	2018	CGN	Ukendt	Sverige	Endnu ikke bestemt
Equinor underskriver foreløbig aftale med CNPC	Energiudforskning	2018	CNPC	Ikke relevant	Norge	Igangværende
Equinor og China Power International Holding (CPIH) underskriver en hensigtserklæring om offshorevandsamarbejde i Europa og Kina	Energiudforskning	2019	China Power International Holding (CPIH)	Ikke relevant	Norge	Igangværende
China National Chemical Engineering og NNK bliver enige om at samarbejde om udvikling af infrastruktur til Payakha-oliefeltet	Energiudforskning	2019	CNCE	Ukendt	Rusland	Igangværende
Østlig naturgasledning mellem Kina og Rusland	Energiudforskning	2019-nu	Endnu ikke bestemt	Endnu ikke bestemt	Rusland	Igangværende

Kilder: Anchorage Daily News, Anne-Marie Brady, CBC News, China Daily, China Dialogue Ocean, Clingendael, CNN, Jamestown Foundation, Kaidi, Kværner, NPR, Nunatsiaq News, Offshore Energy, Over the Circle, Reuters, Xinhua, Yicai Global og Yukon Zinc Corp²⁷⁷

IX. Konklusion

De arktiske politikker, der er skitseret i Kinas udtalelser på højt niveau og i interne diskurser, udtrykker klart CCP's ønske om, at Kina bliver en "polar stormagt", der vil få større indflydelse på regionale anliggender. Med fokus på Kinas position som en "nær-arktisk stat" har disse eksterne dokumenter konsekvent understreget Kinas intention om at fremme "bæredygtig udvikling af Arktis" og at samarbejde om at "tage hånd om de udfordringer, som forandringerne i regionen medfører".²⁷⁸ Sådanne kilder understreger også ofte Kinas fredelige intentioner som et "ansvarligt stort land" med én kilde, der understreger, at Kina "ikke ønsker at se spændinger... og ikke ønsker at opbygge en magtposition i Arktis."²⁷⁹

Kinas interne diskurs og aktiviteter bekræfter dog, at Kina betragter Arktis som et konkurrenceområde blandt stormagterne i det internationale system. Kinas bestræbelser på at forfølge videnskabelige undersøgelser, blive mere aktive i forvaltningen af Arktis, udvikle militære kapaciteter til arktiske forhold og investere i arktiske infrastrukturprojekter har alle til formål at forbedre Beijings strategiske position og "taleret" i regionen. På trods af stigende kritik fra de centrale arktiske stater viser den stigende intensitet i Kinas bestræbelser og tvangsforanstaltninger, at Beijing fortsat vil udnytte det, landet ser som en mulighed for at forme denne "nye strategiske grænse" efter deres behov i en overskuelig fremtid.

Om forfatterne

Rush Doshi var direktør for Brookings China Strategy Initiative og Fellow i Brookings Foreign Policy. Han var også Fellow på Yale Law School's Paul Tsai China Centre og en del af den første indsættelse af Wilson China Fellows. Hans forskning fokuserede på kinesisk stormagtsstrategi samt sikkerhedsspørgsmål, der vedrører Kina og stillehavslændene. Doshi er forfatter til *The Long Game: China's Grand Strategy to Displace American Order*, udgives snart fra Oxford University Press. Han er i øjeblikket ansat i Biden-administrationen.

Alexis Dale-Huang er ved at tage en M.A. i asiatiske studier ved Georgetown University's School of Foreign Service. Hun har arbejdet som forskningsassistent i U.S.-China Economic and Security Review Commission, som praktikant ved Brookings Institution og som James C. Gaither Junior Fellow for China Studies ved Carnegie Endowment for International Peace.

Gaoqi Zhang er i øjeblikket Fellow på Information ITI (Information Technology Industry Council) og dataspecialist ved North Carolina Department of Public Instruction. Hun var forskningspraktikant hos Brookings fra efteråret 2019 til foråret 2020 og tog en Master of Public Policy fra Georgetown University.

Anerkendelser

Forfatterne vil gerne takke arbejdsgruppen i China Strategy Initiative, ikke mindst medformand Jacob Helberg, for deres støtte til dette projekt og Bruce Jones for at have gennemgået tidligere udkast til rapporten og give uvurderlig feedback. Ted Reinert redigerede dette dokument, Chris Kruwinski leverede layout, og Rachel Slattery leverede webdesign. Nikita Salgame hjalp med at opbygge den handelsdatabase, som dette dokument bygger på, og Zijin Zhou og Isabella Lu har også ydet indledende forskningsbistand. Brookings takker det amerikanske Udenrigsministerium og Institute for War and Peace Reporting for finansiering af denne forskning.

Denne rapport blev færdiggjort før Rush Doshi og Alexis Dale-Huang's statstjeneste, omfatter kun åbne kilder og afspejler ikke nødvendigvis den officielle politik eller position for nogen amerikansk regeringsmyndighed.

Brookings Institution er en nonprofitorganisation, der er engageret i uafhængig forskning og politiske løsninger. Dens opgave er at gennemføre uafhængig forskning af høj kvalitet og på grundlag af denne forskning at give innovative og praktiske anbefalinger til politikerne og offentligheden. Konklusionerne og anbefalingerne fra en Brookings-publikation er udelukkende forfatterens/forfatternes og afspejler ikke institutionens, ledelsens eller andre eksperter's holdning.

Noter

- ¹ Se eksempelvis “陈连增副局长主持中国极地考察工作咨询委员会第 13 次会议并讲话” [Vicedirektør Chen Lianzeng tog føringen på det 13. møde i China Polar Expedition Advisory Committee og holdt en tale], 华夏经纬网[Huaxia], 14. juni 2011, <http://www.huaxia.com/hxhy/hyxw/2011/06/2453010.html>; “海洋局局长：从极地大国迈向极地强国” [Direktøren for Oceanic Bureau: Fra polarmagt til polar stormagt], 中央政府门户网站 [Den kinesiske regerings officielle webportal], 19. november 2014, http://www.gov.cn/xinwen/2014-11/19/content_2780849.htm; og Anne-Marie Brady, *Kina som polar stormagt* (Washington, DC: Woodrow Wilson Center Press, 2017), 3.
- ² Se f.eks. “合作才能避免失序” [Samarbejde for at undgå katastrofe], 中工网 [Zhonggongwang], 12. maj 2014, <http://world.workercn.cn/63/201405/12/140512054028106.shtml>. Dette stykke er skrevet af Tang Yongsheng, vicedirektør for National Defense Universitys strategiske forskningsinstitut.
- ³ “本报记者专访中国极地研究中心副主任杨惠根博士我国酝酿环球考察” [Vores reporter interviewede Dr. Yang Huigen, vicedirektør i China Polar Research Center, Mit land forbereder sig på en global ekspedition], 新闻中心 [Sina], 5. december, 2005, <http://news.sina.com.cn/s/2005-12-05/00437617786s.shtml>.
- ⁴ 战略学 (2013 年版) [*The Science of Military Strategy*] (Beijing: 军事科学出版社 [Military Science Press], 2013), 16, <https://fas.org/nuke/guide/china/sms-2013.pdf>, 74, 105-6.
- ⁵ 郭培清 [Guo Peiqing], “郭培清：中国在北极没土地，但有利益” [Guo Peiqing: Kina har ikke noget jord i Arktis, men det har fordele], 环球网 [Huanqiu Wang], 29. april 2016, <https://opinion.huanqiu.com/article/9CaKrnJV498>; 唐国强 [Tang Guoqiang], “北极问题与中国的政策” [Arktiske emner og Kinas politik], 国际问题研究 [International Studies] (2013), CNKI: D993.5.
- ⁶ Se f.eks. 郭云青 [Guo Yunqing], “探秘中国南极新站选址” [Udforskning af placeringen af Kinas nye arktiske station], 人民日报 [*People's Daily*], 14. januar 2013, <http://world.people.com.cn/n/2013/0114/c157278-20186013.html>.
- ⁷ “Den fulde tekst: Kinas arktiske politik,” (Beijing: Statsrådet i den demokratiske republik Kina, 26. januar 2018), http://english.www.gov.cn/archive/white_paper/2018/01/26/content_281476026660336.htm; “‘极地未来对中国影响重大’——专访中国海洋大学极地问题专家郭培清” [Fremtiden i polarområderne vil få stor indflydelse på Kina’ - Interview med Guo Peiqing, polarekspert fra Ocean University of China], 上海市科学技术协会 [Shanghai Association for Science & Technology], 10. juli 2008, <http://sast.gov.cn/view/8013.html>; and 程保志 [Cheng Baozhi], “试析北极理事会的功能转型与中国的应对策略” [Om den funktionelle transformation af Arktisk Råd og Kinas modtræk], 国际论坛 [*International Forum*] 15, nr. 3 (2013), CNKI: D815.3.
- ⁸ 孙凯 [Sun Kai] og 武珺欢 [Wu Junhuan], “北极治理新态势与中国的 深度参与战略” [Den nye situation i forvaltningen af Arktis og Kinas dybe deltagelsesstrategi] 国际展望 [*Global Review*], nr. 6 (2015): 75, <http://www.siis.org.cn/shgjw201512107417/UploadFiles/file/20161223/201506007%20%E5%AD%99%20%20%E5%87%AF.pdf>.
- ⁹ “Den fulde tekst: Kinas arktiske politik”, Folkerepublikken Kinas statsråd. Se også 杨剑 [Yang Jian] og 郑英琴 [Zheng Yingqin], “‘人类命运共同体’思想与新疆域的国际治理” [Idéen om et ‘fælles fremtidssamfund for menneskeheden og international forvaltning i de nye grænseområder], 上海国际问题研究院 [Shanghai Institutes for International Studies], 10. oktober 2017, <http://www.siis.org.cn/Research/Info/4256>.
- ¹⁰ 2019-data fra UN Comtrade Database, <https://comtrade.un.org/>.
- ¹¹ “尹卓：美国海上霸权威胁中国安全” [Yin Zhuo: USA’s maritime overherredømme truer Kinas sikkerhed], 中国网 [China Internet Information Center], 8. marts 2010, http://www.china.com.cn/fangtan/zhuanti/2010lianghui/2010-03/08/content_19556085.htm.
- ¹² 唐国强 [Tang Guoqiang], “北极问题与中国的政策” [Arktiske anliggender og kinesisk politik], 中国国际问题研究院 [China Institute of International Studies].
- ¹³ Linda Jakobson og Jingchao Peng, “Kinas arktiske ambitioner”, (Stockholm: Stockholm International Peace Research Institute, november 2012), 1, <https://www.sipri.org/publications/2012/sipri-policy-papers/chinas-arctic-aspirations>.
- ¹⁴ Anne-Marie Brady, *Kina som polar stormagt*, 184.
- ¹⁵ 海洋局局长：从极地大国迈向极地强国” [Direktør for Oceanic Bureau: Fra polarmagt til polar stormagt], 中央政府门户网站 [Den kinesiske regerings officielle webportal].
- ¹⁶ Ibid.
- ¹⁷ Se hjemmesiden for 中国极地研究中心 [Polar Research Institute of China], <https://www.pric.org.cn/detail/sub.aspx?c=29>. Se også Anne-Marie Brady, “Kinas fremgang i Antarktis?”, *Asian Survey* 50, nr. 4 (2010): 759-785, <https://doi.org/10.1525/as.2010.50.4.759>. I 2003 ændrede Polar Research Institute (PRIC) navn til [中国基地研究所] Polar Research Center [中国基地研究中心]. Ifølge Anne-Marie Brady var “valget af navn vigtigt og viste, at Kina ikke kun var interesseret i videnskabeligt at undersøge Antarktis men nu ville udvide til også at omfatte Arktis”.

- ¹⁸ Se hjemmesiden for 中国极地研究中心 [Polar Research Institute of China], <https://www.pric.org.cn/detail/sub.aspx?c=29>. Anne-Marie Brady skriver også: “Polar Research Institute har tre hovedopgaver: (1) at overvåge Kinas polarforskning, (2) at organisere Kinas polarekspeditioner og (3) at arrangere logistikken for ekspeditionerne, hvilket omfatter administration af Kinas polarbaser og vedligeholdelse af den kinesiske isbryder Xue Long (Isdragen).” Se Anne-Marie Brady, “Kinas fremgang i Antarktis?”
- ¹⁹ Anne-Marie Brady, “Kinas fremgang i Antarktis?”
- ²⁰ Se Polar Research Institute of China, China-Nordic Arctic Research Center, <https://www.cnarc.info/members/21-polar-research-institute-of-china>.
- ²¹ Anne-Marie Brady, “Kinas fremgang i Antarktis?”
- ²² Ibid.
- ²³ Linda Jakobson og Jingchao Peng, “Kinas arktiske stræben” 5.
- ²⁴ “《中国的北极政策》白皮书 (全文)” [‘Kinas Arktis-politik’ Hvidbog (den fulde tekst)], (Beijing: 中华人民共和国国务院新闻办公室 [Statsrådet i Folkerepublikken Kina], 26. januar 2018), <http://www.scio.gov.cn/zfbps/ndhf/37884/Document/1618193/1618193.htm>.
- ²⁵ Anne-Marie Brady, *Kina som polar stormagt*, 3.
- ²⁶ “陈连增副局长主持中国极地考察工作咨询委员会第 13 次会议并讲话” [Vicedirektør Chen Lianzeng var dirigent på det 13. møde i China Polar Expedition Advisory Committee og holdt en tale].
- ²⁷ Hu Jintao, “Marchér med faste skridt på socialismens sti med kinesiske karakteristika, og stræb efter at gennemføre opbygningen af et moderat velfærdssamfund i alle henseender,” (Tale, Beijing, 27. november 2012), http://www.china-embassy.org/eng/zt/18th_CPC_National_Congress_Eng/t992917.htm.
- ²⁸ Anne-Marie Brady, *Kina som polar stormagt*, 3.
- ²⁹ “海洋局局长: 从极地大国迈向极地强国” [Direktør for Oceanic Bureau: Fra polarmagt til polarstormagt], 中央政府门户网站 [Den kinesiske regerings officielle webportal].
- ³⁰ Anne-Marie Brady, *Kina som polarstormagt*, 3.
- ³¹ “二论深入学习贯彻习近平主席重要讲话精神” [Anden drøftelse af det indgående studie og implementering af hovedtrækkene i formand Xi Jinpings vigtige tale], 中国海洋报 [China Ocean News], 25. november 2014, <https://web.archive.org/web/20191213230323/http://www.oceanol.com/redian/shiping/2014-11-25/38013.html>.
- ³² Ibid.
- ³³ Ibid.
- ³⁴ Ibid.
- ³⁵ Anne-Marie Brady, *Kina som polarstormagt*, 3.
- ³⁶ “海洋局局长: 学习贯彻习近平主席重要指示精神” [Direktør for Bureau of Oceanography: Studér og implementér ånden i formand Xi Jinpings vigtige instrukser], 中华人民共和国中央人民政府 [Kinas regering], 20. november 20, 2014, http://www.gov.cn/xinwen/2014-11/20/content_2781032.htm.
- ³⁷ Ibid.
- ³⁸ “海洋局局长: 从极地大国迈向极地强国” [Direktør for Oceanic Bureau: Fra polarmagt til polarstormagt], 中央政府门户网站 [Den kinesiske regerings officielle webportal].
- ³⁹ Se f.eks. “合作才能避免失序” [Samarbejde om at undgå katastrofe], 中工网 [Zhonggongwang].
- ⁴⁰ “习近平出席‘共商共筑人类命运共同体’高级别会议并发表主旨演讲” [Xi Jinping deltager i møde på højt niveau vedrørende at ‘undersøge og bygge et samfund med en fælles fremtid for menneskeheden’ og holder en hovedtale], 新华网 [Xinhua], 19. januar 2017, http://www.xinhuanet.com/world/2017-01/19/c_1120340049.htm.
- ⁴¹ 毛磊 [Mao Lei] og 张洋 [Zhang Yang], “国家安全法草案进入三审” [Udkast til national sikkerhedslov går ind i tredje forsøg], 全国人民代表大会 [Den Nationale Folkekongres i Folkerepublikken Kina], 25. juni 25 2015, http://www.npc.gov.cn/zgrdw/npc/xinwen/lfgz/2015-06/25/content_1939399.htm; Heljar Havnes og Johan Martin Seland, “Det øgede sikkerhedsfokus på Kinas Arktis-politik,” Arktisk Institut, 16. juli 16, 2019, <https://www.thearcticinstitute.org/increasing-security-focus-china-arctic-policy/>.
- ⁴² “Kinesisk lov udvider den nationale sikkerhed til at omfatte internettet, rummet, indenlandske ‘trusler’”, Radio Free Asia, 1. juli 2015, <https://www.rfa.org/english/news/china/law-broadens-national-security-to-include-internet-space-domestic-threats-07012015103159.html/>.
- ⁴³ “《北极地区发展报告 (2014)》在中国海洋大学发布” [‘Arctic Region Development Report (2014)’ Udgivet af Oceanic University of China], 北极与海洋门户 [Polar and Ocean Portal], 7. september 2015, <http://www.polaroceanportal.com/article/429>; 郭培清 [Guo Peiqing], “北极是中国战略新疆域 外国对华恶意解读减少” [Et nærmere kig på Arktis, Kinas nye strategiske grænse], 环球网 [Huanqiu Wang], 18. september 2015, <https://mil.huanqiu.com/article/9CaKrnJPxPJ>.
- ⁴⁴ “Den 13. femårsplan for økonomisk og social udvikling i Folkerepublikken Kina (2016-2020)” (Beijing: Kinas Kommunistiske Partis Centralkomité, 2016), 150, https://en.ndrc.gov.cn/policyrelease_8233/201612/PO20191101482242850325.pdf. Se også Heljar Havnes og Johan Martin Seland, “Det øgede fokus på sikkerhed i Kinas Arktis-politik”.

- 45 Laura Zhou, "Langsomt, men sikkert, får Kina fodfæste i Arktis," *South China Morning Post*, 15. oktober 2017, <https://www.scmp.com/news/china/diplomacy-defense/article/2115409/chinese-ships-arctic-voyage-marks-progress-ice-silk>.
- 46 M. Taylor Fravel, "Kinas ændrede tilgang til militær strategi: The Science of Military Strategy fra 2001 og 2013," (SSRN, 4. maj 2016), https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2774761.
- 47 Ibid.
- 48 战略学 (2013 年版) [*The Science of Military Strategy*] (Beijing: 军事科学出版社 [Military Science Press], 2013), 16.
- 49 Ibid., 74.
- 50 Ibid., 105–6.
- 51 Ibid.
- 52 Ibid., 243.
- 53 唐国强 [Tang Guoqiang], "北极问题与中国的政策" [Arktiske anliggender og kinesisk politik], 中国国际问题研究院 [China Institute of International Studies].
- 54 Ibid.
- 55 Ibid.
- 56 郭培清 [Guo Peiqing], "郭培清: 中国在北极没土地, 但有利益" [Guo Peiqing: Kina har ingen jord i Arktis, men det har fordele].
- 57 李振福 [Li Zhenfu], "地缘政治理论演变与北极航线地缘政治理论假设" [Geopolitikkens udvikling og formodninger om arktiske ruter i geopolitik], 世界地理研究 [*World Regional Studies*] 19, nr. 1 (2010), CNKI: K901.4.
- 58 刘扬 [Liu Yang], "专家给中国北极战略提建议: 可利用我遥感技术优势" [Ekspertråd om Kinas Arktis-strategi: Udnyt vores fjerncensureringsteknologi], 环球网 [Huanqiu Wang], 25. september 2017, <https://mil.huanqiu.com/article/9CaKrnK5kOP>.
- 59 杨志荣 [Yang Zhirong], "北极航道全年开通后世界地缘战略格局的变化研究" [Forskning i forandring af verdens geostrategiske strømninger efter åbningen af den arktiske vandvej året igennem], 国防科技 [*National Defense Science & Technology*] 15, nr. 2 (2015): 7–11, CNKI: E255.
- 60 Michael R. Pompeo, "Med udsyn mod nord: Skærpe af USA's arktiske fokus," (tale, Rovaniemi, Finland, 6. maj 2019), <https://2017-2021.state.gov/looking-north-sharpening-americas-arctic-focus/index.html>; "2019 年 5 月 7 日外交部发言人耿爽主持例行记者会" [Talsmand for Udenrigsministeriet, Geng Shuang's almindelige pressemøde den 7. maj 2019], 中华人民共和国外交部 [Kinas Udenrigsministerium], 7. maj 2019, https://www.fmprc.gov.cn/web/fyrbt_673021/t1661382.shtml.
- 61 陈子楠 [Chen Zinan], "蓬佩奥指责中国北极活动的三点谬误" [Pompeo beskyldte Kina for tre fejlslutninger om arktiske aktiviteter], Fokus Kina-US, 20. maj 2019, <http://cn.chinausfocus.com/m/show.php?id=39685>.
- 62 胡欣 [Hu Xin], "美国又在散布北极'中国威胁论'" [USA spreder den arktiske teori om, at 'Kina er en trussel'], 世界知识 [World Affairs], november 2019, CNKI: D822.371.2.
- 63 赵振宇 [Zhao Zhenyu], "加速进军北极军事动作频频, 美国调整北极战略有何企图" [Stor fart under militærbevægelserne i Arktis; hvordan vil USA forsøge at tilpasse deres Arktis-strategi], 澎湃 [*The Paper*], 10. oktober 2019, https://www.thepaper.cn/newsDetail_forward_4633327.
- 64 "本报记者专访中国极地研究中心副主任杨惠根博士我国酝酿环球考察" [Vores reporter har interviewet Dr. Yang Huigen, Deputy Director i China Polar Research Center, Mit land gør klar til en global ekspedition], 新闻中心 [Sina].
- 65 Ibid.
- 66 Ibid.
- 67 郭云青 [Guo Yunqing], "探秘中国南极新站选址" [Udforskning af placeringen af Kinas nye station på Antarktis].
- 68 郭培清 [Guo Peiqing], "郭培清: 中国在北极没土地, 但有利益" [Guo Peiqing: Kina har ingen jord i Arktis, men det har fordele].
- 69 "不断提升南极科考综合能力" [Løbende forbedring af den omfattende evne til videnskabelig udforskning af Antarktis], 人民日报 [*People's Daily*], 21. januar 2017, <http://qh.people.com.cn/n2/2017/0121/c346768-29627017.html>.
- 70 "陈连增副局长主持中国极地考察工作咨询委员会第 13 次会议并讲话" [Vicedirektør Chen Lianzeng var dirigent på det 13. møde i China Polar Expedition Advisory Committee og holdt en tale].
- 71 Laura Zhou, "Langsomt, men sikkert, får Kina fodfæste i Arktis."
- 72 "国家海洋局副局长解读《北极考察活动行政许可管理规定》" [Vicedirektør i State Oceanic Administration fortolker styringslovgivningen i forhold til Arktis-ekspeditionslicenser], 中华人民共和国中央人民政府 [Kinas regering], 20. september 2017, http://www.gov.cn/zhengce/2017-09/20/content_5226465.htm.
- 73 N Nathan Vanderklippe, "Kinesiske videnskabsfolk ser på Canada som arktisk forskningsstationering," *The Globe and Mail*, 18. marts 2015, <https://www.theglobeandmail.com/report-on-business/industry-news/energy-and-resources/chinese-scientists-dream-of-arctic-research-outpost-in-the-north/article23527009/>.
- 74 XI Jinping, "Nyt asiatisk sikkerhedskoncept for nyt fremskridt i sikkerhedssamarbejdet," (Tale, Shanghai, 21. maj 2014), https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/zxxx_662805/t1159951.shtml.

- ⁷⁵ Liu Jin, "Den Arktiske Hvidbog og udviklingen af Kinas position i forhold til Arktis", *China Institute of International Studies*, 9. juli 2018, http://www.ciis.org.cn/english/ESEARCHPROJECTS/Articles/202007/t20200715_3590.html.
- ⁷⁶ "Den fulde tekst: Kinas arktiske politik", Folkerepublikken Kinas statsråd.
- ⁷⁷ 程保志 [Cheng Baozhi], "试析北极理事会的功能转型与中国的应对策略" [Om den funktionelle transformation af det Arktiske Råd og Kinas modtræk]. Se også Christopher Weidacher Hsiung, "Tilblivelsen af kinesisk-russisk partnerskab i Arktis?," Arktisk Institut, 19. maj 2020, <https://www.thearcticinstitute.org/emergence-sino-russian-economic-partnership-arctic/>; 钟卉 [Zhong Hui], "中国成北极俱乐部会员 向海权国迈出重要一步" [Kina bliver medlem af den Arktiske Klub], 环球网 [Huanqiu Wang] 16. maj 2013, <https://world.huanqiu.com/article/9CaKrnJAwvc>.
- ⁷⁸ "极地未来对中国影响重大" ——专访中国海洋大学极地问题专家郭培清 [Fremtiden i polarområderne vil få afgørende indflydelse i Kina' - Interview med Guo Peiqing, ekspert i polarforhold ved Ocean University of China], 上海市科学技术协会 [Shanghai Association for Science & Technology].
- ⁷⁹ Ibid.
- ⁸⁰ Ibid.
- ⁸¹ 郭培清 [Guo Peiqing], "郭培清: 中国在北极没土地, 但有利益" [Guo Peiqing: Kina har ingen jord i Arktis, men det har fordele]."
- ⁸² Ibid.
- ⁸³ Yang Sheng, "President Xis Finlands-tur giver arktiske muligheder," *Global Times*, 30. marts 2017, <http://www.globaltimes.cn/content/1040482.shtml>.
- ⁸⁴ 杨剑 [Yang Jian] og 郑英琴 [Zheng Yingqin], "人类命运共同体思想与新疆域的国际治理" [Idéen om et 'fælles fremtidssamfund for menneskeheden og international forvaltning i de nye grænseområder].
- ⁸⁵ "习近平: 顺应时代潮流 实现共同发展" [Xi Jinping: Følg tidens trend, og opnå udvikling sammen], 中国共产党新闻网 [Chinese Communist Party News], 26. juli 2018, <http://cpc.people.com.cn/n1/2018/0726/c64094-30170246.html>.
- ⁸⁶ Zhang Yao, "Polar Silkevej udstikker ny retning for det arktiske samarbejde," *Global Times*, 6. april 2019, <http://www.globaltimes.cn/content/1144755.shtml>.
- ⁸⁷ "2018年1月26日外交部发言人华春莹主持例行记者会" [Talsmand for Udenrigsministeriet, Hua Chunyings ordinære pressekonference den 26. januar 2018], 中华人民共和国外交部 [Udenrigsministeriet for Folkerepublikken Kina], 26. januar 2018, https://www.fmprc.gov.cn/web/wjdt_674879/fyrbt_674889/t1529342.shtml.
- ⁸⁸ Ekaterina Klimenko, "Geopolitik i et Arktis under forandring" (Stockholm: Stockholm International Peace Research Institute, december 2019), <https://www.sipri.org/publications/2019/sipri-background-papers/geopolitics-changing-arctic>.
- ⁸⁹ "H.M. Kongens tale på Innovation Forum fredag den 21. maj 2010" [H.M. Kongens tale på Innovation Forum fredag den 21. maj 2010], (tale, Beijing, 21. maj 2010), <https://www.kungahuset.se/kungafamiljen/hmkonungcarlsvigustaf/tal/hmktal2010/hmkonungenstalvidinnovationforumfredagenden21maj2010.5.1fdbf1cc128b9aa9f4f8000923.html>.
- ⁹⁰ Jerker Hellström, "Sådan lægges Sveriges Kina-puslespil", *Echowall*, 30. juni 2020, <https://www.echo-wall.eu/knowledge-gaps/solving-swedens-china-puzzle>.
- ⁹¹ Jonathan Barrett og Johan Ahlander, "Eksklusivt: Svensk rumvirksomhed stopper ny virksomhed, der hjælper Kina med at drive satellitter," *Reuters*, 21. september 2020, <https://www.reuters.com/article/us-china-space-australia-sweden-exclusive-swedish-space-company-halts-new-business-helping-china-operate-satellites-idUSKCN26C21L>.
- ⁹² Stephen Chen, "Kina lancerer sin første hundrede procent ejede oversøiske satellitstation nær Nordpolen," *South China Morning Post*, 16. december 2016, <https://www.scmp.com/news/china/policies-politics/article/2055224/china-launches-its-first-fully-owned-overseas-satellite>.
- ⁹³ Jerker Hellström, "Sådan lægges Sveriges Kina-puslespil."
- ⁹⁴ Ibid.
- ⁹⁵ Tom Phillips, "'En meget skræmmende film': Sådan snupede Kina Gui Minhai på 11.10-toget til Beijing," *The Guardian*, 21. februar 2018, <https://www.theguardian.com/world/2018/feb/22/how-china-snatched-gui-minhai-train-beijing-bookseller-hong-kong>.
- ⁹⁶ Du kan finde en optagelse her: "Kvinna Åtalad För Grovt Förtal — DN Spred Historien under Metoo, Kinas Ambassadör i Intervju, Public Service Debatterar Public Service" [Kvinde anklaget for grov bagvaskelse — DN spreder historien via MeToo, Kinas ambassadør i interview, Public Service debatter public service], Sveriges Radio, 30. november 2019, <https://sverigesradio.se/sida/avsnitt/1421039?programid=2795>.
- ⁹⁷ "Ambassadør Gui Congyou afviser de svenske mediers løbne om Gui Minhai-sagen," Den kinesiske ambassade i Sverige, 14. november 2019, <http://www.chinaembassy.se/eng/sxw/t1715913.htm>.
- ⁹⁸ Ibid.
- ⁹⁹ Ibid.
- ¹⁰⁰ Tobias Andersson Åkerblom, "Kinas Ambassadör till GP: Handelsrestriktioner Ska Införas Mot Sverige" [Kinas ambassadør til GP: Der indføres handelsrestriktioner over for Sverige], *Göteborgs-Posten*, 5. december 2019,

<https://www.gp.se/ekonomi/kinas-ambassad%C3%B6r-till-gp-handelsrestriktioner-ska-inf%C3%B6ras-mot-sverige-1.21197960>.

¹⁰¹ Tobias Andersson Åkerblom, "Kinas Ambassadör till GP: Handelsrestriktioner Ska Införas Mot Sverige" [Kinas ambassadör til GP: Der indføres handelsrestriktioner over for Sverige].

¹⁰² "Sverige skal bære konsekvenserne af de nuværende alvorlige vanskeligheder i forbindelsen mellem Kina og Sverige: Kinesisk udsending," *Global Times*, 20. december 2019, <https://www.globaltimes.cn/content/1174205.shtml>.

¹⁰³ "Ambassadør Gui Congyou giver interview med SVT om mediernes og de svenske mediers rolle i rapporter om Kina", Kinas ambassade i Sverige, 17. januar 2020, <http://www.chinaembassy.se/eng/sgxw/t1733543.htm>.

¹⁰⁴ Iliana Magra og Chris Buckley, "Sverige beskylder den kinesiske eks-ambassadør for hemmelige møder," *New York Times*, 9. december 2019, <https://www.nytimes.com/2019/12/09/world/europe/sweden-ambassador-china.html>.

¹⁰⁵ Keegan Elmer, "Det svenske forsvar advarer om, at satellitstation kan tjene det kinesiske militær," *South China Morning Post*, 14. januar 2019, <https://www.scmp.com/news/china/diplomacy/article/2182026/swedish-defense-agency-warns-satellite-station-could-be-serving>.

¹⁰⁶ Jonathan Barrett og Johan Ahlander, "Eksklusivt: Svensk rumvirksomhed stopper ny virksomhed, der hjælper Kina med at drive satellitter."

¹⁰⁷ "Huaweis retssag mod Sveriges 5G-forbud er et afgørende skridt mod at afvise politisk manipulation i Europa: Analytikere," *Global Times*, 7. november 2020, <https://www.globaltimes.cn/content/1206030.shtml>.

¹⁰⁸ Bloomberg, "Kina advarer om, at svenske virksomheder kan komme til at lide under Huawei-forbud," *South China Morning Post*, 21. oktober 2020, <https://www.scmp.com/tech/big-tech/article/3106519/china-warns-swedish-companies-could-suffer-huawei-ban>.

¹⁰⁹ MA Jihua, "Sverige bør stoppe med at genere kinesisk teknologi under påskud af "sikkerhedsforanstaltninger", *Global Times*, 3. november 2020, <https://www.globaltimes.cn/content/1205611.shtml>.

¹¹⁰ Jøffe Olsson, "Kina forsøger at lægge Sverige på is," *The Diplomat*, 30. december 2019, <https://thediplomat.com/2019/12/china-tries-to-put-sweden-on-ice/>.

¹¹¹ Kristin Huang og Liu Zhen, "Lad os lægge Nobel-kontroversen bag os: Et tilbageblik på Kina og Norges bånd," *South China Morning Post*, 20. december 2016, <https://www.scmp.com/news/china/diplomacy-defense/article/2055980/lets-put-nobel-spat-behind-us-look-back-china-and>.

¹¹² Agence France-Presse, "Norges regering forsøgte at tale komitéen fra at tildele en kinesisk afhopper Liu Xiaobo Nobels fredspris, hævder embedsmand," *South China Morning Post*, 17. september 2015, <https://www.scmp.com/news/china/policies-politics/article/1859030/norways-government-tried-dissuade-committee-awarding>.

¹¹³ "Norge forstår gensidig respekt seks år senere," *Global Times*, 20. december 2016, <https://www.globaltimes.cn/content/1024603.shtml>.

¹¹⁴ Jamil Anderlini og Clare MacCarthy, "Kina sætter Norge på plads med visareform," *Financial Times*, 6. december 2012, <https://www.ft.com/content/7aa84f82-3f6a-11e2-b0ce-00144feabdc0>.

¹¹⁵ "UK, Norge betaler prisen for arrogance," *Global Times*, 15. juni 2012, <https://www.globaltimes.cn/content/715085.shtml>.

¹¹⁶ Kristin Huang og Liu Zhen, "Lad os lægge Nobel-kontroversen bag os."

¹¹⁷ Sarah Karacs, "Norge er ved at løbe tør for muligheder i forsøget på at forbedre båndene til Kina," *South China Morning Post*, 29. september 2014, <https://www.scmp.com/news/world/article/1604014/norway-running-short-options-it-tries-improve-ties-china>.

¹¹⁸ Benjamin Carlson, "Kina giver Norge den kolde skulder," *The World*, 24. juni 2012, <https://www.pri.org/stories/2012-06-24/china-gives-norway-cold-shoulder>.

¹¹⁹ "Norge forstår gensidig respekt seks år senere," *Global Times*.

¹²⁰ Jichang Lulu dækkede denne investering meget detaljeret i 2013, og hans historie kan du finde her: Jichang Lulu, "Huang Nubo: En finansfyrstes saga," Tumblr, 2. marts 2013, <https://jichanglulu.tumblr.com/ Huang-nubo-tycoons-saga>.

¹²¹ Andrew Higgins, "Startes spillet på kanten af Arktis? En kinesisk plan forbløffer Island," *The New York Times*, 22. marts 2013, <https://www.nytimes.com/2013/03/23/world/europe/iceland-baffled-by-chinese-plan-for-golf-resort.html>.

¹²² Olivier Truc, "Kirkenes, Norvège. En Attendant Les Cargos Chinois" [Kiekenes, Norge. Venter på kinesiske fragtskibe], *Le Monde*, 5. august 2013, https://www.lemonde.fr/planete/visuel/2013/08/05/en-islande-l-argent-chinois-transforme-le-grand-nord_3457506_3244.html.

¹²³ Ibid.; "Smuthul fundet til Huang Nubo," *The Reykjavik Grapevine*, 26. januar 2012, <https://grapevine.is/news/2012/01/26/loophole-found-for-huang-nubo/>.

¹²⁴ Olivier Truc, "Kirkenes, Norvège. En Attendant Les Cargos Chinois" [Kiekenes, Norge. Venter på kinesiske fragtskibe].

¹²⁵ "Ejendommagnat taler ud om det fejlslagne Island-eventyr" *The Wall Street Journal*, 29. december 2011, <https://www.wsj.com/articles/BL-CJB-14901>.

¹²⁶ Ibid.

- ¹²⁷ Leslie Hook og Clare MacCarthy, "Kinesisk moguls Islands-bud på is", *Financial Times*, 6. december 2012, <https://www.ft.com/content/1782d2fo-4015-11e2-9f71-00144feabdc0>.
- ¹²⁸ "Ejendoms magnat taler ud om det fejlslagne Island-eventyr," *Wall Street Journal*.
- ¹²⁹ Mei Jia, "Zhongkun lover at kæmpe for Island-projekt," *China Daily*, 5. december 2012, https://www.chinadaily.com.cn/china/2012-12/05/content_15985913.htm.
- ¹³⁰ Ibid.; Olivier Truc, "Kirkenes, Norvège. En Attendant Les Cargos Chinois" [Kiekenes, Norge. Venter på kinesiske fragtskibe].
- ¹³¹ Dorothee Thiesing og Jill Lawless, "Kinas arktiske ambitioner tager form i fjern landsby i Island," *Phys.Org*, 16. november 2016, <https://phys.org/news/2016-11-china-arctic-ambitions-remote-iceland.html>.
- ¹³² Olivier Truc, "Kirkenes, Norvège. En Attendant Les Cargos Chinois" [Kiekenes, Norge. Venter på kinesiske fragtskibe].
- ¹³³ Melodi Schreiber, "Et nyt kinesisk-islandsk Arktis-observatorium udvider allerede fokus," *Arctic Today*, 31. oktober 2018, <https://www.arctictoday.com/new-china-iceland-arctic-science-observatory-already-expanding-focus/>.
- ¹³⁴ Ibid.
- ¹³⁵ Ibid.
- ¹³⁶ Alle data stammer fra FN's Comtrade-database, som indsamler og standardiserer data fra over 170 deltagerlande/-områder i årlige handelsstatistikker. UN Comtrade Database, <https://comtrade.un.org/>.
- ¹³⁷ Ibid.
- ¹³⁸ Ibid.
- ¹³⁹ Ibid.
- ¹⁴⁰ Ibid.
- ¹⁴¹ "驻冰岛大使金智健在冰岛《晨报》发表署名文章《中国是促进北极发展的重要力量》" [Ambassadør Jin Zhijian i Island offentliggjorde en artikel 'Kina er en vigtig drivkraft til udvikling af Arktis' i Islands Morning Post], *中华人民共和国驻冰岛共和国大使馆* [Folkerepublikken Kinas ambassade i Island], 15. oktober 2019, <http://is.china-embassy.org/chn/zbqx/gjhz/t1708048.htm>.
- ¹⁴² Liu Jin, "Den Arktiske Hvidbog og udviklingen af Kinas position i forhold til Arktis"; "Den fulde tekst: Kinas arktiske politik", Statsrådet i Folkerepublikken Kina; Su Ping og Marc Lanteigne, "Kinas udvikling af Arktis-politikker: Myter og misforståelser," *Journal of China and International Relations* 3, nr. 1 (2015): 17-18, <https://journals.aau.dk/index.php/jcir/article/view/1144>.
- ¹⁴³ 陈子楠 [Chen Zinan], "蓬佩奥指责中国北极活动的三点谬误" [Pompeo beskyldte Kina for tre fejlslutninger om arktiske aktiviteter].
- ¹⁴⁴ Liu Jin, "Den Arktiske Hvidbog og udviklingen af Kinas position i forhold til Arktis".
- ¹⁴⁵ Liu Jin, "Den Arktiske Hvidbog og udviklingen af Kinas position i forhold til Arktis"; Kai Sun, "På den anden side af dragen og pandaen: At forstå Kinas engagement i Arktis," *Asia Policy* 18 (2014): 46-51, <https://www.nbr.org/publication/beyond-the-dragon-and-the-panda-understanding-chinas-engagement-in-the-arctic/>.
- ¹⁴⁶ Marc Lanteigne, "Kinas kommende Arktis-strategier: Økonomi og institutioner" (Reykjavik: Centre for Arctic Policy Studies, Institute of International Affairs, University of Iceland, 2014), 36, <https://ams.hi.is/en/publication/20/>.
- ¹⁴⁷ 程保志 [Cheng Baozhi], "试析北极理事会的功能转型与中国的应对策略" [Om den funktionelle transformation af Arktisk Råd og Kinas modtræk]; Matthew Willis og Duncan Depledge, "Sådan lærte vi at stoppe bekymringerne om Kinas arktiske ambitioner: Sådan skal Kinas optagelse i Arktisk Råd forstås," *Arktisk Institut*, 22. september 2014, <https://www.thearcticinstitute.org/china-arctic-ambitions-arctic-council/>. Se også Christopher Weidacher Hsiung, "Tilblivelsen af kinesisk-russisk økonomisk partnerskab i Arktis?"; 钟卉 [Zhong Hui], "中国成北极俱乐部会员 向海权国迈出重要一步" [Kina bliver medlem af den arktiske klub]. Yderligere oplysninger om de kinesisk-russiske relationer og Arktis kan du finde i Christopher Woodys "Kinas første hjemmebyggede isbryder sejler mod Arktis, mens Trump søger 10 flere fra 'et bestemt sted'", *Business Insider* (Indien), 23. juli 2020, <https://www.businessinsider.in/thelife/news/chinas-first-homemade-icebreaker-heads-to-the-arctic-as-trump-looks-for-10-more-of-them-from-a-certain-place/articleshow/77117856.cms>.
- ¹⁴⁸ Marc Lanteigne, "Kinas kommende Arktis-strategier: Økonomi og institutioner," 38.
- ¹⁴⁹ Se "Mr. He Guoqiangs besøg i Island," den kinesiske ambassade i Island, 11. juni 2010, <http://is.china-embassy.org/eng/zbqx/t708647.htm>.
- ¹⁵⁰ "Islands præsident mødes med højtstående CPC-repræsentant," *Global Times*, 16. september 2010, <http://www.globaltimes.cn/content/573640.shtml>.
- ¹⁵¹ Marc Lanteigne, "Har du været i sneens lager?" Kina som normskaber i Arktis," *Polar Record* 53, nr. 2 (2017): 117-30, <https://doi.org/10.1017/S0032247416000759>.
- ¹⁵² David Jolly, "Island og Kina indgår frihandelsaftale," *New York Times*, 15. april 2013, <https://www.nytimes.com/2013/04/16/business/global/16iht-iceland16.html>.

- ¹⁵³ “外交部发言人洪磊就北极理事会接受中国为观察员事答记者问” [Talsmand for Udenrigsministeriet, Hong Leis bemærkninger til Kinas optagelse som observatør i Arktisk Råd], 中华人民共和国外交部 [Kinas Udenrigsministerium], 15. maj 2013, https://www.fmprc.gov.cn/web/wjdt_674879/fyrbt_674889/t1040556.shtml.
- ¹⁵⁴ 刘仲华 [Liu Zhonghua] og 商璐 [Shang Lu], “中国成为北极理事会正式观察员” [Kina bliver officiel observatør i Arktisk Råd], 人民日报 [People’s Daily], 16. maj 2013, <http://cpc.people.com.cn/n/2013/0516/c83083-21501270.html>.
- ¹⁵⁵ 孙凯 [Sun Kai] og 武珺欢 [Wu Junhuan], “北极治理新常态与中国的深度参与战略” [Den nye situation for arktisk forvaltning og Kinas dybe deltagelsesstrategi].
- ¹⁵⁶ 郭培清 [Guo Peiqing], “北极是中国战略新疆域 外国对华恶意解读减少” [Et nærmere kig på Arktis, Kinas nye strategiske grænse].
- ¹⁵⁷ “第八届中俄北极论坛’在俄罗斯萨哈（雅库特）共和国举办” [‘Det 8. Kinesisk-russisk Arktis-forum’ blev afholdt i republikken Sakha, Rusland], 中国海洋发展研究中心 [China Ocean Development Research Center], 13. oktober 2019, <https://aoc.ouc.edu.cn/2019/1013/c9829a271296/pagem.htm>.
- ¹⁵⁸ Se “Baggrund,” China-Nordic Arctic Research Center, <https://www.cnarc.info/organization>.
- ¹⁵⁹ Marc Lanteigne, “Identitet og relationsopbygning i Kinas Arktis-diplomati,” Arktisk Institut, 28. april 2020, <https://www.thearcticinstitute.org/identity-relationship-building-china-arctic-diplomacy/>.
- ¹⁶⁰ Vi takker en anonym anmelder for at have gjort os opmærksom på denne udvikling.
- ¹⁶¹ “Den fulde tekst: Kinas arktiske politik”, Folkerepublikken Kinas statsråd. Se også “韩媒：韩国外交部主办的第四轮中日韩北极事务高级别对话在韩举行” [“Korean Media: Fjerde runde i dialogen Kina-Japan-Korea om arktiske forhold, afholdt af Sydkoreas Udenrigsministerium i Sydkorea], 北极与海洋门户 [Polar and Ocean Portal], 11. juli 2019, <http://www.polaroceanportal.com/article/2758>.
- ¹⁶² Christopher Weidacher Hsiung, “Tilblivelsen af et kinesisk-russisk økonomisk partnerskab i Arktis?”
- ¹⁶³ Heather A. Conley, “Kinas arktiske drøm” (Washington, DC: Center for Strategic and International Studies, 2018), <https://www.csis.org/analysis/chinas-arctic-dream>.
- ¹⁶⁴ “Norge håber på frihandelsaftale med Kina i 2020, siger industriministeren, 8. januar 2020, <https://www.reuters.com/article/us-norway-china-trade/norway-hopes-for-china-free-trade-deal-in-2020-industry-minister-says-idUSKBN1Z71FP>; Marc Lanteigne, “Identitets- og relationskabelse i Kinas Arktis-diplomati.”
- ¹⁶⁵ Ken Moriyasu, “USA vågner op til risikoen for en kinesisk-russisk alliance i Arktis,” *Nikkei Asian Review*, 24. maj 2020, <https://asia.nikkei.com/Politics/International-relations/US-awakens-to-risk-of-China-Russia-alliance-in-the-Arctic>; Alexandra Odynova, “Russisk tankskib skærer sig igennem en tidligere umulig rute i det opvarmede Arktis,” CBS News, 23. februar 2021, <https://www.cbsnews.com/news/russian-tanker-cuts-a-previously-impossible-path-through-the-warming-arctic/>.
- ¹⁶⁶ Mia Bennett, “Den arktiske fragtrute, ingen taler om,” Cryopolitics, 23. april 2019, <https://www.cryopolitics.com/2019/04/23/transpolar-passage/>.
- ¹⁶⁷ Se f.eks. 倪海宁 [Ni Haining], “北极军事化趋势堪忧” [Den arktiske militariseringstendens er bekymrende], 中华人民共和国国防部 [Folkerepublikken Kinas Nationale Forsvarsministerium], 12. februar 2016, http://www.mod.gov.cn/opinion/2016-02/12/content_4640521.htm.
- ¹⁶⁸ Sam LaGrone, “Kinesiske krigsskibe lavede en ’uskyldig passage’ gennem amerikanske territorialfarvande ud for Alaska,” USNI News, 3. september 2015, <https://news.usni.org/2015/09/03/chinese-warships-made-innocent-passage-through-u-s-territorial-waters-off-alaska>; Anne-Marie Brady, *Kina som polar stormagt*.
- ¹⁶⁹ “Kinesiske flådefartøjer besøger Polen første gang,” China Military Online, 8. oktober 2015, http://english.chinamil.com.cn/news-channels/china-military-news/2015-10/08/content_6713066.htm; Shannon Tiezzi, “Kinas flåde på første rundtur i Europas arktiske stater nogensinde”, *The Diplomat*, 2. oktober 2015, <https://thediplomat.com/2015/10/chinas-navy-makes-first-ever-tour-of-europes-arctic-states/>; Anne-Marie Brady, *Kina som polarstormagt*.
- ¹⁷⁰ “Kina lancerer sin første egenproducerede polarisbryder, Xuelong 2,” *Straits Times*, 11. september 2018, <https://www.straitstimes.com/asia/east-asia/china-launches-first-homemade-polar-icebreaker-xuelong-2>.
- ¹⁷¹ Marc Lanteigne, “‘Har du været i sneens lager?’”
- ¹⁷² Trym Aleksander Eiterjord, “Møde med Kinas atomdrevne isbryder,” *The Diplomat*, 5. september 2019, <https://thediplomat.com/2019/09/checking-in-on-chinas-nuclear-icebreaker/>.
- ¹⁷³ “雪龙 2”号正式亮相！你关心的问题都在这里” [“Snedragen 2’ blev officielt præsenteret! De spørgsmål, du ønsker svar på, er her allesammen], 新华网 [Xinhua], 14. oktober 2019, http://www.xinhuanet.com/2019-10/14/c_1125104129.htm; “Ny isbryder slutter sig til PLA-flåden i Liaoning,” China Military, 5. januar 2016, http://english.chinamil.com.cn/news-channels/2016-01/05/content_6844781.htm; “海冰 723 破冰船新闻链接：自主设计建造承担调查搜救任务” [Haibing 723 isbryder nyhedslink: Uafhængigt design og bygget til undersøgelser, forskning og redningsaktioner], CCTV, 11. januar 2017, <http://news.cctv.com/2017/01/11/ARTIahr3H5KQ96wXcqFqg8Xp170111.shtml>; Lyle J. Goldstein, “Hvorfor vil Kina pludselig have atomdrevne isbrydere?,” *The National Interest*, 14. april 2019, <https://nationalinterest.org/feature/why-does-china-suddenly-want-nuclear-icebreakers-52027>; og “Liste over isbrydere,” Wikipedia, https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_icebreakers.

¹⁷⁴ Anne-Marie Brady, *Kina som polarstormagt*, 70.

¹⁷⁵ Ibid.

¹⁷⁶ “Kinas polarobservationssatellit starter Arktis-mission”, Xinhua, 16. juni 2020, http://www.xinhuanet.com/english/2020-06/16/c_139143622.htm; “Kinas første polarobservationssatellit understøtter polarforskning”, Xinhua, 9. oktober 2019, http://www.xinhuanet.com/english/2019-10/09/c_138458767.htm. Satellitten blev udviklet af Beijing Normal University og Shenzhen Aerospace Dongfanghong Development Ltd. Se også Anne-Marie Brady, “Vi må se Kinas interesser i Arktis i øjnene,” *China Brief* 19, nr. 21 (2019), <https://jamestown.org/program/facing-up-to-chinas-military-interests-in-the-arctic/>.

¹⁷⁷ “‘水下机器人’再赴北极科考” [‘Undervandsrobotter’ drager til Arktis på videnskabs ekspeditioner for at observere processer under isen], 中国新闻网 [ChinaNews], 5. juli 2010, <http://www.chinanews.com/gn/2010/07-05/2380267.shtml>.

¹⁷⁸ “中国北极科考队布放首个极地大型海洋观测浮标” [Kinas arktiske forskningsteam anvender den første store observationsbøje i Polarhavet], 中华人民共和国中央人民政府 [Kinas regering], 5. august 2012, http://www.gov.cn/jrzq/2012-08/05/content_2198526.htm.

¹⁷⁹ Marc Lanteigne, “‘Har du været i sneens lager?’”

¹⁸⁰ “首座北极深水半潜式钻井平台命名” [Den første halvt nedsænkede dybhavs boreplatform i Arktis bliver navngivet], 中国石油天然气集团有限公司 [China National Petroleum Corporation], 27. november 2015, <http://www.cnpc.com.cn/cnpc/sycj/201511/66c1488ee05a44799d93e2b844c38367.shtml>.

¹⁸¹ “雪龙船 破冰归来” [Xuelong vender tilbage efter at have brudt isen], 新华网 [Xinhua], 27. september 2018, http://www.xinhuanet.com/tech/2018-09/27/c_1123487947.htm.

¹⁸² Swee Lean Collin Koh, “Kinas strategiske interesse i Arktis går længere end økonomien,” *Defense News*, 12. maj 2020, <https://www.defensenews.com/opinion/commentary/2020/05/11/chinas-strategic-interest-in-the-arctic-goes-beyond-economics/>; “Kinas forskningsfartøj returnerer til Qingdao efter fuldført Arktis-ekspedition,” *China Daily*, 30. september 2019, <https://www.chinadaily.com.cn/a/201909/30/WS5d91c7b7a310cf3e3556e679.html>; “Kinas 9. Arktis-ekspeditionsteam lancerer undervandssvævefly i Beringshavet,” Xinhua, 29. juli 2018, http://www.xinhuanet.com/english/2018-07/29/c_137354532.htm.

¹⁸³ Patrick Boehler, “Kina får chance for at købe det første fodfæste i Arktis, da norsk grund kommer til salg,” *South China Morning Post*, 30. april 2014, <https://www.scmp.com/news/china-insider/article/1500823/china-gets-chance-buy-first-foothold-arctic>; Atle Staalesen, “Intet kinesisk resort på Svalbard alligevel,” *The Barents Observer*, 21. oktober 2016, <https://thebarentsobserver.com/en/arctic/2016/10/no-chinese-resort-svalbard-after-all>; og Andrew Higgins, “Et sjældent arktisk grundsalg vækker bekymring i Norge,” *The New York Times*, 27. september 2014, <https://www.nytimes.com/2014/09/28/world/europe/a-rare-arctic-land-sale-stirs-concerns-in-norway.html>.

¹⁸⁴ “‘北极遥感卫星数据接收站今年开工’ [Opførelse af den fjernsensorbaserede satellitmodtagestation i Arktis påbegyndes i år], 人民日报 [People’s Daily], 15. marts 2015, <http://politics.people.com.cn/n/2015/0315/c1001-26694077.html>; Anne-Marie Brady, *Kina som polar stormagt*.

¹⁸⁵ “Kinesisk-islandsk forskningsobservatorium for Arktis indviet i det nordlige Island,” Xinhua, 19. oktober 2018, http://www.xinhuanet.com/english/2018-10/19/c_137542493.htm.

¹⁸⁶ Erik Matzen, “Danmark afviste kinesisk tilbud på grønlandsk base af sikkerhedsgrunde: Kilder,” Reuters, 6. april 2017, <https://www.reuters.com/article/us-denmark-china-greenland-base/denmark-spurned-chinese-offer-for-greenland-base-over-security-sources-idUSKBN1782EE>.

¹⁸⁷ Jichang Lulu, “Grønland: Kina etablerer diskret satellitstationsprojekt,” Jichang Lulu, 14. december 2017, <https://jichanglulu.wordpress.com/2017/12/14/greenland-satellite/>.

¹⁸⁸ “Den fulde tekst: Kinas arktiske politik”, Folkerepublikken Kinas statsråd.

¹⁸⁹ Yun Sun, “Kompleksiteten i Kinas Arktis-politik,” The Stimson Center, 27. august 2018, <https://www.stimson.org/2018/intricacy-chinas-arctic-policy/>.

¹⁹⁰ Ibid.

¹⁹¹ Ibid. Se også P Ping Su og Maximilian Mayer, “Videnskabsdiplomati og opbygning af tillid: ‘Kinesisk videnskab’ i Arktis,” *Global Policy* 9, nr. 3 (2018): 23-28, <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/1758-5899.12576>.

¹⁹² 郭培清 [Guo Peiqing], “郭培清: 中国在北极没土地, 但有利益” [Guo Peiqing: Kina har ingen jord i Arktis, men det har fordele].”

¹⁹³ Yun Sun, “Kompleksiteten i Kinas Arktis-politik.”

¹⁹⁴ Yun Sun, “Kinas kommende strategier i Arktis”; “Kinas isbryder Xuelong eftersat og gjort klar til Arktis-ekspedition,” Xinhua, 14. oktober 2019, <https://www.highnorthnews.com/en/chinas-emerging-strategies-arctic>.

¹⁹⁵ Marc Lanteigne, “Kinas kommende strategier i Arktis”; “Kinas isbryder Xuelong eftersat og gjort klar til Arktis-ekspedition,” Xinhua, 14. oktober 2019, http://www.xinhuanet.com/english/2019-10/14/c_138471075.htm.

¹⁹⁶ Anne-Marie Brady, “Kinas fremgang i Antarktis?”; “Kinas første Arktis-ekspedition”, China Internet Information Center, <http://www.china.org.cn/english/features/40958.htm>.

- ¹⁹⁷ “Anden kinesisk Arktis-ekspedition vender tilbage,” *China Daily*, 26. september 2003, http://www.chinadaily.com.cn/en/doc/2003-09/26/content_267889.htm; Anne-Marie Brady, “Kinas fremgang i Antarktis?”; “加拿大欢迎中国参与北极合作” [Canada byder Kinas deltagelse i det arktiske samarbejde velkommen], 新华网 [Xinhua], 18. marts 2015, http://www.xinhuanet.com/world/2015-03/18/c_127595163.htm.
- ¹⁹⁸ Marc Lanteigne, “Har du været i sneens lager?”
- ¹⁹⁹ Swee Lean Collin Koh, “Kinas strategiske interesse for Arktis går længere end økonomien.”
- ²⁰⁰ “Den fulde tekst: Kinas arktiske politik”, Folkerepublikken Kinas statsråd.
- ²⁰¹ “Kinas første Arktis-ekspedition,” China Internet Information Center, <http://www.china.org.cn/english/features/40958.htm>; “Anden Arktis-ekspedition vender tilbage,” *China Daily*, 27. september 2003, http://www.chinadaily.com.cn/en/home/2003-09/27/content_268059.htm; “中国首次在北纬 84 度北冰洋海域开展冰上考察” [Kina gennemfører sin første isundersøgelse i Ishavet på 84 grader nordlig bredde], 中国新闻网 [ChinaNews], 21. august 2008, <http://www.chinanews.com/gn/news/2008/08-21/1356382.shtml>; “中国第 4 次北极(北冰洋)科学考察” [Kinas 4. videnskabelige Arktis-ekspedition (Ishavet)], Porten til Polerne [极地之门], http://www.polar.org.cn/expeditionDetail/?common_id=39273; “Kina er ved at påbegynde sin fjerde videnskabelige ekspedition til Nordpolen,” *China Daily*, 26. juni 2010, http://www.chinadaily.com.cn/china/2010-06/26/content_10024635.htm; Wang Qian, “Kina drager afsted på sin sjette Arktis-ekspedition for at udforske Nordpolen,” *China Daily*, 3. juli 2014, https://www.chinadaily.com.cn/china/2014-07/03/content_17639357.htm; “中国第 6 次北极(北冰洋)科学考察编辑词条” [Kinas 6. videnskabelige Arktis-ekspedition (Ishavet)], Porten til Polerne [极地之门], http://www.polar.org.cn/expeditionDetail/?common_id=94057; “Det kinesiske forskningskib Xue Long påbegynder sin 7. Arktis-ekspedition,” *South China Morning Post*, 12. juli 2016, <https://www.scmp.com/news/china/society/article/1988588/chinese-research-ship-xue-long-begins-7th-arctic-expedition>; “Kina påbegynder sin 9. Arktis-ekspedition for at bidrage til den ’Polare Silkevej’” *Global Times*, 20. juli 2018, <https://www.globaltimes.cn/content/1111706.shtml>; “Isbryder sætter sejl på Kinas 9. Arktis-ekspedition,” Xinhua, 20. juli 2018, http://www.xinhuanet.com/english/2018-07/20/c_137337962.htm; “Kinas forskningskib drager på den 10. Arktis-ekspedition,” Xinhua, 11. august 2019, http://www.xinhuanet.com/english/2019-08/11/c_138299421.htm; “Xiangyanghong 01 vender tilbage til Qingdao efter fuldført Arktis-ekspedition,” China Internet Information Center, 1. oktober 2019, http://www.china.org.cn/china/2019-10/01/content_75264306.htm; “Kinas forskningsfartøj returnerer til Qingdao efter gennemført Arktis-ekspedition,” Xinhua, 30. september 2019, http://www.xinhuanet.com/english/2019-09/30/c_138436960.htm; “Højdepunkter fra Kinas nyeste forskning,” Xinhua, 18. juli 2020, http://www.xinhuanet.com/english/2020-07/18/c_139222407.htm og “Kinas polare isbryder drager afsted til Arktis,” China Internet Information Center, 16. juli 2020, http://www.china.org.cn/china/2020-07/16/content_76277317.htm.
- ²⁰² Ibid.
- ²⁰³ Se afsnittet “Kinas militære aktiviteter” i denne rapport.
- ²⁰⁴ Nathan Vanderklippe, “Kinesiske videnskabsfolk ser på Canada som arktisk forskningsstationering.”
- ²⁰⁵ Anne-Marie Brady, *Kina som polarstormagt*.
- ²⁰⁶ Stephen Chen, “Kina lancerer sin første hundrede procent ejede oversøiske satellitstation nær Nordpolen.”
- ²⁰⁷ Anne-Marie Brady, *Kina som polarstormagt*.
- ²⁰⁸ Gunhild Hoogensen Gjørsv, Marc Lanteigne og Horatio Sam-Aggrey, red., *Routledge Handbook of Arctic Security* (Abingdon, Storbritannien: Routkant, 2020).
- ²⁰⁹ Nathan Vanderklippe, “Kinesiske videnskabsfolk ser på Canada som arktisk forskningsstationering.”
- ²¹⁰ Jichang Lulu, “Kina ønsker station i Grønland ‘ASAP’; En mulig placering nær planlagt kinesisk ikke-jernholdig investering,” Jichang Lulu, 14. oktober 2017, <https://jichanglulu.wordpress.com/2017/10/14/china-wants-greenland-station-asap-one-candidate-site-near-planned-china-nonferrous-investment/>.
- ²¹¹ Jichang Lulu, “Grønland: Kina etablerer diskret satellitstationsprojekt.”
- ²¹² “Den fulde tekst: Kinas arktiske politik,” Folkerepublikken Kinas statsråd.
- ²¹³ Ibid.; Tang Guoqiang, “Arktiske spørgsmål og Kinas holdning”, *China International Studies* 38 (2013): 29-48, <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/chintersd38&div=5&id=&page=>.
- ²¹⁴ “加拿大欢迎中国参与北极合作” [Canada byder Kinas deltagelse i det arktiske samarbejde velkommen], 新华网 [Xinhua].
- ²¹⁵ Pavel Devyatkin, “Russiske og kinesiske forskere etablerer arktisk forskningscenter,” *High North News*, 15. april 2019, <https://www.highnorthnews.com/en/russian-and-chinese-scientists-establish-arctic-research-center>.
- ²¹⁶ See “Background,” China-Nordic Arctic Research Center, <https://www.cnarc.info/organization>.
- ²¹⁷ Wang Zhenghua, “Kina vil opføre forskningscenter for det arktiske område”, *China Daily*, 6. juni 2013, http://www.chinadaily.com.cn/china/2013-06/06/content_16573293.htm.
- ²¹⁸ “2015 年 10 月 14 日外交部发言人华春莹主持例行记者会” [Talsmand for Udenrigsministeriet, Hua Chunyings, ordinære pressekonference den 14. oktober 2015], 中华人民共和国外交部 [Kinas Udenrigsministerium], 14. oktober 2015, https://www.fmprc.gov.cn/web/fyrbt_673021/t1305835.shtml.
- ²¹⁹ “Den fulde tekst: Kinas arktiske politik”, Folkerepublikken Kinas statsråd.

- ²²⁰ Zhong Nan, "Arktisk handelsrute åbner," *China Daily*, 10. august 2013, http://www.chinadaily.com.cn/china/2013-08/10/content_16884390.htm.
- ²²¹ Zhong Nan, "Arktisk handelsrute åbner"; Lin Boqiang, "Kina kan støtte udviklingen i Arktis som en del af B&R," *Global Times*, 9. august 2018, <http://www.globaltimes.cn/content/1114713.shtml>; 刘少华 [Liu Shaohua], 吕安琪 [Lu Anqi], og 蔡珍梦 [Cai Zhenmeng], "向北 打造'冰上丝绸之路'" [Nordpå for at bygge 'Silkevejen over isen'], *人民日报* [*People's Daily*], 14. februar 2018, <http://world.people.com.cn/n1/2018/0214/c1002-29823374.html>; Costas Paris og Joanne Chiu, "Den kinesiske shippingkoncern Cosco planlægger faste sejlruiter over Arktis," *The Wall Street Journal*, 29. oktober 2015, <https://www.wsj.com/articles/chinese-shipper-cosco-to-schedule-regular-trans-arctic-sailings-1446133485>.
- ²²² Agence France-Presse, "Den kinesiske shippingvirksomhed COSCO planlægger tjenester til Europa via den arktiske Nordøstpassage for at spare transporttid," *South China Morning Post*, 27. oktober 2015, [https://www.scmp.com/news/china/economy/article/1872806/chinese-shipping-firm-plans-launch-services-through-arctic;Næste 'Gyldne vandvej' over Arktis for handel mellem Kina og Europa](https://www.scmp.com/news/china/economy/article/1872806/chinese-shipping-firm-plans-launch-services-through-arctic;Næste%20'Gyldne%20vandvej'%20over%20Arktis%20for%20handel%20mellem%20Kina%20og%20Europa), *People's Daily*.
- ²²³ "Fokus på Kina: Arktisk sørute styrker kinesiske-europæiske handelsforbindelser," *Xinhua*, 31. august 2017, http://www.xinhuanet.com/english/2017-08/31/c_136571955.htm.
- ²²⁴ "Den fulde tekst: Vision for maritimt samarbejde under Belt and Road Initiative," *Xinhua*, 20. juni 2017, http://www.xinhuanet.com/english/2017-06/20/c_136380414.htm.
- ²²⁵ Swee Lean Collin Koh, "Kinas strategiske interesse for Arktis går længere end økonomien.;" 夏立平 [Xia Liping] og 马艳红 [Ma Yanhong], "'冰上丝绸之路': '一带一路'走向北极" ['Silkevejen over isen': 'Ét bælt, én vej' til Nordpolen], *中国与世界* [*World Affairs*], nr. 23 (2018), CNKI: F125, Marc Lanteigne, "Kinas nye strategier i Arktis"; "Den fulde tekst: Vision for maritimt samarbejde under Belt and Road Initiative," *Xinhua*.
- ²²⁶ "Den fulde tekst: Kinas arktiske politik", Folkerepublikken Kinas statsråd.
- ²²⁷ "Kina, Rusland er enige om at bygge 'Silkevejen over isen' sammen" *Xinhua*, 4. juli 2017, http://www.xinhuanet.com/english/2017-07/04/c_136417241.htm.
- ²²⁸ 刘少华 [Liu Shaohua], 吕安琪 [Lu Anqi], og 蔡珍梦 [Cai Zhenmeng], "向北 打造'冰上丝绸之路'" [Nordpå for at bygge 'Silkevejen over isen']. Se Mia Bennett, "Den arktiske sejlroute, ingen taler om."
- ²²⁹ 姜胤安 [Jiang Yinan], "'冰上丝绸之路'多边合作: 机遇、挑战与发展路径" [Multilateralt samarbejde om 'Silkevejen over isen': Muligheder, udfordringer og udviklingsveje], *中国国际问题研究院* [China Institute of International Studies], 30. marts 2019, http://www.ciis.org.cn/yjcg/xslw/202007/t20200710_1036.html; "【'一带一路'倡议五周年】 北极东北航道'冰上丝绸之路'" [Femte årsdag for 'Belt and Road Initiative': Den arktiske Nordøstpassage 'Silkevejen over isen'], *CCTV*, 10. august 2018, <http://news.cctv.com/2018/08/10/ARTIUrMDgSBSJox7tjbbzvH18o810.shtml>.
- ²³⁰ 刘少华 [Liu Shaohua], 吕安琪 [Lu Anqi], og 蔡珍梦 [Cai Zhenmeng], "向北 打造'冰上丝绸之路'" [Nordpå for at bygge 'Silkevejen over isen'].
- ²³¹ "Kina, Rusland har forpligtet sig til at udvikle Silkevejen over isen," *Global Times*, 9. november 2017, <http://www.globaltimes.cn/content/1074440.shtml>; Liu Caiyu, "Kinas rolle i forvaltningen af Arktis kan ikke ignoreres," *Global Times*, 22. november 2018, <http://www.globaltimes.cn/content/1128626.shtml>.
- ²³² Liu Jin, "Den Arktiske Hvidbog og udviklingen af Kinas position i forhold til Arktis"; 李振福 [Li Zhenfu], "'冰上丝绸之路'再思考" [Revurdering af 'Silkevejen over isen'], *中国船检* [*China Ship Survey*], nr. 1 (2019), CNKI: F552; F125; Paul Stronski og Nicole Ng, "Samarbejde og konkurrence: Rusland og Kina i Centralasien, det russiske Fjernøsten og Arktis" (Washington, DC: Carnegie Endowment for International Peace, 2018), 28-31, <https://carnegieendowment.org/2018/02/28/cooperation-and-competition-russia-and-china-in-central-asia-russian-far-east-and-arctic-pub-75673>.
- ²³³ Liu Jin, "Den Arktiske Hvidbog og udviklingen af Kinas position i forhold til Arktis."
- ²³⁴ Finland var også en af grundlæggerne af AIIB. Se: "王毅谈习近平主席访问芬兰并赴美国举行中美元首会晤" [Wang Yi taler om præsident Xi Jinpings besøg i Finland og hans rejse til USA for at afholde et topmøde mellem Kina og USA], Kinas ambassade i New Zealand (Cook Islands, Niue), 9. april 2017, <http://www.chinaembassy.org/chn/zgxw/t1452310.htm>.
- ²³⁵ David Auerswald, "Kinas mangesidige Arktis-strategi", *Krig på is*, 24. maj 2019, <https://warontherocks.com/2019/05/chinas-multifaceted-arctic-strategy/>.
- ²³⁶ 姜胤安 [Jiang Yinan], "'冰上丝绸之路'多边合作: 机遇、挑战与发展路径" [Multilateralt samarbejde om 'Silkevejen over isen': Muligheder, udfordringer og udviklingsveje].
- ²³⁷ 杨剑 [Yang Jian], "共建'冰上丝绸之路'的国际环境及应对" [Det internationale miljø for og svar på skabelsen af 'Silkevejen over isen'] *人民论坛·学术前沿* [*Frontiers*], nr. 11 (2018): 14, <http://www.siiis.org.cn/UploadFiles/file/20191230/%E5%85%B1%E5%BB%BA%E2%80%9C%E5%86%B0%E4%B8%8A%E4%B8%9D%E7%BB%B8%E4%B9%8B%E8%B7%AF%E2%80%9D%E7%9A%84%E5%9B%BD%E9%99%85%E7%8E%AF%E5%A2%83%E5%8F%8A%E5%BA%94%E5%AF%B9.pdf>. Yang Jian er vicedirektør for Shanghai Institutes for International Studies.
- ²³⁸ LIN Boqiang, "Kina kan støtte udviklingen i Arktis som en del af B&R."
- ²³⁹ Ibid.

- ²⁴⁰ 张婷婷 [Zhang Tingting], “‘冰上丝绸之路’助力欧亚互联互通” [Silkevejen over isen’ fremmer kinesisk-europæisk konnektivitet], 中国军网 [Det kinesiske militær], 23. april 2019, http://www.81.cn/jfjbmap/content/2019-04/23/content_232308.htm.
- ²⁴¹ Jichang Lulu dækkede denne investering meget detaljeret i 2013. Tumblr, “Huang Nubo: En finansfyrstes saga,” Jichang Lulu, 2. marts 2013, <https://jichanglulu.tumblr.com/huang-nubo-tycoons-saga>.
- ²⁴² Britt Kristin Ese, Anders Magnus, Rias Adimaqunju og Per Christian Magnus, “Kjøpet Får Ingenting å Seie for Forholdet Mellom Norge Og Kina” [Købet får ingen betydning for relationen mellem Norge og Kina], NRK News, 15. maj 2014, <https://www.nrk.no/vestland/nrk-motte-huang-nubo-i-bejing-1.11720372>
- ²⁴³ Erik Matzen, “Danmark afviste kinesisk tilbud på grønlandsk base af sikkerhedsgrunde.”
- ²⁴⁴ Jichang Lulu, “Kina, Grønland og kapløbet om Arktis,” 關鍵評論 [The News Lens], 3. januar 2017, <https://international.thenewslens.com/article/58284>.
- ²⁴⁵ “Kina trækker tilbud på grønlandske lufthavnsprojekter tilbage: Sermitsiaq-avisen,” Reuters, 4. juni 2019, <https://www.reuters.com/article/us-china-silkroad-greenland/china-withdraws-bid-for-greenland-airport-projects-sermitsiaq-newspaper-idUSKCN1T5191>.
- ²⁴⁶ “Kinesisk investor opkøber havn til den svenske flåde,” *The Maritime Executive*, 12. april 2017, <https://maritime-executive.com/article/chinese-investor-acquires-port-for-swedish-navy>.
- ²⁴⁷ “Sverige køber tidligere solgt ubådsbase på Gotland tilbage,” *Naval Today*, 19. januar 2018, <https://www.navaltoday.com/2018/01/19/sweden-buys-back-previously-sold-gotland-submarine-base/>.
- ²⁴⁸ For flere oplysninger om United Front Work Department henvises til Alexander Bowe, “Kinas oversøiske United Front Work: Baggrund og konsekvenser for USA” (Washington, DC: U.S.-China Economic and Security Review Commission, 2018), <https://www.uscc.gov/research/chinas-overseas-united-front-work-background-and-implications-united-states>.
- ²⁴⁹ Jøffe Olsson, “Kinas tilbud om at bygge den største havn i Skandinavien rejser bekymringer i forhold til sikkerhed,” *Taiwan Sentinel*, 22. december 2017, <https://sentinel.tw/china-port-scandinavia-security/>; Jichang Lulu, “Lysekina: SOE, PLA-relateret United Frontling ønsker en dybhavshavn i Sverige [OPDATERET],” Jichang Lulu, 24. januar 2018, <https://jichanglulu.wordpress.com/2018/01/24/lysekina-soe-pla-linked-united-frontling-want-a-deep-sea-port-in-sweden/>.
- ²⁵⁰ Chen Li, “Kinesisk-finsk partnerskab går ind i en ny æra,” *China Daily*, 18. september 2019, http://www.chinadaily.com.cn/global/2019-09/18/content_37510735.htm.
- ²⁵¹ “Kina og Finland: Isvejen kommer?,” *Over the Circle*, 17. marts 2019, <https://overthecircle.com/2019/03/17/china-and-finland-the-ice-road-cometh/>.
- ²⁵² Magnus Bennett, “Kina dykker ned i Nordsøens farvande,” *BBC News*, 25. juli 2012, <https://www.bbc.com/news/uk-scotland-scotland-business-18971841>.
- ²⁵³ Marc Lanteigne, “Kinas nye arktiske strategier” 18; og Euan Rocha, “CNOOC afslutter opkøb til USD 15,1 mia. af Nexen i Canada,” Reuters, 25. februar 2013, <https://www.reuters.com/article/us-nexen-cnooc/cnooc-closes-15-1-billion-acquisition-of-canadas-nexen-idUSBRE9101A420130225> as cited in Lanteigne.
- ²⁵⁴ Marc Lanteigne, “Kinas nye arktiske strategier”; “Kværner ASA: Kværner og COOEC etablerer joint venture-ingeniørvirksomhed i Kina til globale projekter,” *Kværner*, 2. juli 2014, <https://www.akersolutions.com/news/news-archive/2014/kvarner-asa-kvarner-and-cooec-establish-engineering-joint-venture-in-china-for-projects-globally/>.
- ²⁵⁵ “Kværner ASA: Kværner og COOEC etablerer joint venture-ingeniørvirksomhed i Kina til globale projekter,” *Kværner*.
- ²⁵⁶ Luo Linquan, “Gasrøsaftale signalerer tættere bånd mellem Kina og Alaska,” *Anchorage Daily News*, 12. november 2017, <https://www.adn.com/opinions/2017/11/12/gas-line-accord-signals-closer-ties-between-china-and-alaska/>.
- ²⁵⁷ Marc Lanteigne og Mingming Shi, “Kina optrapper sine mineinteresser i Grønland,” *The Diplomat*, 12. februar 2019, <https://thediplomat.com/2019/02/china-steps-up-its-mining-interests-in-greenland/>.
- ²⁵⁸ “Samarbejde mellem Kina og Rusland: Rusland starter LNG-anlæg med Kina,” *CGTN*, 9. december 2017, https://news.cgtn.com/news/3d596a4e7a594464776c6d636a4e6e62684a4856/share_p.html; “Kina og Rusland går sammen om at starte Yamal LNG-projekt i Arktis,” *People’s Daily*, 11. december 2017, <http://en.people.cn/n3/2017/12/11/c90000-9302698.html>; and “厉害了！中国与俄罗斯在北极合作了个大项目” [Utroligt! Kina og Rusland samarbejder om et stort projekt i Arktis], *CCTV*, 10. december 2017, <http://news.cctv.com/2017/12/10/ARTIqOA8svH6KYt1hFCJdljK171210.shtml>.
- ²⁵⁹ “Kina og Rusland starter i fællesskab Yamal LNG-projektet i Arktis,” *People’s Daily*, 11. december 2017.
- ²⁶⁰ *Ibid.*
- ²⁶¹ “Spotlight: Skelsættende gasledning skal sætte gang i energisamarbejdet mellem Kina og Rusland,” *Xinhua*, 3. december 2019, http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/03/c_138603219.htm. Se også Swee Lean Collin Koh, “Kinas strategiske interesse for Arktis går længere end økonomien.”
- ²⁶² Se 钱宗旗 [Qian Zongqi], “俄罗斯北极能源发展前景和中俄北极能源合作展望” [Ruslands energiudviklingsmuligheder i Arktis og kinesisk-russiske energisamarbejds muligheder i Arktis], *Shanghai Institutes for International Studies* [上海国际问题研究院], 24. november 2015, <http://www.siis.org.cn/Research/Info/577>. Qian Zongqi er forskningsassistent ved det russiske Central Asian Research Center ved Shanghai Institute of International Studies.

- ²⁶³ Pav Jordan, "Minefeber i Nunavut tiltrækker Kina-støttede MMG," *The Globe and Mail*, 4. september 2012, <https://www.theglobeandmail.com/report-on-business/nunavut-mining-rush-attracts-china-backed-mmg/article4519069/>; The Canadian Press, "Kinesisk firma vil fordoble investering i nikkelmine i Quebec," *The Globe and Mail*, 29. august 2011, <https://www.theglobeandmail.com/report-on-business/international-business/chinese-firm-to-double-investment-in-quebec-nickel-mine/article4259231/>; Jackie Hong, "Yukon Zinc Corp. solgt," *Yukon News*, 11. januar 2019, <https://www.yukon-news.com/news/yukon-zinc-corp-sold/>.
- ²⁶⁴ "Quebecs udvidede jernforekomst på over 20 mia. tons ved Lac Otelnuq kan købes," IssueWire, 2. december 2019, <https://www.issuewire.com/quebecs-advanced-lac-otelnuq-20-billion-ton-iron-deposit-is-available-for-option-1651643950943373>.
- ²⁶⁵ Shuji Nakayama og Shunsuke Tabeta, "Kinesisk guldmineejerers arktiske ambitioner møder kulde i Canada," *Nikkei Asian Review*, 17. september 2020, <https://asia.nikkei.com/Politics/International-relations/Chinese-gold-miner-s-Arctic-ambitions-face-chill-in-Canada>.
- ²⁶⁶ Marc Lanteigne and Mingming Shi, "Kina optrapper sine mineinteresser i Grønland."
- ²⁶⁷ Marc Lanteigne, "Kinas nye arktiske strategier."
- ²⁶⁸ Ragnhildur Sigurdardottir og Mikael Holter, "Islands oliedrømme er i fare," Bloomberg, 23. januar 2018, <https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-01-23/iceland-s-oil-dream-in-peril-as-china-norway-give-up-last-block>; Du Juan, "CNOOC får licens til at søge efter olie i Arktis," *China Daily*, 4. marts 2014, http://www.chinadaily.com.cn/china/2014-03/04/content_17319366.htm som citeret i "Stumbling Block: Den kinesisk-islandske olieudforskning når dødvande," Over the Circle, 24. januar 2018, <https://overthecircle.com/2018/01/24/stumbling-block-china-iceland-oil-exploration-reaches-an-impasse/>.
- ²⁶⁹ Clara Denina, "Eksklusivt: Repsol arbejder sammen med BofA-Merrill Lynch om at sælge britiske Nordsø-felter - Kilder," Reuters, 28. februar 2018, <https://www.reuters.com/article/us-repsol-m-a-northsea-exclusive/exclusive-repsol-working-with-bofa-merrill-lynch-to-sell-uk-north-sea-fields-sources-idUSKCN1GC2GW>.
- ²⁷⁰ Dan Healing, "Salget viser store tab i investeringsværdien af kinesisk finansieret olieprojekt i Alberta," CBC News, 2. juni 2019, <https://www.cbc.ca/news/canada/calgary/china-alberta-oil-1.5159407>.
- ²⁷¹ Heather A. Conley, "Kinas arktiske drøm"; "Kinesiske Hengan satser stort i finsk pulpprojekt," Reuters, 23. april 2018, <https://www.reuters.com/article/us-finnpulp-m-a-hengan-intl-grp/chinas-hengan-takes-top-stake-in-finnish-pulp-project-idUSKBN1HU1KI>.
- ²⁷² Elwood Brehmer, "AGDC-direktør tegner vejen frem; Kina-aftalen er død," *Anchorage Daily News*, 25. juli 2019, <https://www.adn.com/business-economy/energy/2019/07/25/agdc-president-outlines-path-forward-china-deal-is-dead/>.
- ²⁷³ Jackie Hong, "Yukon Zinc Corp. solgt."
- ²⁷⁴ Keith Halliday, "Yukonomist: Tre spørgsmål om Yukon Zink og Kina," *Yukon News*, 20. februar 2020, <https://www.yukon-news.com/opinion/yukonomist-three-questions-on-yukon-zinc-and-china/>.
- ²⁷⁵ "Quebecs udvidede jernforekomst på over 20 mia. tons ved Lac Otelnuq kan købes," IssueWire.
- ²⁷⁶ Dean Beeby, "Kinesiske mineselskaber føler sig vildledt af Canada, siger rapport," CBC News, 7. juni 2016, <https://www.cbc.ca/news/politics/china-mining-ambassador-investors-infrastructure-1.3619228>.
- ²⁷⁷ "Om Yukon Zinc," Yukon Zinc Corp, http://www.yukonzinc.com/en/company_index.cfm; "Nunavik-nikkelminen rammer endnu en forhindring," *Nunatsiaq News*, 30. november 2011, <https://nunatsiaq.com/stories/article/65674nunavik-nickel-mine-hits-another-stumbling-block/>; Dan Healing, "Salg viser stort tab i investeringsværdien for kinesisk finansieret olieprojekt i Alberta," CBC News, 2. juni 2019; Scott Haggett, "Sinopec betaler USD 1,5 mia. for Talisman North Sea Stake," Reuters, 23. juli 2012, <https://www.reuters.com/article/us-sinopec-talisman/sinopec-pays-1-5-billion-for-talisman-north-sea-stake-idUSBRE86MoIL20120723>; Lee Chyen Yee og Jeffrey Jones, "CNOOC vil købe Nexen for USD 15,1 mia. i Kinas største udlandshandel," Reuters, 23. juli 2012, <https://www.reuters.com/article/us-cnooc-nexen/cnooc-to-buy-nexen-for-15-1-billion-in-chinas-largest-foreign-deal-idUSBRE86MoCF20120723>; "Kværner ASA: Kværner og COOEC starter joint venture-ingeniørvirksomhed i Kina til globale projekter," Kværner; "Kina: Rosneft, Topchefer fra CNPC underskriver aftaler om udforskning af havene omkring Arktis," Offshore Energy, 30. maj 2013, <https://www.offshore-energy.biz/china-rosneft-cnpc-execs-sign-deals-on-arctic-seas-exploration/>; Du Juan, "CNOOC får licens til at søge efter olie i Arktis"; "Stumbling Block: Den kinesisk-islandske olieudforskning når dødvande," Over the Circle; Anne-Marie Brady, *Kina som polarstormagt*; "Kinesiske långivere giver lån på USD 12 mia. til det russiske Yamal LNG-projekt - kilder," Reuters, 28. april 2016, <https://www.reuters.com/article/russia-china-yamal-china-lenders-provide-12-blm-loan-for-russias-yamal-lng-project-sources-idUSL2N17V2MI>; Ben Westcott, "Rusland tænder mega gasledning til Kina, mens Putin taler varmt for tættere bånd," CNN, 3. december 2019, <https://www.cnn.com/2019/12/03/asia/china-russia-gas-pipeline-intl-hnk/index.html>; Alexei Anishchuk, "Mens Putin ser mod øst, indgår Kina og Rusland en gasaftale til USD 400 mia.," Reuters, 21. maj 2014, <https://www.reuters.com/article/us-china-russia-gas/as-putin-looks-east-china-and-russia-sign-400-billion-gas-deal-idUSBREA4K07K20140521>; Bill Chappell, "Rusland begynder at sende naturgas til Kina, da Putin og Xi åbner ny ledning," NPR, 2. december 2019, <https://www.npr.org/2019/12/02/784171826/russia-begins-sending-natural-gas-to-china-through-new-pipeline>; Jackie Northam, "Grønland er ikke til salg. Men det har sjældne jord- og mineralforekomster, som Amerika vil have," NPR, 24. november 2019, <https://www.npr.org/2019/11/24/781598549/greenland-is-not-for-sale-but-it-has-the-rare-earth-minerals-america-wants>; Gwladys Fouche, "Kinesisk virksomhed vil næppe snart udvikle en jernmine til USD 2 mia. i Grønland:

minister,” Reuters, 26. januar 2016, <https://www.reuters.com/article/us-greenland-mining-china/chinese-firm-unlikely-to-develop-2-billion-greenland-iron-ore-mine-soon-minister-idUSKCN0V425D>; Ties Dams, Louise van Schaik og Adája Stoetman, “Tilstedeværelse for magt: Kinas Arktis-strategi for Island og Grønland,” (Haag: Clingendael, juni 2020), <https://www.clingendael.org/pub/2020/presence-before-power/>; Reuters, “Danmark afviser kinesisk firmas tilbud om at købe forladt flådebase i Grønland for at undgå at genere USA,” *South China Morning Post*, 7. april 2017, <https://www.scmp.com/news/world/europe/article/2085555/denmark-rejects-chinese-firms-offer-buy-abandoned-naval-base-and>; Miguel Martin, “Kina i Grønland: Miner, videnskab og tegn på uafhængighed” (Washington, DC: Jamestown Foundation, 2018), <https://jamestown.org/program/china-greenland-mines-science-nods-independence/>; “Kaidi Finland,” Kaidi, <http://www.kaidi.fi/english?locale=fi#kaidi-finland>; “UPDATERING 1-Kinesiske Kaidi vil bygge biodieselanlæg i Finland USD til 1,1 mia.,” Reuters, 10. februar 2016, <https://www.reuters.com/article/kaidi-biodiesel-finland-idAFL8N15P1OK>; Elwood Brehmer, “AGDC-direktør tegner vejen frem; Kina-aftalen er død”; Angus McNeice, “Finland taler varmt for ‘Arktisk Korridor’-tunnel,” *China Daily*, 3. marts 2018, <http://www.chinadaily.com.cn/a/201803/02/WS5a984a41a3106e7dcc13efe8.html>; “Tre kinesiske virksomheder skal bygge tunnelen mellem Tallinn og Helsinki,” Reuters, 12. juli 2019, <https://www.reuters.com/article/us-finland-estonia-tunnel/three-chinese-companies-to-build-tallinn-helsinki-tunnel-idUSKCN1U7oF3>; “Kina trækker tilbud på lufthavnsprojekter i Grønland tilbage: Sermitsiaq-avisen,” Reuters; “Kinesiske CGN køber 75 procent af svensk vindmøllepark: Xinhua,” Reuters, 18. juli 2018, <https://www.reuters.com/article/us-cgn-sweden/chinas-cgn-acquires-75-percent-of-swedish-wind-farm-xinhua-idUSKBN1K81IC>; Nerijus Adomaitis, “Med energi højt på dagsordenen besøger Kinas tredjehøjeste leder Norge,” Reuters, 15. maj 2019, <https://www.reuters.com/article/us-norway-china/with-energy-high-on-agenda-chinas-no-3-leader-visits-norway-idUSKCN1SLoZK>; “Norges andenstørste bro, der er bygget af kinesisk firma, åbner for trafik,” Xinhua, 10. december 2018, http://www.xinhuanet.com/english/2018-12/10/c_137661984.htm; “Nerijus Adomaitis, “Norske Equinor vil samarbejde med kinesiske CPIH inden for havvind,” Reuters, 25. september 2019, <https://www.reuters.com/article/us-equinor-renewables-china/norways-equinor-to-cooperate-with-chinas-cpih-in-offshore-wind-idUSKBN1WA1FA>; Zhang Chun, “Kinas ‘Arktiske Silkevej’-projekter,” *China Dialogue Ocean*, 9. januar 2020, <https://chinadialogueocean.net/12569-chinas-arctic-silk-road-projects/>; Tang Shihua, “Kinesiske SOE deltager i infrastruktur til Ruslands Payakha-oliefelt,” *Yicai Global*, 10. juni 2019, <https://www.yicai.com/news/chinese-soe-mucks-in-on-infrastructure-for-russia-payakha-oilfield>; “Kina begynder at bygge den sydlige del af den kinesisk-russiske gasledning,” Reuters, 28. juli 2020, <https://www.reuters.com/article/us-china-naturalgas-pipeline/china-starts-building-southern-part-of-china-russia-east-gas-pipeline-idUSKCN24ToVU>; og “Spotlight: Skelsættende gasledning skal sætte gang i energisamarbejdet mellem Kina og Rusland,” *China Daily*, 3. december 2019, http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/03/c_138603219.htm.

²⁷⁸ “Den fulde tekst: Kinas Arktis-politik,” Statsrådet i Folkerepublikken Kina.

²⁷⁹ “驻冰岛大使金智健在冰岛《晨报》发表署名文章《中国是促进北极发展的重要力量》”[Ambassadør Jin Zhijian i Island offentliggjorde en artikel “Kina er en vigtig drivkraft til udvikling af Arktis” i Islands Morning Post], 中华人民共和国驻冰岛共和国大使馆 [Kinas ambassade i Island], 15. oktober 2019, <http://is.china-embassy.org/chn/zbzx/gjhz/t1708048.htm>.